

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja co-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2950 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7565
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Nemški škofje: Državi, kar je njenega, Bogu, kar je božjega!

»Državo priznavamo v polnosti in nočemo stati ob strani pri delu narodne obnove, temelj države pa mora biti brezpogojno spoštovanje pravice, krščanske svobode in morale.«

Na grobu sv. Bonifacija, apostola Nemčije

Kardinal Adolf Bertram, nadškof vratislavski, predsednik konference nemških škofov v Fuldi, ki je izdala znamenito pastirsko pismo

Nemški škofje so se namenili izdati 12. junija kot šad konference ob grobu sv. Bonifacija v Fuldi skupni pastirski list, v katerem bi se še enkrat, jasno in precizno izrazilo stališče katoliške Cerkve do novega političnega režima v Nemčiji in kjer bi se javno izpovedale tudi nekatere želje katoličanov. Ker pa se je zgodilo, da so nekateri deli pastirskega pisma prišli v javnost pred imenovanim datumom in povzročili še čisto potvorjeni in deloma tudi neresnični, je nemški episkopat predal pismo javnosti že 10. junija, tako da ga mi danes lahko ponatisnemo v glavnih posnetkih.

Škofje začenjajo svoj pastirski list, naglašajoč potrebo, da se v novem času, ko se iščejo državni temelji, vsak katoličan pravilno usmeri. Te smernice so sledeče:

Prava ljubezen do domovine

Ce primerjamo sedanji čas s komaj prošlo dobo, vidimo, da je nemški narod postal še bolj samozavesten kot prej. Mi katoliški škofje ne bomo napravili napake, da bi narodno probujenje poodenjevali, ker vidimo v narodu in domovini neprecenljive narurte vrednote in v pravi, urejeni ljubezni do domovine krasno od Boga izvirajočo moč, ki je tvorila vse junake starega in novega zakona, pa tudi Zveličarja samega. V svo notranjo pristranostjo je Zveličar visel na svoji domovini in na svojem narodu in objokoval usodo svetega mesta. Ljubezen do domovine je v krščanstvu tudi v časih najhujšega preganjanja obdržala neokrunjeno svojo predpravo do danes. V tem pogledu nam ni treba nobene obnove, mi bomo samo nadaljevali to, kar smo dosedaj vršili kot visoko krščansko dolžnost. Toda kot kristjani tudi ne bomo pozabili, da obstoja nad narodom in nad domovino še naravna in krščanska skupnost vseh narodov sveta, ki tvorijo božji svetovni imperij, ki ga je Zveličar, brez razlike jezika in rase, objel v svoji odlični ljubezni.

Katoličani in avtoriteta

Škofje nato govorijo o avtoriteti, ki se v dobi, ki jo preživljamo, bolj podčrtuje kot v prošlosti. Pravilno se poudarja — pravijo škofje — če posameznik izgubi izpred oči blagor skupnosti ali postavlja samega sebe za merilo skupnega blagorja, potem se sicer lahko ustvari neka mehanična skupnost, a nikdar ne ona ljudska družina, ki edina more zagotoviti blagor celokupnega naroda. Tudi glede tega se nimamo katoliški nišesar učiti, kajti ravno v katoliški Cerkvi obstoji največ smisla za avtoriteto, ker katolik vidi v avtoriteti odsev božje oblasti nad človeštvom. Pokorščina je pri nas čednost.

Toda mi smemo pričakovati tudi, da državna oblast sledeč lepemu zgledu cerkvene avtoritete ne bo kratila svobode človeka, a'o tega splošen skupni blagor ne zahteva, in da bo »akemu državljanu pustila, kar je njegovega, lasinino, čast in svobodo. Vsaka zloraba avtoritete vodi do njene oslavitve in vsaka krivica, ki jo stori državna oblast ali, ker je prenapeta, ali pa, ker pusti svojim podrejenim organom preveč samovoljnosti, se mora mashevati na državni oblasti in tudi na državni skupnosti.

Temelj države je pravičnost

Mi katoličani moramo pozdraviti tudi cilje, ki si jih je postavila nova državna oblast. Prav je, če se našemu narodu vrne svoboda in se mu pripori častno mesto, ki mu v družini narodov gre. Toda pri tem izrecno poudarjamo, da nam je vsaka mashevalna politika tuja in da se zgražamo nad zamislim kakšne svetovne vojne.

Dobro je tudi, če se nova državna oblast trudi, nemški narod moralno in fizično ozdraviti in okrepiti, ker ti cilji ležijo vsi v naših starih katoliških smernicah. Naša mladina se mora v delu, v veselju do dela moralno in telesno okrepiti, da se bo mogla koristno velaniti v narodno skupnost. Seveda moramo pri tem dvigniti svoj glas in zahtevati, da naj se nikar blazor telesa ne postavi nad blagor člo-

veške duše, da se ne zapostavljajo duhovne potrebe, da se ne zanemarijo nedeljske dolžnosti in da se dopušta, da se v neskaljeno čistost naše vere zanese nered in nemir kot posledica interkonfesionalnega sožitja in da stalno in nenadzorovano mešanje dobrih s slabimi ne obledi krščanskih moralnih načel. Državna oblast tudi nima pravice posegati — pod izgovorom, da hoče narod okrepiti — v zakone življenja, ki jih bi pred Bogom, ki je edini gospodar človeških življenj, ne mogla zagovarjati.

Ako torej državna oblast želi, da se mesto razdrobiti naseli v naši državi skupnost in strnjeno, potem bo v nas katoličanih našla razumne in tudi postrvovalne pomočnike. Samo mi smo in ostanemo mnenja, da se narodno edinstvo ne da doseči samo s krvnim edinstvom, ampak predvsem in v prvi vrsti z edinstvom duha in svetovnega naziranja. Vedno poudarjanje »plemena« (rase) je v toliko pogrešno, ker odpira pot mnogokaterim krivicam in vsled tega obremenjuje krščansko vest. Kakor prej, tako velja tudi danes za vsako socialno skupnost, da je namreč »pravica temelj vsega ljudskega blagorja«. In ta pravica se mora raztezati na vse, na drugokrvne, na nasprotnike, na politično drugače misleče.

Neobhoden predpogoj za to je vera

Avtoriteta in pravica pa zahtevata, ako se sploh hočeta razvijati, kot neobhoden predpogoj vero. Mi smo veseli, da so se vodilni močje v državi v tem pogledu čisto jasno izrazili, da hočejo svoje delo zgraditi na krščanstvu. Torej konec je zastupljanju naroda po brezbožni propagandi, po nemoralni poplavi, po boljševiski demagogiji. V spomin torej na stoletno veličino nemške zgodovine se bo nov nemški rod zopet nasadil na krščanska tla in iz krščanstva zajemal predpogoje za svojo veličino. Toda kaj zahteva to krščanstvo? Mi smo ponosni na svoj rod, ponosno se priznavamo za Nemce, smo pripravljene doprinesti za ljudstvo in za domovino tudi največje žrtve, toda zaradi tega ne pozabljamo, da smo tudi člani velike svetovne katoliške edince, ki ima svojega vodjo v Kristusu — vsem namestniku v Rimu. V to edince smo tako notranje vraščeni, da bi vsak poskus, da se nas iz nje iztrga, morali smatrati za zločinski vmešavanje v naše najsvetejše pravice. Zvestoba do sv. očetja je globoko vkoreninjena v sreih nemških katolikov in prežeti te ljubezni, vam kličemo, dragi nemški verniki, ohranite to zvestobo, nosite v svojih sreih neskaljeno srečo, da smete biti in ostati otroci katoliške Cerkve!

Cerkvi svoboda!

Toda vera in Cerkev se lahko razvijata le, ako se jima dovoli ona svoboda, ki je za izpolnitev njunih nalog potrebna. Cerkev je po svojem izviru, po svojih ciljih in sredstvih popolna organizacija, ki ne sprejema pravice do obstoja in do dela šele od države, ampak naravnost od Boga. Samo, če je Cerkev svobodna, bo zmožna deliti svoj materin blagoslov narodom in državam. Voditelji nemške države naj torej ne pozabijo, da delajo v lastnem interesu in v interesu države same, ako katoliške Cerkve ne smatrajo za podvrženo dekle, ampak za božjo silo, ki človeka v vesti in pod kaznijo greha veže na državljanske dolžnosti in ki jo je torej treba spoštovati. Zgodovina nam je nudila nešteto zgledov, da so razni poskusi »državnih cerkev« ne samo delovanje Cerkve, ampak tudi delo države nevarno ovirali in počasi pripravljali zlom, ki je državo zrušil pod lastnimi razvalinami.

Svoboda v javnem življenju

Ce pa naj Cerkev razvija svoje plodonosno življenje, pa ni zadosti, da je notranje svobodna, ampak se ji mora pustiti tudi vsa svoboda v javnem udeleževanju. Cerkev mora vso zasebno in vso javno življenje ne samo doseči, ampak ga tudi s svojimi oživljajočimi nauki prekasiti. Šele potem postane narod krščanski narod v pravem pomenu besede. In pokristjanjenje začenja v družini, pri vzgoji mladine. Zato smatramo, da je interkonfesionalna vzgoja, ki versko vzgojo različnih ver med seboj meša, kvarna in nedopustna. Na ta način se ne vzgajajo verski in državljanski značaji. Zato mora država skrbeti, da bo verska vzgoja skrbno zavarovana in da bodo na razpolago tudi učne moči, ki so izšle iz verskih šol, da bodo mogle versko vzgojo v šolah pravilno vršiti. Naša dolžnost je, da ustvarimo značaje, trdne verske značaje in ne ljudi, ki so indiferentni napram največjim resnicam, kajti le taki značaji, vliji iz ene celice, bodo tudi dobri državljani. Ako bi se po nesreči skušalo vzgajati versko indiferentne državljane, kako se naj pa državna oblast potem zanaša, da bodo državljanske dolžnosti vestno in zvesto izpolnjevali, ako so zbrsali v sebi meje verskih obveznosti?

Svoboda mladinskih društev

Tudi potem, ko je državljan zapustil šolo, je potreben nadaljnje vzgoje, ki mu jo daje cerkev. Če bi Cerkev hotela odraslega človeka prepustiti samemu sebi, bi zanemarjala svoje najosnovnejše naloge. Iz teh razmotiranj so se razvile naše mladinske organizacije, ki so v prošlosti igrale tako odlično vlogo. Mi nočemo mladine iztrgati iz narodne skupnosti in jo zjeti v postranske skupine z lastnimi političnimi cilji, ampak mi hočemo to mladino vzgajati v krščanske značaje, mi jo hočemo napotiti na krščanska dirkališča čednostnega življenja, kjer se vzgajajo šele pravi državljani. Ce kdo ugovarja, da sport in telovadba nimata nišesar opraviti s cerkvijo, potem pozabljaj, da obsega cerkev vse življenje kristjana brez izjeme. In ravno cerkev lahko da telesni vagoji čisto druge temelje

in čisto druge cilje, ker jo uvrsti v nadnaravna sredstva za človeško posvečevanje. Tudi telo je od Boga in telesa ne moremo ločiti od duše.

Svoboda tiska

Isto svobodo zahtevajo škofje za stanovske in karitativne organizacije, ker posega Cerkev bolj kot kdorkoli ravno v izoblikovanje stanovskih vršin in ker je Cerkev ponadnaravila ono, kar posvetna oblast priporoča pod imenom socialnega skrbstva. Katoličani imenujejo to ljubezen do bližnjega karitas in so dali s tem svetu najmočnejše orožje za ublažitev vseh socialnih težav.

Seveda so morali škofje postaviti tudi zahtevo po svobodi katoliškega tiska. Cerkev — tako poudarjajo — se ne sme odreči modernemu dušno-pastirskemu sredstvu katoliškega tiska in mora za njega zahtevati vsaj ono merilo svobode, ki ji omogoča, da potom tiskane besede vzgaja in utrjuje, da uči in popravlja, da izravna vse, kar je brezverski tisk pokvaril ali povodenil. Katoliški tisk je bil

Borba med Avstrijo in Nemčijo Zopet zločinski napad

Hitler ne pozna ozirom Izgon Wasserbecka

Berlin, 14. junija. ž. Po nalogu pruskega ministrskega predsednika Göringa je bil davi ob 4 aretiran v svojem privatnem stanovanju svetnik avstrijskega poslanstva, ki opravlja obnem službo tiskovnega atašea avstrijskega poslanstva v Berlinu, dr. Wasserbeck, ki deluje na tem mestu že polnih 10 let. Davi ob 2 je zasedel oddelek državne policije hišo, v kateri stanuje dr. Wasserbeck, neki policijski komisar pa je pozvonil na vratih njegovega privatnega stanovanja. Šele, ko se je dr. Wasserbeck javil izza vrat, mu je sporočil, da je njegov ujetnik. Dr. Wasserbeck, ki se že 10 let nahaja na tem mestu, in kateremu je nemška vlada pri njegovem imenovanju dala agremment, je izjavil komisarju, da ga ne more pustiti v stanovanje, ki uživa pravico eksteritorialnosti, temveč da bo o vsem obvestil svoje predpostavljene. Dr. Wasserbeck je takoj telefonično obvestil o tem dogodku avstrijskega poslanika v Berlinu, inž. Tauschitz, šefa za tisk pri avstrijski vladi, poslanika Ludvika in samega avstrijskega zveznega kanclerja dr. Dollfusa v Londonu. Dr. Dollfuss je sporočil dr. Wasserbecku, da naj ne zapusti svojega stanovanja in da naj se pokori le silbi. Ob 4 zjutraj je pruski ministrski predsednik Göring ponovno izdal nalog za aretacijo dr. Wasserbecka. Pred njegovim stanovanjem se je ponovno pojavil policijski komisar in ga pozval, da mu odpre. Obnem mu je zagrozil, da bo s silo odprl vrata, če se ne pokori njegovemu povelju. Nasilnežu je nato dr. Wasserbeck odprl vrata, nakar ga je policist v njegovi spalnici aretirjal in ga z močnim policijskim oddelkom odpeljal na policijo. Pruska vlada o tem dogodku ni izdala nobenega komunikaja. Iz krogov narodno-socialistične stranke pa se čuje, da je ta aretacija izvršena radi tega, ker je avstrijska oblast aretirala v Linzu nemškega narodnega poslanca dr. Habichta, ki da je istotako tiskovni ataše pri nemškem poslanstvu na Dunaju.

Avstrija ni kršila mednarodnega prava

Dunaj, 14. junija. ž. Na merodajnih mestih izjavljajo, da avstrijska vlada z aretacijo dr. Habichta ni kršila mednarodne pravice priznanja eksteritorialnosti diplomatskih predstavnikov inozemske države in sicer radi tega, ker dr. Habicht ni bil član nemškega poslanstva na Dunaju. On je prisel v Avstrijo po izrecnem nalogu nemškega državnega kanclerja Hitlerja. Takrat so nemški in avstrijski narodnosocialistični časopisi poročali, da je prišel dr. Habicht v Avstrijo kot »Landesführer« narodno-socialistične stranke v Avstriji in da je neposredno podrejen in odgovoren Adolfu Hitlerju. Dr. Habicht se je v Avstriji bavil z organizacijo in vodstvom narodno-socialistične stranke in je v tem svojstvu dvakrat obiskal zveznega kanclerja dr. Dollfusa, kateremu je izrecno zatrdil, da je samo on pooblaščen od nemške narodno-socialistične stranke, da vodi pogajanja z avstrijsko vlado v njenem imenu. Dr. Habicht je bil stalno v Linzu in ni imel nobenih zvez z nemškimi poslaništvom na Dunaju, kjer dr. Habicht tudi ni opravljal nobene službe. Ko so se pozneje razmere radi nesramne agitacije narodnih socialistov v Avstriji nekoliko spremenile in je zavladala ostra atmosfera, je dr. Habicht čutil, da bi lahko kot tujec prišel v konflikt z oblastmi, so ga naenkrat začeli narodno-socialistični časopisi nazivati »atašea tiska«, o čemer pa avstrijski vladi ni bilo nič znanega. V tej smeri je avstrijska vlada vprašala nemško poslanstvo na Dunaju, ki je sporočilo, da je dr. Habicht imenovan za tiskovnega atašea pri poslanstvu, kar pa avstrijska vlada s posebnim dopisom ni vzela na znanje, ampak je njegovo imenovanje odklonila zaradi agitacijske delavnosti v Avstriji. Radi tega po obstoječih mednarodnih pravilih dr. Habicht ne more uživati pravice eksteritorialnosti.

Glede dr. Wasserbecka naglašajo, da je poslaniški svetnik in da je bil vedno uradni zunanji ministarstva in kot tak pravi član avstrijskega poslanstva v Berlinu. Nemška vlada pa je njegovo imenovanje tudi vzela na znanje. Dr. Wasserbeck je samo iz varčevalnih razlogov opravljal obnem službo tiskovnega atašea.

vedno državotvoren, vedno državi udan in konstruktiven, ker je v svojih vrstah vedno poudarjal in znova poudarjal krščanske osnovne smernice vsega socialnega življenja, to je podrejenost zakoniti oblasti in ljubezen do sodržavljana.

Stati ob strani...

Nemški škofje takole končujejo svoje pismo: »S temi jasnimi izjavami smo podali svojo izpoved. V njej ni nič pridržanega, nič zamolčanega, nič prikritega. Mi državo priznavamo v polnosti in nikakor nočemo, da bi ji odtegnili sile krščanstva. Če bi še nadalje stali ob strani, ali če bi hoteli biti napram državi celo nasprotni, bi to moralo biti usodepolno za Cerkev in za državo. Seveda verujemo, da je marsikaj, kar se nam ni zdelo prav v prošli dobi, le prehodni pojav in da bo v toku razvoja padlo na dno in da bo zavladala pravičnost tudi napram onim, ki so morali zaradi izravnavnega procesa prenašati mnogo nezasluženega trpljenja. Mi upamo, da bo izginilo tudi sovraštvo kot gibalno reform v javnem in zasebnem življenju države. Mi upamo, da se bo voditelj nemškega naroda posrečilo zatreti vse iskrice, iz katerih bi mogli za planteti unižujoči požari, če bi neprevideznost nadvladala. Trdno vkoreninjeno v nemška tla svoje domovine, trdno zaraščeni v skalo sv. Petra, dajemo mi katoličani svoje roke vsem bratom s složnemu sodelovanju. Obnova nemškega naroda naj se vrši v imenu križa in naj bo zopet križ, na katerem nas je Zveličar odrešil, krona našega novega narodnega rojstva!«

Fašistični zločinci ne mirujejo

Dunaj, 14. junija. ž. Okoli polnoči so se vračali z nekega heimwehrovskega zborovanja trije mladeniči. 23 letni Alojz Siesenböck je imel heimwehrovsko uniformo. Nenadoma sta ga druga dva mladeniča napadla in oddala nanj dva strela iz revolverja. Ena krogla je zadela Siesenböcka v stegno, druga pa v hrbet ter mu ranila hrbtenico. Atentatorja sta takoj nato skočila v neki avto, ki se je nahajal v bližini ter pobegnila. Takoj nato je prišla policija zasledovati avto z drugim avtomobilom, vendar pa se je avto, v katerem sta se vozila atentatorja, kmalu izgubil. Nekaj pozneje je prišel na policijo šofer prvega avtomobila ter izjavil, da je vozil dva mladeniča v Prater, kjer sta mu plačala, nato pa pobegnila v gozd. Ker se mu je zdelo zadeva sumljiva, je prišel na policijo. Radi tega m drugih napadov je policija izdala danes naredbo, po kateri bodo od danes naprej opravljali varnostno službo v zunanjih okrajih motorizirani policijski oddelki.

Dollfussu se ne mudi domov Nemčija bi se rada poravnala?

London, 14. junija. tg. Avstrijski zvezni kancler dr. Dollfuss je podaljšal svoje bivanje v Londonu za en dan in se bo z letalom vrnil na Dunaj šele v četrtek. Pri večerji, katero je včeraj zvečer priredil avstrijski poslanec baron Frankenstein, je bilo med številnimi domačimi in tuji gosti opaziti tudi nemškega zunanjega ministra barona Neuratha, kar se smatra kot znak, da se Nemčija želi z Avstrijo spraviti, nemškega poslanika von Höschka in vso italijansko delegacijo s poslanikom Grandijem na čelu. Avstrijski zvezni kancler je imel neprestano razgovore z angleškimi vladnimi krogi in z drugimi vladnimi činitelji evropskih držav, ki so sedaj zbrani v Londonu. Dr. Dollfuss uživa povsod splošne simpatije. Angleški zunanji minister Simon posreduje med Avstrijo in Nemčijo, da bi se poravnal njun medsebojni spor.

Zadnje vesti:

Hillierieuci demonstrirajo naprei

Dunaj, 14. junija. tg. V Linzu aretiranege deželnege inspektorja iz državnega poslanca Teo Habichta so izročili sodišču. V protest proti aretaciji je Habicht začel stavkati z gladovanjem. Včeraj zvečer in danes dopoldne so bile pred sodnim plospjem v Linzu velike demonstracije narodnih socialistov. Mnogiža je zahtevala, da sodišče izpusti Habichta. Morali so priti močni oddelki policije, da so z gumijevkami izpraznili prostor pred sodiščem.

V Mödlingu pri Dunaju je tudi prišlo včeraj zvečer do narodno-socialističnih demonstracij. Ker je bila policija proti njim brez moči, so z Dunaja poslali policijsko pomoč v avtomobilih. Policija in orožniki so z nasajenimi bajoneti izpraznili ulice in aretirali več oseb.

V raznih avstrijskih mestih je bilo aretiranih več narodno-socialističnih voditeljev in mandatarjev, med njimi več zdravnikov, odvornikov in v pokolenih višjih častnikov. Med osebami, ki so bile aretirane preteklo noč, je tudi 12 mladih moških, ki pripadajo neki narodno-socialistični teroristični skupini. Ta skupina je po izpovedbah prič in po drugih indicijah prav posebno obtožena. V to skupino spada tudi nekoliko nemških državljanov, ki so osumljeni, da so organizirali bombe atentate zadnjih dni, odnosno da so se jih celo udeležili. Policija upa, da bo mogla še tekom večernih ur pojasniti bombe atentate.

Wasserbeck in Habicht izgnana

Dunaj, 14. junija. ž. Davi je zvezni kancler dr. Dollfuss telefoniral iz Londona in dal potrebna navodila v zvezi z aretacijo dr. Wasserbecka. Dr. Habicht bo menda še danes izgnan čez avstrijsko mejo. Dr. Dollfuss se bo jutri dopoldne vrnil z letalom iz Londona na Dunaj.

Pariz, 14. junija. AA. Iz Berlina poročajo: Wasserbecka, ki ga je policija ponči aretirala, so davi za represaljo zaradi aretacije Habichta izgnali čez mejo.

Seja Narodne skupščine

Pavlič za Cerkev in za naše škofo

Debata o agrarni reformi

Belgrad, 13. jun. 1. Za današnja sejo narodne skupščine je radi važnih vprašanj, ki so bila na dnevnem redu, vladalo v vseh političnih krogih veliko zanimanja. Skupščinska seja je bila napovedana za 9. uro. Že pred to uro je občinstvo zasedlo vse prostore na galeriji. O zakonskem osnutku o spremembah in dopolnitvah agrarnega zakona je razpravljalo tudi v vseh poslanskih klubih. Tako bi se morala pričeti skupščinska seja že ob 9. občinstvo pa je moralo zapustiti svoje prostore na galeriji, ker se je namesto skupščinske seje vršila seja poslanskega kluba JRKD, na kateri se je znova pretresalo vprašanje sprememb agrarnega zakona, ker so se v zadnjem trenutku pojavile nove težkoče.

Seja poslanskega kluba JRKD je trajala polne tri ure, tako da se je pričela skupščinska seja šele opoldne. Po raznih interpelacijah so prešli na dnevni red, na debato o poročilu odbora za proučevanje zakonskega osnutka o spremembah in dopolnitvah zakona o likvidaciji agrarne reforme na veleposestvih. Besedo je dobil poročevalec večine poslanec dr. Auer, ki je v svojem daljšem govoru naglašal, da se sedanji zakonski načrti o spremembah in dopolnitvah posameznih predpisov spreminjajo in dopolnjujejo s tremi zakonskimi načrti. S sedaj predloženimi zakonskimi osnovami je radi tehničnih težkoč razdeljena materija na dva zakonska načrta. V spremembah in dopolnitvah zakona o likvidaciji agrarne reforme na veleposestvih, ki je sedaj na dnevnem redu, je zadržana materija prejšnje zakonske osnove. Spremembe so samo v pogledu diferenciranja. Dočim določa stari zakon obveznike agrarne banke, je februarjski zakonski osnutek določal državne obveznice, sedanji zakonski osnutek pa določa

POSL. PAVLIČ GRAJA IZVEDBO AGRARNE REFORME V SLOVENIJI

Videli smo pa, da še ni, temveč, da je bil v proračun za 1932-33 vnesen § 75, s katerim se odobravajo sklepi ministrskega sveta samo z označbo dotičnega akta brez navedbe, kaj te številke vsebujejo in kako se je izvršila ekspropiacija gozdov v dravski in savski banovini. Ekspropiacija je izvršila začasno gozdna uprava, ki je — tako je trdil govornik — v dravski banovini v bivši mariborski oblasti postopala protizakonito, v bivši ljubljanski oblasti pa proti volji agrarnih interesentov, pa tudi proti volji pristavev JRKD. Prav je, je dejal govornik — da je kralj 1. 1918 po osvoboditvi in zedinjenju dejal, da je zemlja kmetova in božja in nikogar drugega. Prav je, da dobi zemljo in jo obdeluje, posebno, da dobi njive, pašnike in livade, kmet, in nihče ne bi ničesar imel proti temu, če bi se na veleposestvih madjarskih in avstrijskih grofov in baronov pravilno izvršila agrarna reforma in bi se zlasti ob naših mejah postavili takoj graničarji iz vrst poštenih Slovencev, Hrvatov in Srbov. Drugega mnenja pa sem jaz — je dejal poslanec Pavlič — in z menoj vsa poštena javnost glede gozdov, ki ne smejo priti pod agrarno reformo, kakor jo predlaga kmetijski minister tako sedanji Tomašič kakor tudi prejšnji Demetrovič. Zato bi bilo, je dejal Pavlič, če bi jaz kot zastopnik malega človeka branil veleposestnike, ki so tisočletja mučili našega kmeta in ga izkoriščali, vendar pa sem mnenja, da se mora agrarna reforma izvesti tako,

DA SE OBVARUJE GOZDNA INDUSTRIJA,

da ne bodo naši lepi gozdovi izsekani in da ne bodo naši kmeti postali gola pusta skala. Nisem preok, vendar pa lahko trdim, da po tem zakonskem osnutku ne bodo zaščiteni gozdovi in naša gozdna industrija, kajti na tisoče delavcev bo ostalo brez kruha. Ta agrarna reforma — je dejal poslanec — bo koristila geometrom in odvjetnikom, politično korist pa bodo imeli tudi nekateri poslanci, nobene koristi pa ne bo imel od take »reform« ne slovenski, ne hrvatski, ne srbski kmet,

NAJMANJ PA MALI ČLOVEK.

Zlasti pa nasprotujem zakonskemu predlogu zato, ker obsega agrarna reforma tudi cerkvena posestva, ki so last naših državljanov, tako srbsko-pravoslavne kakor tudi katoliške cerkve. S tem bo ta agrarna reforma zadnji težki udarec srbski patriarhiji in težak udarec rimsko-katoliški nadškofiji v Zagrebu in škofiji v Ljubljani in Djakovu. Dejstvo je tudi, da se ekspropiirajo gozdovi samo v dravski, savski in le v enem delu donavske banovine, torej samo v prečanskih krajih, med tem ko se v drugih krajih, kjer so državni gozdovi, ekspropiacija ne bo izvršila.

NEDUHOVIT MEDKLIC POSLANCA PUSTO-SLEMSKA

Govornik je nadaljeval: Po pariškem sporazumu in neltunskih konvencijah so od agrarne reforme izvzeti avstrijski, italijanski in madjarski baroni in grofi, medtem ko se uničuje narodna kultura in religiozno delo tako pravoslavne kakor tudi katoliške cerkve. (Poslanec Pustoslemšek vpadel: »Pravoslavna cerkev je nacionalna, rimsko-katoliška pa je italijanska!«) Vprašam vas, gospodje poslanci, ali je to nagrada za narodno delo srbske patriarhije? Ali je to nagrada za Strossmajevo delo za jugoslovansko zedinjenje? Ali je to nagrada za nacionalno delo velikega mecena in rodoljuba Jegliča, da se sedaj ekspropiira gornjegrajsko posestvo? Ali se s tem ne vodi v naši državi kulturni boj? Zato bom jaz kot slovenski poslanec in duhovnik branil cerkvena posestva.

ZASLUGE SLOVENSKE KAT. CERKVE

V svojem nadaljnjem govoru navaja poslanec Pavlič točne podatke, kaj vse so storili visoki duhovniki za kulturo in narodno zavest. Pavlič se je posebno dolgo mudil pri škofu Strossmajeju ter dokazoval, koliko denarja je škof dal za kulturne in narodne svrhe. Navedel je tudi točno, koliko denarja je dal raznim kulturnim društvom tudi v Sloveniji. (Slovenski poslanci vpiljejo: »Pa Strossmajej ni bil klerikalec! Bil je proti jezuitom!«) Pavlič je nato pričel govoriti o škofu Jegliču in izjavil: Kdo ne ve, da je veliki škof Jeglič ustanovil prvo slovensko gimnazijo v Št. Vidu nad Ljubljano s škofijskim premoženjem, da je dal tiskati prve slovenske knjige in da je škof Wolf izdal prvi slovensko-nemški slovar. Kdo ne ve, koliko siromakov podpira samostan v Pieterlju, posebno v času današnje težke gospodarske krize. Kdo ne ve, da so slovenski škofoje od Slomske preko Jegliča in Mahniča darovali vse svoje premoženje za kulturne in nacionalne namene?

Za posl. Pavličem je dobil besedo poslanec Misirlič, ki je istotako govoril proti predloženemu zakonskemu osnutku. Kot zadnji govornik je nastopil poslanec dr. Ivan Lončarčič, ki je v svojem skrbno izdelanem in krasnem govoru podrobno opisal razmere v naši državi. Obširno se je bavil tudi z načinom, kako se je izvajala agrarna reforma v Sloveniji, da so se vršile nepravilnosti itd.

Prešli so na glasovanje. Za predloženi zakonski osnutek o likvidaciji agrarne reforme na veleposestvih je v načelu glasovalo 162 proti 15 poslancem. Nato je pri končnem glasovanju v podrobnostih glasovalo za zakonski osnutek 150 proti 2 poslancema.

Druge točka dnevnega reda je bil pretres zakonskega osnutka o agrarnem zakonu za južno Srbijo, ki je bil tudi sprejet v načelu in podrobnostih. Seja je bila nato zaključena. Prihodnja seja se bo sklicala pismeno.

Huda nevihta v Zagrebu

Zagreb, 13. junija. Ž. Danes popoldne ob treh je bila v Zagrebu strašna nevihta. Utrgal se je oblak. Ogromne množine vode so padle na Zagreb in po okolici. Najstrašnejšo sliko pa sta nudili Illica in Frankopanska ulica, ker je voda prodrla iz kanalov. Od Solijske ceste, ki leži med dvema bregovima, je pridrvel hudaournik, ki je drvel z neznansko bržino ter odnašal s seboj vse, kar mu je prišlo na pot. Vse kleti, dvorice in ulice so bile kmalu polne vode, pa tudi v pritlična stanovanja je pridrvela kalna voda. Ustavljen je bil ves tramvajski promet, avtomobili pa so se težavo vozili po cestah, po katerih so teklo ogromne množine vode, ki so mestoma segale do gležnjev. Strela je na več krajih pokvarila električne vode. Promet na ulicah je bil skoraj onemogočen.

Posledica in odmevi pakta štirih

Zbližanje med Francijo in Italijo

(Pariz, 14. junija.)

»Petit Parisien« objavlja sladočo brzojavko svojega dopisnika iz Rima: Francoski poslanik de Jovenel je bil 13. t. m. sprejet od Mussolinija, s katerim je imel dolg in priršen razgovor. Čeprav oficijelni krogi o tej konferenci strogo molčijo, je verjetno, da je de Jovenel najprej hotel izraziti predsedniku italijanske vlade ugodna čustva, s katerimi je francoska vlada sprejela njegov govor v senatu ob priliki podpisa pakta štirih. Zelo verjetno je tudi, da je pogovor nanesel tudi na najbolj pereča vprašanja svetovne politike, predvsem pa na ona, ki se tičejo odnošajev med Francijo in Italijo.

Sestanek Daladier-Mussolini-Hitler?

Pariz, 14. junija. AA. Havas proča: »Journal« pravi, da je bil eden izmed najvažnejših včerajšnjih dogodkov v Londonu sestanek predsednika francoske vlade Daladierja z italijanskim delegatom Suvičem. Razpravljala sta o francosko-italijanskih nesporazumih, in o načinu, kako bi se dala na podlagi pakta štirih spraviti s sveta. »Echo de Paris« pa je prinesel vest, da je pričakovati v kratkem sestanka med Daladierjem in Mussolini.

Svetovna gospodarska konferenca

Govor za govorom...

London, 14. junija. Ž. Današnja sejo svetovne konference je otvoril MacDonald, ki je sporočil, da je delegacija Združenih držav predlagala, naj se resolucije o carinskih vprašanjih stavijo pozneje na dnevni red.

Ko je bil Hymans izvoljen za predsednika, je otvoril debato avstrijski zvezni kancler dr. Dollfuss, katerega so navzoči pozdravili z burnim aplavzom. Po mojem prepričanju, je rekel Dollfuss, je treba predvsem, da vsaka država napravi najprej red v svoji hiši, kajti drugače ne bo mogoče urediti finančnih in gospodarskih odnošajev z drugimi državami. Razen tega je mednarodno sodelovanje lahko uspešno samo tedaj, če ima jasne in pozitivne cilje. Po teh uvodnih besedah je prešel na notranje avstrijske razmere finančnega značaja in rekel, da je Avstrija dosedaj izpolnila vse

jem, nato pa med Daladierjem in Hitlerjem. Oba sestanka naj bi se vršila še pred ratifikacijo pakta. V Londonu pa izjavljajo, da je ta vest preuranjena, ker se o tem še ni razpravljalo. Na noben način ne more biti govora o teh sestankih dotlej, dokler se pakt štirih ne podpiše.

Paul-Boncour pomirjuje Rusijo

Pariz, 14. junija. Ž. Francoski zunanji minister Paul Boncour je sprejel ruskega poslanika Dogačevskega, s katerim se je dolgo razgovarjal. Pri tem obisku je Dogačevski kritiziral pakt četvorice, češ, da je naperjen proti ruskim interesom. Boncour je ponovil Dogačevskemu ono, kar je že izjavil predstavnikom drugih držav, ki niso podpisale pakta, da je namreč cilj pakta tak, kakor ga tolmači Francija, namreč da omogoči sporazum med vsemi evropskimi državami, da se tako položijo temelji za mir in da so pomisleki Rusije proti paktu popolnoma neutemeljeni.

Obliž: Rusi dobe posojilo

London, 14. junija. Ž. V tukajšnjih finančnih krogih govorijo, da se vodi pogajanja za francosko posojilo sovjetski Rusiji.

OD DRŽAVE GARANTIRANE OBVEZNICE

Istimi obratnost in istim amortizacijskim rokom. Nadalje je razlika v § 28 tega zakona, kjer se govori o odkodnini in o ekspropiaciji zemljišč na podlagi čistih katastrskih dohodkov. Tam je rečeno, da se odkodnina določa na ta način, da se štari katastrski dohodek zemljišč razmesti

PRVA RAZREDA KATASTRSKE BONITETE,

in se v kronah pomnoži s ključem 120, a za zemljišča, ki plačajo vodni doprinos, s ključem 150. Tako določena vsota je dinstarska cena za prvi razred agrarne ocenitve. Drugi razred je nižji za 20 odst., tretji za nadaljnjih 20 odst., četrti pa je za 50 odst. nižji od vrednosti tretjega razreda. Nekaj sprememb je tudi v amandementih.

NEKAJ STATISTIKE

Poslanec Auer se je v nadaljnjem svojem govoru podrobno bavil s agrarnimi odnošaji v raznih polirajnah naše države ter rekel, da so v severnih krajih po končani vojni ostala stara fevdalna posestva, kjer je imelo 840 veleposestnikov nad 2 milijona katastrskih jutrov zemlje. V Hrvatski in Sloveniji je imelo okrog 180.000 kmetijskih družin približno 226.000 katastrskih jutrov zemlje, a na drugi strani je okoli 1000 posestnikov s posestvi preko 100 katastrskih jutrov imelo skupaj 750.000 katastrskih jutrov zemlje. Poleg vsega je v severnih krajih okoli 60.000 kmetijskih družin, ki sploh nimajo zemlje.

HUD NAPAD POSLANCA TRBIČA.

Za dr. Auerjem je podal poročilo v imenu manjšine poslanec Vasilje Trbič, ki je v svojem govoru protestiral proti temu, da je za ta zakonski predlog zahteval kmetijski minister nujnost, ker s tem hoče samo zamašiti usta narodnim poslancem, da se ne morejo podrobneje izraziti o tem važnem zakonskem osnutku. Trbič je potem zakon hudu kritiziral in dejal, da je veliko število narodnih poslancev, ki se lahko obdržijo na svojih mestih samo v tem slučaju, če se ta zakon sprejme. Te besede poslance Trbiča so povzročile v skupščini burne proteste. Poslanec Trbič je pozval narodno skupščino, naj ne sprejme predloženega zakonskega osnutka.

MINISTER POJASNUJE.

Za poslanecem Trbičem je govoril kmetijski minister dr. Tomašič, ki je v svojem govoru izjavil, da ima sedanji zakonski osnutek za nalogo, da spopolni nekatere nedostatke odredb prejšnjega zakona. Minister Tomašič je izjavil, da so glavna načela novega zakonskega osnutka obsežena v sledečem: Pri agrarnih subjektih se obdrži ustvarjeno faktično stanje, da se izognemo reviziji z vsemi neprijetnimi posledicami. Pri agrarnih subjektih ostanejo skoraj ista načela, ki so bila obsežena in sprejeta v zakonu od 19. junija 1931. Razen tega je sprejeta nova uredba, na podlagi katere se daje Privilegirani banki prednostna pravica do onih zemljišč in površin, ki bo po črtanju klavzule prepovedi odtujitve prodajala zemljišča agrarnim in terosentom. Dr. Tomašič je nato obširno govoril o kolonizacijskem fondu in o ekspropiaciji veleposestnikov. Radi preskrbe dobrovoljcev je država prisiljena utrpeti manco okroglo 27.000 katastrskih jutrov, ki jih mora plačati v obveznih. Finančni efekt tega manca znaša 44,5 milij. Din. Za kmetijskim ministrom dr. Tomašičem je obširno govoril in branil predlog večine dr. Slavko Ščerbov.

Ob pol 2 je bila seja prekinjena in se je nadaljevala ob 4 popoldne. Prvi je dobil besedo dr. Gjuro Leusič, član narodnega kluba dr. Preke. Dr. Leusič je v svojem daljšem govoru obširno in odločno branil pravice jugoslovanskega episkopata in je proti predloženemu zakonskemu osnutku.

GOVOR POSLANCA PAVLIČA

Za poslanecem Alojzij Pavlič, ki je istotako zelo dolgo in dobro utemeljeno govoril. Agrarni zakon, katerega je minister za kmetijstvo predložil narodnemu predstavništvu, ni takšen, da bi imel v resnici za cilj likvidacijo agrarne reforme, ampak ustvarja

NOVO AGRARNO REFORMO.

Ta novela temelji na mednarodnih sporazumih, na katere je kraljevina Jugoslavija 20. januarja 1930 pristala in se obvezala, da bo do 20. julija 1931 uzakonjen definitivni zakon o likvidaciji agrarne reforme. Ta sporazum je bil s strani naše države ratificiran z zakonom od 27. maja 1930. V smislu teh obveznosti je bil proglašen zakon o likvidaciji agrarne reforme. Zakon je definitivni in se ne more več menjati in po pravilniku, ki je izšel v »Službenih Novinah« 18. junija 1932 št. 61, bi morala biti agrarna reforma 18. februarja 1933 končno izvršena.

Dunajska vremenska napoved: Menjaje, po večini pa zelo oblačno. Se vedno nevihte.

Ne plačamo nič!

Pariz, 14. junija. AA. Glede na pristanek USA, da plača Anglija obrok, ki zapade 15. junija, simbolično, to je samo deino, prinaša današnji »Matin« izpod peresa Stephana Lauzanna članek, v katerem med drugim pravi:

Ni dvoma, da gre tu samo za osebnih pristanek predsednika Roosevelta, ki se mu pa kaj lahko utegne pripetiti, da ga bo ameriški kongres dezavuiral. Na to je v ostalem pripravljen tudi MacDonald, toda zanj in za Anglijo je vključ temu vprašanje plačila obroka 15. junija definitivno rešeno. Velika Britanija bo

Seja senata

Proti trgovanju z vložnimi knjižicami — Prosvetni minister tožen

Belgrad, 13. jun. 1. Na današnji seji senata, ki se je pričela ob pol 12, so bili po izvršenih formalnostih prečitani kraljevi ukazi o zadnji rekonstrukciji vlade, dalje pozdravne brzojavke, ki jih je prejel senat kraljevine Jugoslavije od predsednika češkoslovaškega parlamenta Staneka in predsednika češkoslovaškega senata Soukupa ob priliki sprejetja pakta o organizaciji Male zveze s strani češkoslovaškega narodnega predstavnstva.

Nato je predsednik senata spregovoril par toplih besed, v katerih se je spomnil pokojnega poslanca Veloslava Spincića. Tajnik senata Milan Popović je sporočil dalje, da je senat prejel od narodne skupščine v nadaljeje reševanje zakonske predloge, ki so bili zadnje dni sprejeti v narodni skupščini. Prečitano je bilo tudi poročilo o sankcioniranih zakonih kakor tudi zahteva pravosodnega ministra, da se izročita sodišču senator Milutin Dragović in senator dr. Nedeljko Stanković, sedanji prosvetni minister, katerega toži Manuel Kirilo iz Belgrada po § 194, čl. 1. k. z. O teh zahtevah pravosodnega ministra bo razpravljaj imunitetni odbor.

Nadalje je bilo prečitano tudi poročilo, da se odbor za proučevanje zakonskega osnutka za pobijanje korupcije konstituiral in izvolil za svojega predsednika dr. Silovića. Nato je prišlo na vrsto čitanje prošni in pritožb. Nato so prešli na dnevni red, na izvolitev odbora za proučevanje zakonskega osnutka senatorja Ivana Hribarja in tovarišev proti oduševskemu trgovanju z vložnimi knjižicami. Za proučevanje zakonskih osnutkov, ki jih je dobil senat od narodne skupščine v nadaljnji pretres, so bili enako izvoljeni posebni odbori, ki bodo do petka že dokončali svoje delo, ker je na dnevnem redu prihodnje seje senata, ki bo v petek dopoldne, že več teh osnutkov, tako za letalsko konvencijo med Avstrijo in Jugoslavijo ter 19 konvencij med Jugoslavijo in Romunijo ter zakonski osnutek o prenosu premoženja na Sokol Matica.

Važno za učitelje

Belgrad, 14. jun. AA. Državni svet je na svoji splošni seji izdal odlok o razumevanju odstavkov 5 in 6 čl. 88 zakona o narodnih šolah z dne 5. decembra 1929. Po tem odloku sme kazni iz odst. 5 in 6 čl. 88 zakona o narodnih šolah prosvetni minister izvajati tudi proti tistim učiteljem in šolskim nadzornikom, ki imajo zadostno število službenih let za pridobitev pravice na osebno pokojnino; za slučaj kazni izgube to pridobljeno pravico do osebne pokojnine.

Ministrstvo saobračaja je z odlokom št. 41138 od 13. junija odobrilo Sokolom izletnikom prvega pokrajinskega sokolskega zleta v Ljubljani četrtnosno vožnjo na vseh državnih poštinih potniških avtomobilskih progah.

Meteor na Španskem

Madrid, 14. junija. AA. List »Luz« poroča iz Alicante, da je sredi šinil čez nebo velikanski meteor, ki je zelenkasto žarel. Takoj nato se je zaslislala strašna detonacija.

Maternov polet

Moskva, 14. junija. AA. Matern, ki je včeraj odletel proti Aljaski, se je ob 6.20 spet vrnil v Habarovsk. Vzrok njegovega povratka ni znan.

svoje mednarodne obveznosti, pa tudi one v zvezi Kreditanstalta. Seveda je v tem oziru mnogo pripomogla Velika Britanija in mednarodna reparacijska banka s kratkoročnimi krediti, ki bodo izplačani iz posojil. Tukaj se je najbolj pokazalo resnično mednarodno sodelovanje in tako bi bila treba postopati v vseh drugih sličnih slučajih.

Nato je govoril finančni minister Newt Chamberlain, ki je hvalil zasluge dr. Dollfussa za gospodarsko obnovo Avstrije. Chamberlain je potem pojasnil naloge konference, kakor si jih predstavlja Anglija.

Za njim so še obširno govorili: Američan Kull, Rus Litvinov, Argentinec Lebreton, dr. Beneš, Madjar Imredy, Holanec Coljins. Konec seje ob 18.20.

tega dne plačala 2 milijona funtov in niti enega pennyja več — ameriška vlada naj pa gleda, kako se bo rešila iz zagate.

Glede zadržanja Daladierja v Londonu pravi na drugem mestu Lauzanne:

Francoski premier Daladier je dal novinarjem sredi tole izjavo: Vprašanje plačila angleškega dolga se nas prav nič ne tiče in prav nič ne izpremeni položaja. Mi ostanemo tudi v bodoče na istem, kakor smo bili 15. decembra lanskega leta: ne plačamo nobene akontacije.

Procesija Sv. Rešnjega Telesa v Rimu

Rim, 14. jun. Jutrišnja procesija sv. Rešnjega Telesa na Trgu sv. Petra bo izredno slovesna. Najsvetejšo bo nosil papež sam, ki bo podelil blagoslov množici, ki se bo gotovo zbrala v ogromnem številu. Pred centralno ograjo bazilike sv. Petra je zgrajen paviljon, kojega ozadje bo tvoril ogromni gobelin, predstavljajoč zadnjo večerjo. Pod paviljonom bo oltar, s katerega bo sv. oče podelil evharistični blagoslov.

V loggiji nad desnim portalom cerkve sv. Petra bodo mesta za diplomatični zbor, rimske poštodienstvenike in predstavnike oblasti. V levii loggiji pa go guverner Vatikanskega mesta in vsi, ki imajo kakšno javno funkcijo v papeževem mestu. V vzhodni velikih stopnic bodo na eni strani moški, na drugi strani pa ženski instituti.

Procesija se bo končala ponoči in pogled na ti-soče in tisoče svetč bo nudil izredno slovesen prizor. Tudi fasada bazilike bo sijajno razsvetljena.

Odličen rojak iz Argentine v Ljubljani

Ljubljana, 14. junija.

V Ljubljani se mudi te dni slovenski rojak iz Argentine, g. Friderik Eber, brat uglednega ljubljanskega krznarskega mojstra g. Elijaja Ebra.

G. Friderik Eber se je pred dobrimi 20 leti izselil iz Ljubljane, kjer se je pri svojem pokojnem očetu, znanem ljubljanskem vrtnarju, izučil vrtnarstva, in je poizkusil svojo srečo v južni Ameriki. Kot odlični vrtnar je z izvršitvijo nekaterih javnih del v Argentini kmalu zaslovel in po nekaj letih je v argentinskem mestu Salta zasnoval lastno vrtnarsko podjetje. Danes je g. Eber lastnik ene največjih vrtnarij v južni Ameriki. Semena in rože z njegove plantaze se — razen v druge ameriške države — v velikih množinah izvažajo tudi v Evropo. Njegov vrt v Saltu obsega 16 hektarjev in je razdeljen v ogromne, nepregledne gredce, na katerih se gojijo predvsem kakteje, lilije in orhideje. Kakteje je g. Eber na svojem vrtu vzgojil 38 vrst in mnoge izmed njih v Evropi še niso znane. Nekatere izmed njih so stare po 100 let.

Evropo je obiskal g. Eber, da organizira svoj trg in je v ta namen prepotoval Nemčijo, Avstrijo in Madjarsko. Na svoje rojstno mesto je zelo navezan in ga je tudi že pred tremi leti enkrat obiskal. O parkih in vrtovih Ljubljane se je izrazil zelo pohvalno.

Da je g. Eber, ki vse svoje življenje dela samo med rožami, tenkočutna pesniška duša, se razume že samo po sebi. G. Eber pa je v Argentini tudi v resnici uvažen pesnik in argentinski listi pogosto prinašajo njegove verz, ki jih zлага v španski.

Svojo ljubezen do Ljubljane in domovine pa je g. Eber dokazal s ponudbo mestni vrtnariji, da ji brezplačno pokloni veliko množino dragocenih semen kaktej.

Odličnega rojaka, ki je tako častno v širokem svetu dokazal svoje sposobnosti in ki tako uspešno predstavlja zmožnosti slovenskega človeka, v domovini najlepše pozdravljamo in mu želimo tudi v bodočnosti največ uspehov — v pozivji verzov in v njegovem poetičnem poklicu, to je v vrtnarstvu.

Proti
zobnemu
kamnu

SARGOV

KALODONT

Katoliške žene za svetost zakona

»Slovenska krščanska ženska zveza«, ki naj kot centrala katoliških ženskih organizacij skrbi za pouk o vseh vprašanih ženskega življenja in dela, je za preteklo nedeljo 11. junija ob 4 popoldne pripravila v veliki dvorani hotela »Union« v Ljubljani dvojno predavanje, ki sta silno sodobni in jih je žensko samo zaželelo. Zdelo se nam je nekako presmelo, da se ženska organizacija upa napolniti unionsko dvorano, saj vemo, da gre vanjo skoraj 3000 ljudi. In vendar se je začela ta dvorana že od pol starih dalje polniti in so vanjo prihajale strnjene vrste žena in deklet, ki so hotele slišati napovedani predavanja. Ob 4 je bila dvorana vsa polna in se je zborovanje takoj začelo.

Zborovanje je vodila predsednica ženske zveze gđna A. Lebar. V otvoritvenem nagovoru je poudarila, kako prav v sedanjih časih katoliško žensko s skrbjo in strahom opazuje, da vse ogroža temelje družabnega življenja. Gibanja modernega poganstva pljusko v svesti zakonskega življenja. K temu pa pride tudi še sedanja gospodarska beda, brezposelnost, pomanjkanje stanovanj in demoralizacija javnega življenja. To vse ogroža ne le obstoj družine kot najmanjše celice družabnega organizma, ampak tudi grozi upravitelji vse družabne celice. Zato je nujno potrebno, da katoliško žensko glasno in jasno pove svoje mnenje, ki mu ga narakuje globoko občutena svetost materinstva, ljubezen do naroda in države ter čut velike odgovornosti pred Bogom. Najzadnjeje je v to zmedo sečanja časa posegel sveti Oče s svojo okrožnico o zakonu, kjer jasno in nedvoumno podaja za vse avtoritativne nauke, ki se jih katoličani edino smemo in moramo držati.

G. univ. prof. dr. Ujčič je za tem predaval: »Krščanski zakon in krščanska družina po naukih papeža Pija XI.« Uvodoma je poudaril, da so papeži v vseh aktualnih problemih podali jasno svoje mnenje. Tako papež Leon XIII. za delavsko vprašanje, papež Benedikt XV. za vprašanje miru med narodi, sedanjí papež Pij XI. za nadaljevanje rešitve delavskega vprašanja, dalje za krščansko vzgojo in tudi za krščanski zakon in družino. Prav v okrožnici »Casti connubii« dviga kot najvišji pastir in učitelj svoj glas proti pogubnim zmotam, ki se vtihotaplja tudi med vernike. V tej enciklički slika bistvo, čast in blagoslov, ki izvira iz zakona, za rodbino in za vso človeško družbo. Zakon ni človeška, ampak božja ustanova. Ustanovil ga je sam Bog v raju, ko je postavil enega moža in eno ženo v naročilo, naj ohranita človeški rod. Zakon je zveza. Po zakonu se zvežejo in združijo duše in sicer prej in tesneje ko telesa, ne po minljivem čuvstvu, ampak po premišljeni odločbi volje. Z zakonom stopita mož in žena v skupnost in družnost vsega življenja. Zakonska tvorita idealno enoto, kjer mora ena polovica, skrbeti za blagor druge, kjer se morata oba dela medsebojno izpolnjevati in podpirati v vsakem oziru.

Med prve dobrine zakonske zveze spada zarod. »Rastita, množita se in napolnita zemljo« (Gen 1, 28). Otrok je odličen sad zakona, ki ga je treba z ljubeznijo sprejeti. S tem, da zakonci otroke rodijo: ohranjajo človeški rod, vzgajajo častilce pravega Boga, dajejo narodu in državi nove člane. Kristusovi cerkvi potomstvo in sodržavljane svetlih v večnosti. Otroci so božji blagoslov, ki utrjuje vez med zakoncem. V otrocih vidijo starši odsvit svoje narave, nadaljevanje lastnega življenja, oporo in veselje za svojo starost. Govornik je nato tolmačil pozitivno pravo, ki jima daje pravico in dolžnost vzgoje otroka. Da bo zakon srečen in blagoslovljen, je zakoncem potrebna zvestoba. Vsako mnogočinstvo in mnogoženstvo je v krščanstvu izključeno. Da pa bo »zvestoba neomadeževana, mora zakonci vezati neka posebna sveta in čista ljubezen, ki se ne naslanja le na počutno, minljivo nagnjenje, temveč na globoko nagnjenje duš. Ta ljubezen je nadnaravna, trajna, požrtvovalna in samo takšna ljubezen more roditi srečno rodbinsko zvezo, ki je začetek in temelj človeške družbe. V tej rodbinski zvezi je mož glava, žena srce rodbine. »Mož je glava ženi, kakor je Kristus glava cerkvi.« Ta pokorščina ne zanikuje svobode, ki pristoji ženi kot ose-

bi, kot zakonski ženi, kot materi, kot družici. Ta pokorščina ni absolutna, češ, žena mora ustreči vsem mogočim željam moževim, temveč ima svoj pravec in svoje meje v namenih zakona. Žena ni dekla, ampak družica. Če je mož podoba Kristusa, je žena podoba cerkve. Če ima mož prvo mesto v vladanju, ima žena prvenstvo ljubezni.

Zelo dobro in jasno je razložil govornik, da za katoličane ni in ne more biti dvojne morale. Dekalog in vse zapovedi veljajo za ljudi, ne samo za moža ali samo za ženo. Kakor so dolžni vsi enako izpolnjevati zapovedi, tako tudi zapovedi, ki se tiče zakona in je torej pravica in dolžnost vseh enaka.

Temeljito je govornik obrazložil potrebo temeljitje premisleka in skrbi za izbiro zakonskega druga. Misliiti je treba na Boga in pravo Kristusovo vero, na sebe in na bodočega druga, na svoje potomstvo, na človeško družbo in državo. Vse to pa ne po slepem gonu strasti, ne po samem svetnem dobičku, temveč po čistem nagnjenju.

Cudovito lepo in nežno je opisal govornik družino in domačo hišo, ki mora biti za otroka kakor sladki spomin raja, v katerega je Bog postavil prve starše. Družina je prvi naravni in nujni krog, kjer naj otrok dobi trajno in uspešno vzgojo. Najlepše cvetejo ona semena vzgoje, ki jih je položila v nedolžno otroško srce očetova modrost in materina ljubezen. Vzgoja otrok je najlepša služba staršev; to pa morejo vršiti le v družini. Zato Pij XI. obsoja vse one pojave, ki skušajo vedno bolj in bolj odtujevati otroke družinam in to že izza najnežnejših let. Iz zakona izvira družina, iz družine narod, država, človeška družba, potomstvo cerkve. Zakonsko dejanje ima potemtakem zelo vzvišene namene. Radi tega je zločin, ako zakonski naravno dejanje izpaci, da se ubranijo otrok. Drug hud zločin je oni, ki ogroža življenje plodu v materinem telesu in sicer zato, ker je to že živo človeško bitje, ima neumrljivo dušo in je poklicano, da pride v nebese. Herod je trgal nedolžne otročiče iz lesenih zibelk, da jih umori, zdaj jih koljejo že v oni nežni zibelki, ki jo je sam Bog postavil pod materinsko srce. Nato je govornik iz zgodovine dokazal, kako so kaznovali tak zločin že v starem veku ter navajal razne poganške vladarje, pa tudi Cicera, Ovida in Seneca, ki so blagorivali matere zaradi njihove rodovitnosti. Kako bridko in pogubno bo za mater na sodni dan, ako bodo vstali proti nji nerojeni ali umorjeni otroci, rekoč: »Mati, oropala si me telesnega, oropala tudi večnega življenja. Ali si mi bila res »mati«?«

Krščanska morala obseja radi tega vsako zdravniško operacijo, ki naravnost umori nedolžno bitje. »Ni nobena umetnost zaklati otroka, toda to je umetnost, rešiti mater in otroka.« Ako začnemo usmrčevati otročiče... zakaj bi tudi ne že rojenih otrok, zakaj ne odraslih? Fizične posledice, operacije so zelo grenke, obenem tare mater zavest, da je rešila svoje življenje z direktno usmrtno lastnega otroka. Vemo, da je življenje od Boga, da moramo Bogu polagati račun o vsakem dejanju, kakšnega pa radi usmrtno? Materialistična zmota, ki zanika odgovornost pred Bogom, lahko dovoljuje vse. Narod brez otrok je narod brez bodočnosti.

V nadaljnjem je govornik govoril za pravilno socialno zakonodajo, ki naj bi v imenu javne etike in v interesu naroda in države omilila družinsko bedo. Na drugi strani pa je zahteval, naj se ne omilijo, temveč strogo izvajajo vsa določila kazenskega zakona, ki kaznujejo odpravo telesnega plodu, in naj se človeško življenje, tudi če je še skrito pod materinskim srcem, proglasi za absolutno nedotakljivo. Tudi naj se izvajajo z vso doslednostjo paragrafi zakona o tisku, kjer je prepovedana vsaka žalitev javne morale; oglaš, ki priporočajo gotova sredstva, naj se ne samo prepovedo, temveč naj jih cenzura že v naprej črta, ker rušijo temelje človeške družbe.

Naša iskrena želja je, da Cerkev in država z združenimi močmi in z vzajemnim delom odvrta strahno škodo, ki grozi ne le družini, temveč tudi državi. Če zahtevamo neomadeževanost zakonske zveze, jo zahtevamo neposredno iz verskih nagibov. Ker pa nas vera uči, da človek mora živeti v

človeški družbi in v državnem organizmu, vemo, da je ta zahteva blagoslov za državo in za človeško družbo. Vedno pa imejmo pred očmi besede papeža Pija XI., ki pravi: »Ljudje se rojevajo ne v prvi vrsti za svet in častnost, ampak za nebese in večnost.«

Ker je bilo predavanje skoz in skoz prepleteno s citati iz katoliške morale in iz okrožnice papeža Pija XI., je zborovanje sprejelo to kot nauk Cerkev brez vsakršne debate. Zborovalke so s frenetičnim aplavzom prišlevali govornikovim izvajanjem.

Kot drugo predavanje je sledilo predavanje gospe Milice Grafenauerjeve o temi: »Družini pomoč!« Ker bo celotno predavanje objavljeno v »Viredu«, posnamemo iz njega le rezolucije:

1. Zahtevamo versko moralno vzgojo naših otrok. Vemo namreč in smo prepričani, da je versko moralna vzgoja prvi in glavni temelj za vse človekovo udejstvovanje v zasebnem in javnem življenju.

2. Zahtevamo, da tudi državni zakon štiti vsako, tudi nerodno življenje. Zlasti kazenski zakon naj z najstrožimi sredstvi zavaruje državljane pred moralnimi prestopki in zločini z ozirom na zakon

Svetovna zveza ljubezni

100letno slavlje Vincencijevih družb

Pariz, junija.

Majnika meseca leta 1833 se je zbralo v uredniški sobici »dijaškega očeta« Baillyja 6 visokosolcev, ki so sklenili posvetiti se delom krščanske ljubezni. Iz te prve Vincencijeve konference je v teku 100 let zrasla velika organizacija 14.000 konferenc z 200.000 člani, ki delujejo po vsem svetu in ki so v teku zadnjih let razdelili potrebnim 200 milijonov frankov. Vpoštevajoč ta veliki razvoj je bilo prav, da je generalni svet Vincencijeve družbe v Parizu sklical Vincencijeve brate z vsega sveta na 100letnico. Prišli so zastopniki 32 narodov iz starega in novega sveta. Tudi Vincencijeva družba iz slovenske Ljubljane je bila zastopana po svojem zastopniku. Prišli pa so celo bratje iz Indije in s Kitajske.

Generalni predsednik Vincencijeve družbe M. Henry de Vergès, ki od l. 1924. vodi Vincencijevo družbo, je v zasedanju sv. Stanislava, kjer je ustanovitelj družbe Friderik Ozanam kot profesor dve leti deloval, je pozdravil 1000 udeležencev v rojstnem mestu družbe.

Stoletno slavlje se je začelo s slovesnim sprejemom pariškega kardinala Verdiera, ki je prišel na slavnost kot papežev delegat. Začetek je bil v cerkvi Saint Sulpice, v kateri se je pred 80 leti vršila posmrtna slovesnost za umrlim Ozanamom. Vsem pa je gotovo ostala v spominu služba božja v cerkvi Srca Jezusovega na Montmartru, kjer je kakih 2000 Vincencijevih bratov pristopilo k obhajilni mizi. Pridigal je škof Besson iz Fryburga v Švici, poudarjajoč, da je Ozanam vsakomur sijajen zgled, posebno v izkazovanju ljubezni do bližnjega. Zvečer je bilo generalno zborovanje Vincencijeve družbe. Znamenit je bil govor kardinala Verdiera, ki je naglašal, da so Vincencijevo družbo ustanovili mladi ljudje. Tudi danes je treba mladino pridobiti za to delovanje. Toliko bolj je dandanes potrebno pritegniti v vrste Vincencijevih bratov mladino, ker je laični apostolat tako hudo potreben. Krščanska ljubezen,

Hud naliiv nad Ljubljano

Ljubljana, 14. maja.

Prav pred 10 leti smo junija imeli slično vreme ko letos. Takrat je bil junij silno deževen in so bile lokalne nevihte vselej popoldne, ko se je dopoldne zelo sparilo zaradi vročine. Kmet obupuje, kajti bliža se košnja, a nestalno vreme ga ovira pri tem delu. Prav pred prazni-

in družino. Kar tem načelom nasprotuje, je zoper božji naravni red, zoper državo in narod.

3. Zahtevamo najstrožjo kazen (za premišljen umor) za izdelovalce, prodajalce in kupovalce preventivnih sredstev, ki odvajajo zakon od njegovega bistvenega namena ter enako kazen za časopisno in drugo propagando in reklamo, ki priporoča taka sredstva.

4. Zahtevamo, naj se zakonito kaznuje vsaka propaganda za zločin zoper nerodno življenje.

5. Zdravniki kot varuhi narodovega zdravja in babice naj vselej odsvetujejo in prepovedo kakršnokoli poseganje v naravni razvoj otroka v materinem telesu, naj stalno svare pred vsem, kar odvrta zakon od njegovega pravega namena, in naj jih zadene najstrožja kazen za vsako drugačno ravnanje.

6. Zahtevamo, da država podpira socialno šibke družine, predvsem družine z mnogimi otroki. — Družine, ki se preživljajo pretežno z dohodki iz dela in zaslužka brez kapitala in imajo 4 ali so imele devet otrok, naj se mimo sedanjega zakona oproste vseh direktnih davkov in taks, saj nujno plačujejo indirektnih davkov mnogokrat več, kakor katerikoli družine vseh davkov skupaj. Poleg tega pa naj država revnejše družine z mnogimi otroki naravnost podpira z vzgojevalnimi prispevki. Družinske doklade naj se uredijo tako, da se doklade od tretjega otroka dalje za vsakega nadaljnjega poročajo in naj bi bile obvezne za vsako službeno razmerje.

7. Zahtevamo, da se da v javni upravi družini listi socialni položaj in vpliv, ki je v skladu z njenimi dolžnostmi in nalogami v družbi; da se spoštujejo primarne človečanske pravice, ki družini gredo, naj jih spoštujejo tudi oblasti in šola.

Te naše zahteve so najmanj, kar moremo zahtevati, da se zavaruje ženska čast, čast moža, čast in obstoj družine, kar pomeni obstoj države in naroda. —

Te rezolucije so zborovalke soglasno sprejele in so želele, naj jih ženska zveza pošlje na mero dajna mesta.

Zborovanje je poteklo v najlepšem redu in so zborovalke odnesle najlepše vtise z željo, naj bi se taka zborovanja večkrat prirejale.

kakršno goji Vincencijeva družba, je tudi edina sila na svetu, katera more razkosanemu človeštvu zopet nuditi mir.

Ta misel, ki jo je tako posebno naglasil kardinal Verdier, je ostala tudi prihodnje dni v središču vseh slavnosti.

Pri slovesni popoldanski manifestaciji v cerkvi Notre-dame je p. Gillet, generalni minister lazarištev poudarjal: »Vsake dežele dolžnost je, da med svojimi narodnimi nalogami ne pozabi na nadnarodne potrebe, ker noben narod ne more trajno živeti ločen od drugih.«

V nedeljo zvečer je bil družabni sestanek, na katerem je govoril tudi irski ministrski predsednik De Valera. Tudi on se je kot Vincencijev brat udeležil slovesnosti ter v svojem govoru naglasil, da je Vincencijeva družba prava in resnična zveza narodov, katera ima svojo moč v ljubezni. Zato moramo opraviti reči, da je jubilejno slavlje Vincencijeve družbe praznik prave mednarodne krščanske ljubezni.

Poudariti me je treba, da je bil pri teh slavnostih vsak Vincencijev brat, bodisi visok ali nizek, sprejet z enako ljubeznivostjo in vljudnostjo. Da, še več. Med inozemskimi delegati nam je bilo nekaj majhnih. In prav inozemskim zastopnikom so francoski bratje dajali vedno častna mesta.

Ob koncu jubilejnih slavnosti je pariški mestni zastop sprejel kardinala Verdiera v lastnosti papeževnega legata. Višji župan pariški je izražal svoje veselje, da je Vincencijeva družba vzklikla v Parizu. Za njim je izpregovoril tudi zastopnik države, nakar se je kardinal Verdier zahvalil za slovesen sprejem ter za izraze prijateljstva, ki so bili izkazani njemu in Vincencijevi družbi.

Eno bo vsakemu udeležencu ostalo nepozabno: doživel je veliko bratsko slavlje, ki je manifestiralo moč krščanske ljubezni, katera more družiti vse narode. Vsi smo prežeti iz te misli, da moramo pomagati potrebnim bratom z deli ljubezni ter s tem manifestirati vso silo katoliške vere.

kom sv. Rešnjega telesa so ljudje že začeli kosititi in hite pospravljati seno. Popoldanski naliivi pa košnjo izredno ovirajo.

Od sv. Medarda naprej do danes se vsak dan vrste naliivi, po nekaterih krajih z vso močjo. Od zapada sem so danes nad Ljubljano pridrevli gosti črni oblaki. Kakor da bi se bil oblak utrgal, je začelo okoli 13.15 silno liti. Nevihta je trajala dobre pol ure. Med naliivom je padlo tuintam tudi par zrn toče. Zrak je bil zelo hladen. Vse ulice in ceste so bile pod vodo. Neurje je povzročilo delno škodo, kajti s streh je vihar pometal več opeke in razbil tudi nekaj šip.

V okolici je prav tako divjala nevihta, toda ne povsod. Okoli Zaloga, Vevč, Zadobrove, Spodnjega Kašlja in Sv. Jakoba je bila huda ploha okoli 13.30. Med ploho je padala v presledkih toča. Ploha je močno polegla žita, druge škode ni napravila. Tudi na Barju je divjala nevihta s točo.

Po drugih okoliških krajih pa sploh ni bilo dežja. Tako je le malo porosilo v Zgornji Šiški in v St. Vidu nad Ljubljano. Severni del je bil sploh med neurjem jasen. Tam ni padlo niti toliko kapljice dežja, da bi zmočile ceste.

Usodno neurje nad Ptujem

Ptuj, 14. junija

Danes in opoldanskih urah je bilo zopet strahovito neurje nad Ptujem in okolico. Lilo je kakor iz skafa, vmes pa je udarjala strela, ki je zadela v mestu in okolici več poslopij in dreves. Usoden je bil udar strele v hiši posestnika Janeza Petroviča na Mestnem vrhu nad Ptujem. V trenutku je bila vsa hiša v plamenih, ki so zajeli tudi gospodarsko poslopje. Požar se je razširil tako naglo, da ni bilo mogoče misliti na gašenje in reševanje pohištva iz hiše. V zadnjem trenutku so domači rešili živino iz hleva. Zgorela pa je vseeno 1 svinja in 1 tele. Na pomoč so prišli gasilci, ki pa niso mogli pomagati, temveč so morali gledati razdejanje ognja križem rok, ker je bil majhen studenec poleg hiše takoj prazen, druge vode pa v bližini ni bilo. Petrovič je bil zavarovan le za 5000 Din, trpi pa 50.000 Din škode.

Gustav Strniša: Telovo

Kadar se praznuje Telovo, je pri nas vsa ulica živa. Lepa je zelena procesija kakor bi jedzil za njo sam pomladanski vitez sveti Jurij. Zlata monštranca blesti in se preliva v sončno žarenje ter razliva svetli blagoslov.

Po procesiji smo vedno zapraznovali otroci. Ulica je bila polna brezovih dreves. Mlada in vitka so stala ob hišah, da sem zasanjal čudovite sanje, da je naše skromno mestce prenešeno v gozd in sta se naselila vanj vsa milina in čar božje prirode.

Znamenje na ulici je po kosilu oživelo. Kakor drobni ptički so črvali okoli njega otroci, se gnetli med brezami in spoštljivo zrl v obraz božje Porodnice, ki je stala na oltarju med samimi vrtnicami in se ljubeče smehljala.

Ko smo bili zbrani, smo se pričeli igrati. Koliko nas je bilo! Iz vseh sosednih ulic so prihitali: Špenkova Helena, Milka in Pavla, Pikuzeva Anica in jetična Olga, pa še druge. In dečklj še tisti Nace je bil vmes, vitek in prijazen fant z žalostnimi temnimi očmi, ki je šel pozneje med komedijante.

In pričeli smo. Iz tenkih zelenih vejic smo zvilij majhne venčke, jih metali v drevesa in jih potem iskali med vejami. Kdor ni našel venčka, je moral za kazen leteti čez kranjski trg.

Breze so sijale in se nam smehljale. Drobna vitka debla so blestela kakor naše vesele misli. Metali smo sveže venčke po zelenih vejah, saj so bila naša srca vsa bogata razkošnega zelenja, naše upanje je cvetelo in naše misli so vriskale.

Počasi se je pričelo mračiti. Plašni kakor ptički smo se stisnili k znamenju in čakali. Naposled je prišla drobna »Tesarjeva mati«, ki je oskrbovala znamenje. Njeno nagubano obličje je ljubeče sijalo, njene oči so nas otroško pozdravljale. Tiho in svečano kakor duhovnik je stopila k oltarju in prižgala štiri sveče pred Marijino podobo.

Ozrlj smo se v božjo Mater. Zadržali so ozki plameni in siknili kvikvku. Gledali smo obraz Božjorodnice in čustvovali, da je oživela, tako ljubko

nas je gledala, da smo si mislili, da bo stopila z oltarja in se tudi ona poveselila z nami.

Helena in Pavla sta pričeli peti. In potem so zapeli še drugi.

Tudi jaz sem pel. Moj glas ni bil ne lep, ne ubran. Mali pevci so me ježno pogledali, da sem umolknil. Nekateremu človeku je pač prisojeno, da mora mnogo molčati, a zato je njegova beseda močnejša in trpkajša tedaj, ko mu privre z vso silo na dan, kakor hudournik je takrat, saj je nihče ne more ustaviti.

Poslušal sem petje in strmel v mrak.

Nad znamenjem je zasijala svetla zvezda, zdelo se mi je, da je zvezda moje sreče. Morda je bila res, saj nikoli več nisem videl nobene zvezde, ki bi tako nizko visela in tako čisto sijala in še nikoli nisem čutil toliko otroškega blaženstva in miline kakor tisto uro.

★

Sestali smo se čez deset let. Vsi smo bili odrasli. Ko je minila procesija je Helena omenila:

»Še enkrat bi se rada igrala kakor takrat!«

Vsi smo ji pritrdili. Sklenili smo, da pojdemo popoldne na izprehod, da bomo v prirodi vzbujali otroške spomine.

In res smo šli proti Prevaljskemu gozdu. Sonce je gorelo, narava nas je pozdravljala. Peli smo čez travnike in njeve, da so prepelice preplašene begale.

Dospeli smo v gozd in pričeli metati venčke v drevesa. Spomini so oživeli. V naša srca se je naselila tiha radost. Zeleni venčki so se izpremenili v drobne žive ptičke, ki so nam žvrgolele bajno pesem nedolžne mladosti.

Le nežna jetična Olga je bila vsa zamišljena in tiha. Ljubeče in žalostno so me gledale njene modre oči.

Nam je pa sijalo samo sonce. Povsod so se smejale zelene veje, vse je bilo v vriskalo. Zašli smo v čarobno deželo mladosti in otroških sanj, da so nam obraz kar žareli.

Tedaj je pa vrgel eden med nas umazano besedo. Vse lepo je izginilo. Dekleta so se spogledala. Niso se zasmejala, kajti že prebujenje v vsak-

Ljubljanske vesti:

Bolgarski inženjerji v naši sredi

Ljubljana, 14. junija.

Le redkokdaj imamo po svetovni vojni v Ljubljani priliko, da bi pozdravili v svoji sredi zastopnike bratskega bolgarskega naroda. Po svetovni vojni pa gotovo se ni bilo skupine, ki bi prišla med nas v tako velikem številu, kakor skupina bolgarskih inženjerjev, ki je prišla v Ljubljano danes dopoldne. Ljubljana je pozdravila bolgarske brate zato z izredno prisrčnostjo in gostoljubnostjo, s tako, kakor je navada le med brati.

Na glavnem kolodvoru so pričakovali drage goste odborniki tukajšnjega Zdrženja inženjerjev in arhitektov, predsednik ing. Markovšek, blagajnik ing. Pirce, ing. Kham, za ljubljansko inženjersko zbornico ing. Milan Suklje in drugi odborniki, univ. profesorji dr. ing. Kralj, ing. Gostiša, ing. Horvat, ing. Pehani in Aleksej Kopilov. Mestno občino sta zastopala ing. Beve in dr. Brilej.

Dšli gostje, ki so bili sprejeti z živahnimi pozdravi, so imeli na prsih jugoslovanske trikotnice. Po predstavljanju je goste pozdravil v imenu vseh ljubljanskih organizacij ing. Markovšek, ki je izrazil veselje, da more pozdraviti drage goste. Gostje prihajajo k nam kot sodelavci in člani federacije slovanskih inženjerjev, zlasti pa kot predstavniki bratskega bolgarskega naroda. Gostje so toplo pozdravljeni tu, na skrajni meji Jugoslavije, med brati Slovenci!

V prvem, prisrčnem govoru se je za pozdrav zahvalil v imenu gostov njihov voditelj ing. Genex, ki je poudarjal, da so že veliko slišali o Slovencih in na severu Jugoslavije, od koder je na vzhod pronicala zapadna kultura, ki so jo črpali tudi Bolgari. Že pred 50 leti je bila na slovansko iniciativno ustanovljena v Sofiji »Slovenska beseda«.

Gostje so nato odšli deloma peš, deloma z avtobusom v hotel »Union«. V Ljubljano so prišli poleg voditelja ing. Genexa še inženjerji: tajnik Stojlov, Dončov, žel. ravatelj v poklju, Ivanov, ravatelj vodovodnih gradenj, Kavčev, Organdijev, Salabusev, Sarafov, tramvajski ravatelj Kajzakov, Kafedžiski, Cankov, Zagrafov, Berov, navtatič vodovoda, Korbunov s soprogo in na bolgarski častnik Tolčev.

Z njimi so prišli tudi belgrajski in zagrebški spremljevalci. Iz Belgrada so prišli ing. arh. Smiljanič, predsednik Osrednjega odbora inženjerske zbornice, dalje ing. Mitrovič, rektor v poklju, inženjerji Velickovič, Arandjelović, Maslač, Petrovič s soprogo, Lončarevič s soprogo, Milošević s soprogo, Janjašević in Pečinar, iz Zagreba spremlja goste ing. Klinska s soprogo. Zanimivo je, da se je z istim vlakom pripeljal v Ljubljano tudi romunski zunanji minister Titulescu, ki je na kolodvoru nekoliko zajtrkoval, nato pa se takoj odpeljal dalje. Potuje namreč na gospodarsko konf. v London.

V hotelu »Union« so se gostje najprej nekoliko odpočili. Prijetno presenečenje jim je pripravila uprava »Slovenca«, ki je med njimi razdelila 40 favzovod današnjega »Slovenca« s toplim pozdravnim člankom.

Ob 11 dopoldne so gostje položili pred Prešernov spomenik lep venec v jugoslovanskih in bolgar-

skih barvah. Polaganju venca je prisostvovalo večje število prebivalstva. Primeren kratek nagovor je imel ing. Genex, ki je slavil Prešerna kot buditelja slovanske in slovanske zavesti ter zblizanja med narodi.

Nato je posebna deputacija z ing. Genexim na čelu obiskala g. bana dr. Marušiča, ki jo je prijazno sprejel in izrekel dobrodošlico. Zahvalil se mu je za sprejem ing. Genex.

Nato so obiskali Zbornico za TOI, kjer jih je sprejel predsednik Jelačin, ki je v svojem govoru poudarjal potrebo zblizanja med obema slovanskima balkanskima državama na vseh poljih in tudi na gospodarskem. Podobne misli je poudarjal v svojem zahvalnem odgovoru ing. Genex. Gostje so si ogledali krasno ureditev palače ter občudovali delo mojstra Plečnika.

Za tem so si gostje ogledali magistrat, kjer so jih sprejeli predstavniki občine. Ureditev magistratnega posloja pa jim je tolmačil ing. Mušič.

Ob 11 so imeli gostje skupno kosilo pri Slamiču. Od tam so odšli na večeje. Z večejeja so popoldne odšli po Tivoljskem drevoredu na nebotičnik, od tam pa z avtobusi na Grad, tako, da so si Ljubljano ogledali na vseh glavnih točkah.

Zvečer ob 8 je bila prijateljska večerja v »Zvezdi«. Jutri pa gostje odpotujejo na Gorenjsko, kjer si ogledajo Bled in okolice.

Bratske goste v naši oči domovini ponovno prav prisrčno pozdravljamo.

Euharistični kongres v Mostah pri Ljubljani

Danes se prične slovesna tridnevica kot priprava na euharistični kongres, ki bo prihodno nedeljo, 18. junija. Tridnevica bo v Salez. mladinskem domu na Kodeljevem in pri Karmeličankah na Selu ob pol 8 zvečer, v Smartnem pa ob pol devetih.

Belo oblečeni otroci s cvetjem naj se v nedeljo pred procesijo zberejo v gledališki dvorani Salez. mladinskega doma. Tja naj tudi po procesiji pridejo mamice ponje.

Med kongresom bo na razpolago zdravniška pomoč.

Spored procesije in druga navodila bomo objavili v sobotni številki.

Dražbe se kar vrste

Na magistratni deski je nabitih vse polno oklicev, ki javljajo, da se bo 15. julija dražba najrazličnejših predmetov, ki so bili raznim strankam zarubljeni v kritje neplačanih obinskih davčnin, zlasti vodarine, gostišnine in kanalskih pristojbin. Zarubljeni je 89 predmetov, največ pohištva, ure-budilke, pisalni stroji, šivalni stroji, gramofoni, pišle in druge stvari. Vsi predmeti so bili cenjeni skupaj na 42.250 Din, nekateri na prav malenkostne vsote kot n. pr. na 20, 40 in 50 Din. Zarubljena sta tudi 2 klavirja, cenjena na 7000 Din. Dražba se bo vršila dopoldne na dvorišču mestnega magistrata.

Spored procesije presv. Rešnjega Telesa v stolnici

Ob osmih slovesna pontifikalna sv. maša. Po maši gre ob lepem vremenu procesija takole: Pred škofijo, štritarjeva ulica, pred frančiškansko cerkvijo I. blagoslov. — Wolfova ul. Kongresni trg, pred spomenikom presv. Trojice II. blagoslov. — Udeležijo se ga tudi že prej tam zbrana šolska mladina. — Vegova ul. Emonska cesta, Cojzova cesta, pred šentjakobskim znamenjem III. blagoslov. — Stari trg, Mestni trg, pred mestno hišo IV. blagoslov.

Razvrstitev:

I. Društva: 1. Kat. društvo rokodelskih pomočnikov. 2. Kršč. ženska društva. 3. Krekova mladina. 4. Zastopstvo akademskih zvez in kat. akad. društva, starešinstvo.

II. Ženske Marijine družbe: 1. Dekliška iz Lichtenthurna. 2. Dekliška iz Križank. 3. Uršulinska tretja. 4. Stolne kongregacije, kongregacija Marije Pomočnice. 5. Gospodičen in gošpa pri oo. jezuitih.

III. Banderi Naše Ljube Gospe, ženske svetilke. Narodne noše. IV. Banderi presv. Rešnjega Telesa. Moški svetilci Stolne dijaške kongregacije. Moške Marijine družbe. Stolna Vincencijeva konferenca.

V. Dečki in deklice, po pet v eni vrsti.

VI. Prva četa vojske z godbo.

VII. Mestni načelnik ali njegov zastopnik z občinskim svetom. Zastopstva stanovskih zbornic in drugih javnih korporacij. Ravnatelji in nastavniki srednjih, mešanskih in strokovnih šol ter šolski upravitelji, kolikor se ne udeležijo procesije s svojimi zavodi. Dravska direkcija pošte in telegrafa ter podružnica poštne hranilnice. Direkcija državnih železnic. Dravska finančna direkcija. Drž. tožilstvo. Okrožno sodišče. Višje državno tožilstvo. Apelacijsko sodišče. Akademski senat in profesorji univerze.

VIII. Oo. frančiškani, duhovščina. Presvetli z Najsvetejšim.

IX. Ban s komandantom divizije, pomočnik bana z načelniki oddelkov in šefi samostojnih oddelkov kr. banske uprave, konzulatni zastopniki tujih držav, ostalo uradništvo kr. banske uprave in ostalih državnih oblastev občne uprave, ostalo drž. ter samonpravno uradništvo, občinski zbor.

X. Druga četa vojske.

Verniki ob ulicah, kjer se ponika procesija, se naprošajo, da iz spoštovanja do evharističnega Boga okrase in razsvetle okna na cesto. — Občinstvo naj procesije ne trga. Krščanski takt zahteva, da se moški odkrijejo in da verniki pokleknejo, ko neso Najsvetejše mimo.

Svete maše so od 4 do 8 vsake pol ure, pa od 9 in pol 12.

Kaj bo danes?

Drama: Zaprtlo.

Opera: »Manon«. Globoko znižane cene.

Kino Kodeljevo: Ob 17 »Sladke skrb« (Jackie Cooper), ob 20.30 »Quick« (Lillian Harvey, H. Albers).

Kinogledališče št. Vid-Vizmarje predvaja dva sporeda od 18 in 20.30 krasna drama iz francoske revolucije »Duhovnikova izpoved« in Douglas Fairbanksova »Pustolovščina«.

Nočno službo imajo lekarni: Mr. Leustek, Resljeva cesta 1; mr. Bohinec ded., Rimska cesta 24 in dr. Kmet, Dunajska cesta 41.

KAJ BO JUTRI?

Drama: Ob pol 21: Koncert pevskega zbora Krakovo-Trnovo.

Opera: »Jim in Jile«. Red A.

Nočno službo imata lekarni: Dr. Piccoli, Dunajska cesta 6 in mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9.

Vsakovrstni sladoled ki nam tekne kakor med, sladek, da mu para ni, se pri Slamiču dobi!

Protestni shod stanovanjskih najemnikov je bil pretekli tork zvečer v veliki dvorani Uniona. Na shodu je bila sprejeta resolucija, v kateri Društvo stanovanjskih najemnikov, ki je sklicalo shod, apelira na kr. vladu, naj izda zakon, ki bo pooblašča bana Dravske banovine, da izdela v svoji kompetenci za svoje področje uredbu z zakonsko močjo o maksimiranju najemnin stanovanj, lokalov ter trgovskih prostorov in sicer tako, da se

Za negovanje las

Trilysin
BIOLOGIČNO NIŠKUMI ZALASE

Prhljaj izgine.
Lasje ne izpadajo več.
Lasje zopet rastejo.

stanovanjske najemnine znižajo sedanjim gospodarskim in pridobitnim prilikam primerno. Plačevanje določene najemnine naj se odredi po dobi izplačevanja prejemkov in pokojnin. Prepovedale naj bi se tudi deložacije v času od 1. novembra do 1. maja že iz socialnega čuta. — Shod je vodil predsednik Društva stanovanjskih najemnikov g. Drago Čelnerin, govorili pa so župan dr. Puc, dr. Dragotin Lončar in dr. Kosti. Za shod ni bilo posebnega zanimanja, saj je bila unionska dvorana skoro do polovice prazna. Zanimivo je, da so se med organizatorji stanovanjskih najemnikov naenkrat prikazala čisto nova in v teh krogih doslej neznana imena.

● Znamenita poljska pevka Ada Sari, ki uživa sloves najboljšje koloraturne pevke, bo gostovala v ljubljanski operi v torek, dne 20. t. m., kot Gilda v operi Rigoletto.

● O pridobivanju gobastega železa bo predaval v petek, dne 16. t. m. v kemični predavalnici Državne realne gimnazije, Vegova ulica 4, gospod inž. M. Zumer. Predavanje se bo pričelo ob 18. — Dostop vsakomur prost.

Nočem postelje v sobi pač pa Couch zofa

ali fotelj, ki se spremeni v mehko udobno posteljo za eno ali dve osebi. Tudi vse tapetniške izdelke: madrace, otomane itd. dobite pri

FRANC JAGER, TAPETNIK
SV. PETRA NASIP 29

Telefon 20-42

Poglej pav. E!

● Trgovsko bolnišnico in podporno društvo v Ljubljani sklicuje redni letni občni zbor za petek, dne 30. junija t. l., ob 8 zvečer v veliki dvorani »Trgovskega doma«, Gregorčičeva ulica 27, s sledečim dnevnim redom: 1. Poslovno poročilo. 2. Blagajniško poročilo. 3. Poročilo nadzorstva. 4. Sprememba društvenih pravil. 5. Volitev novega odbora in nadzorstva. 6. Samostojni predlogi. — Samostojne predloge je dostaviti pisмено društvenemu odboru vsaj 8 dni pred občnim zborom.

● Prva sklepna produkcija gojenec dr. konservatorija bo v petek, dne 16. t. m., ob 20 v Filharmonični dvorani. Nastopita absolvent srednje šole drž. konservatorija v Ljubljani, oddelka za čelo g. Bajde Otca in Gallatia Reinhold, gojenec II. let. visoke šole klavirskega oddelka. Na sporedu so skladbe za čelo in klavir in sicer Kralova Sonata in Saint-Saensov Koncert, dalje klavirska dela skladateljev Beethoven, Brahms, Dvorak in Suk. Sedeži po 5 Din, stojišča po 3 Din, so v prodaji v Matični knjižarni. II. in III. sklepna produkcija se vršita v Unionski dvorani in sicer v ponedeljek, dne 19. t. m., in v sredo, dne 21. junija t. l. II. sklepna produkcija ima naslov violinski koncert, ker izvaja celotni program absolvent visoke šole violinskega oddelka g. Leon Pfeifer iz šole prof. Slausa. Vstopnice po isti ceni v Matični knjižarni.

Primarij dr. Kunst

ne rentenizira od 15. junija do 5. julija

● Vesel dogodek v tramvaju. Včeraj okrog pol 7 jutraj sta stopili v ljubljanski tramvaj dve ženski in se peljali proti ženski bolnišnici. Mirno sta se menili med seboj. Ampak ta naš ljubljanski tramvaj je tako neznansko skače, ropota in tresce, da je naenkrat v tramvaju nekaj na glas zajokalo. Potniki pogledajo in vidijo malega Gorenjčka na glas protestirati, ker je prišel na svet v tej polomljeni tramvajski kisti. Glasni novorojenček jok je mlademu sprevedniku šel k srcu. Ustavil je tramvaj, da se ni več treslo. Ženske so pričele debato, katero pa je končal zdravnik dr. Basin, ki je mater in sinčka poslal z reševalnim avtom v žensko bolnišnico, kjer se oba prav dobro počutita. Kakih 10 minut zamude pa je mali Gorenjček ljubljanskemu tramvaju vendarle povzročil. Ampak zaradi tega se nanj ni nihče hudoval. Pač pa njemu in njegovi mami vsak želi srečo in zdravlja.

● Specialno izbiro modnih hlač in pumpare dobite najceneje pri Preskerju, Sv. Petra cesta 14.

● Dunajsko pranje svetlolikanje, Šimenc, Kolo-

DANES ZADNJI DAN VELESEJMA! VSTOPNINA DIN 5.— Priložnostni nakupi v razprodaji vzorcev.

Kulturni obzornik

Sabrana djela Avgusta Senoe

knjiga IX: Branka. Izdala »Binoza«, Zagreb, 1933.

Av gust Senoa je eden izmed redkih hrvatskih pisateljev starejšega pokolenja, po katerem se vedno sega široka javnost, dasi je že petdeset let preteklo od njegove smrti in dasi je medtem izgubila marsikatera poteza njegovega peresa čar življenjske sodobnosti in neposredne bliskovitosti, zlasti ob nastopih novih književnih generacij z močnejšimi talenti. Razlogi temu pojavu tiče tako v idejni podlagi kakor v snovi njegovega ustvaritve, tako v načinu njegovega pripovedovanja kakor sploh v simpatičnem pojavu tega prvega hrvatskega romanopisca.

Posebno v zadnjih letih so začeli z vneto ponatiskovati Senoina dela, odkar je z letom 1931 — 50 let po pesnikovi smrti — zanje prenehalo avtorsko pravo. Istega leta se je zagrebska založba »Binoza« lotila hvalečnega posla, da v teku štirih let oskrbi jubilejno izdajo Senoinih »Zbranih spisov«. Uredništvo je prevzel dr. Anton Barac, ki je takisto oskrbel izdajo Senoinih izbranih povesti v zbirki »Jugoslavenski klasici«. Doda je izšlo vsega skupaj devet zvezkov; v zadnjem izmed njih je ponatisnjena »Branka«, poslednje dovršeno delo Avgusta Senoe in njegova oporoka mladi hrvatski inteligenci.

»Branka« je roman iz življenja hrvatske podeželske učiteljice, ki ga je Senoa napisal morda z največjo toploto in ljubeznijo. In čeprav ga je pisatelj na smrtni postelji narekoval svoji soprogi in je istočasno ustvarjal zgodovinski roman »Kletva«, vendar nobena stran ne očituje popuščanja pisateljeve stvariteljske sile. Nasprotno! Vprav v »Bran-

ki« se odražajo vse značilnosti Senoinega talenta, zlasti posrečeno spajanje romantične in realistične literarne smeri.

Branka je idealno dobro in izredno lepo bitje: dve potezi, ki ne smeta biti v pristno Senoinih junakinjah nikoli ločeni. Vse na njej je pozitivno in zato je samo ob sebi umljivo, da se mora usoda mlade deklice kar najugodnejše razplesti. Čisto naravno je potemtakem, da dobi za moža plemenitega grofa, prav tako dobrega in idealnega: motiv, ki se zdi sam zase skoraj kot reminiscenca sanjavih pravljic! Toda najpopolnejša sreča se razcveta zgolj na premaganih zaprekah in doprinesenih žrtvah; zato se zbira okrog obeh glavnih oseb vrsta ljudi, ki so ali zelo dobri ali zelo slabi: torej Brankini zavezniki, oziroma nasprotniki. S tem je fabula izčrpana. Jasno je, da je v celoti povzela iz skrivnostnega sveta romantičnih sanj in hrepenenj.

Toda takoj treba pripomniti, da je Senoa ugnetal povzeto snov z rokami realizma in jo posrečeno vnesel v skladni okvir dejanskega življenja. Prva nota realnosti, sicer takisto romantičnega porekla, je poudarjanje naroda in narodnosti, druga pa obstoji v delu za prosveto; in sinteza obeh, izražena v idealu Strossmayerjeve dobe »Po poti prosvete k svobodi!« postane središčna os vsega snovanja in dogajanja.

Senoa je odlično rešil isto nalogo, ki jo je pri nas reševal Jurčič: spoj romantike in realizma. »Branka« je vredna družica njegovih številnih ustvaritev, v katerih se je pisatelj pokazal dovršene predstavnika sodobnosti in spretnega slikarja preteklosti z enim edinim namenom: Da se ob idejni in kulturni sili preteklosti z realnim pogledom v sedanost izgradi idealna bodočnost hrvatskega — aš.

Ali ste že poravnali naročnino?

Cerkveni glasbenik

Pred kratkim je izšla v skupnem zvezku majska in junjske številke Cerkvenega glasbenika, ki ga urejuje msgr. Stanko Premrl. — Književni del prinaša na uvodnem mestu ponatis iz »škof. lista« o »Uvedbi obrednika v slovenskem jeziku«. Odredba je važna delno tudi za cerkveno petje. — Fr. Ferjančičev članek osvjetljuje glasbeno stran dela pred kratkim umrlega knezoškofa dr. Andreja Karlina, ki je bil več let celo urednik književnega dela Cerkv. glasbenika. — Msgr. Stanko Premrl je priobčil v spomin tako hitro umrlega glasbenega znanstvenika dr. Josipa Mantuanija, del obsežnejšega popisa profesorjevega življenja ter njegovega tako obsežnega znanstvenega dela. — Dr. A. Dolinar zavrzuje svoj pomemben esej »Na pragu novejših glasbe«. — St. Premrl priobčuje pod naslovom »Razgledi po naših korih« konec poročil svojih učencev o cerkv. petju v domačih farah. — Izbrani članek o Ivanu pl. Zajcu po dr. Gogliju nadaljuje msgr. St. Premrl. — V nadaljnjem slede razna krajša razmotrivanja bodisi o pesmi, bodisi o orglah, razni dopisi, oglasniki za cerkv. in posv. glasbo, kratka a vestna in jedrnata koncertna poročila izpod peresa skladatelja St. Premrla in razne vesti.

Glasbena priloga zaključuje z Benedictus-om in Agnus-om dr. Kimovčeve »Missa pastoralis brevissima«. Celoten pogled prikazuje to delo kot iskreno doživeto skladbo, ki se sicer zgledno naslanja na dogano formo (skladba je bila napisana v l. 1917.), a je v ostalih smereh prav samonikla. Preprosta in izrazna melodika je podprta z enostavno, zdaj in zdaj za barvito prelivačo se harmoniko; tudi polifona mesta so sočna. V pretežni pevski monotoniji more učinkovito prav zavzetno. — V prilogi je tudi kratka Premrlava »Blagoslovna«, ki se bo v svoji preprostosti, a v prisrčni in jasni melodiki zelo priljubila in prešla morda v zaklad ljudskega petja.

Za 40letnico Planinskega društva

je izšla obširna jubilejna številka »Planinskega Vestnika«, ki je prinesla premnogo članov iz peres znanih slovenskih turistov kakor tudi javnih funkcionarjev, kateri zaslužijo vsesplošno pozornost. Ta obsežna številka, nekaj zbornik slov. planincev, je razkošno urejena, z mnogimi slikami in portreti piscev opremljena, a hkrati tudi vsebinsko (članki razpravljajo o planinstvu z vseh vidikov) na vse strani razgledna. Radi pomanjkanja prostora bomo imenovali le imena slov. turistov, cerkvenih, državnih in mestnih predstaviteljev itd., kateri so prispevali k živahni vsebini jubilejne številke »Plan. vestnika«: Dr. Josip Pretnar, dr. Fr. Tominec, Ivan Hribar, dr. H. Tuma, dr. Drago Marušič, dr. Gregorij Rožman, dr. Ivan Krajač, dr. Otmar Pirkmajer, dr. Zinko Puc, Henrik Lindtner, Janko Mlakar, Rasto Pustoslavšek, dr. Rudolf Marn, dr. Ciril Zizek, Josip Lavtizar, Ludvik Zorut, Ferd. Seidl, dr. Josip Ciril Oblak, Jožef Zazula, Ljudevit Stiasny, dr. Fran Ogrin, J. Serbec, dr. Milko Hrašovec, Trentar, Brunon Rotter, Pavel Kunaver, Vladimir Kapus, dr. O. Haunig, dr. Jos. Sašel, F. S. Copeland, dr. Franjo Lipold, Josip Wester, dr. Rajko Ložar, M. M. Debelakova, Uroš Zupančič, Pavla Jesih, Joža Lipovec, dr. Mirko Kajželj, Boris Režek, Lipovčev Marjan, dr. Miha Potočnik, dr. Josip Tominec. — Ob tako obsežni številki (134 strani) je zgledno dosti vsebine, ki jo bodo brali planinci in neplaninci z zanimanjem, vendar se nam zdi, da bi bila 40letnica plan. društva v »Plan. vestniku« še lepše proslavljena, če bi se spomnili tudi truda in naporov prvih borcev, ki so utirali pot v planine in nosili misel planinstva med Slovence, ter onih, ki so položili življenje v skalne razpoke ob prevelikem hrepenenju, da bi zmagali svojo voljo in planine. Zmerom je namreč teže orati ledino kakor pa zrahljano zemljo. Vendar pa tudi taka slavna številka »Plan. vestnika«, kakršna je, je priznanja vredna

Po petih letih pojasnjen uboj

Kamnik, 14. junija.

Nobena stvar ni tako skrivna, da ne bi bila očita. Ta pregovor se je uresničil te dni, ko so kamniški orožniki pojasnili uboj, ki je bil izvršen že pred 5 leti v Zagorici pri Stranjah in katerega se ljudje še prav dobro spominjajo. Dogodek se je izvršil nekako takole:

V nedeljo, 11. septembra 1928 je sedela v gostilni pri Malensku družba fantov, ki so se okrog 11 razšli. 25 letni delavec pri korporaciji Janez Zamljen je odšel s prijatelji v Francem Trobevskega in Janezom Zobavnikom iz Bistričice po poti proti stranski cerkvi. Vsi trije so se splohoma mirno pogovarjali in okrog polnoči so se vračali proti domu. Ko so bili že kakih 20 metrov oddaljeni od hiše št. 11 v Zagorici, je nekdo posvetil za njimi z žepno svetilko in udaril s kolom po glavi Janeza Zamljenja, ki je korakal v sredi med obema tovarisema. Ta se je brez glasu zgrudil nezavesten. Prijatelj sta mu priskočila na pomoč in ga odnesla v bližnjo hišo, kjer so ga skušali spraviti k zavesti. Ko so videli, da ima na glavi udno lobo, so poklicali zdravnico dr. Sossovo iz Kamnika, ki je odredila takojšen prevoz v bolnišnico. Tudi tu se Janez ni več zavedel in je po par urah umrl.

O napadalcu niso mogli odkriti nobenega sledu. Zobavnik in Trobevske, ki sta bila v usodnem času v družbi pokojnega Zamljenja, nista mogla točno povedati, odkod je napadalec prišel in eden je celo trdil, da je določeno videl, da sta bila dva napadalca: prvi je posvetil z baterijo, drugi pa je udaril Zamljenja s kolom. To je na eni strani radi prevega razburjenja ob tako nenavadnem dogodku popolnoma razumljivo, na drugi strani pa je vzbudivo sumnjivo, da sta Zamljenja najbrž v prepričanju na-

padla njegova spremljevalca in potem skušala zvaliti krivdo s sebe s tem, da sta si izmislila povest o napadalcu. Bila sta aretirana, pozneje pa izpuščena, ker jima ničesar niso mogli dokazati. Pač pa je padel sum na Janeza Kemperla in Petra Zamljenja, ki sta bila obdolžena zavratnega napada, vendar pa sta dokazala, da sta se v onem času mudila na drugem mestu. Tako je ostal zavratni napad nepojasnen in na vseh štirih fantih, ki so bili aretirani radi tega slučaja, je ležala temna sumnja, ki se je človek ne more nikoli popolnoma znebiti, dokler slučaj ni pojasnjen. Šele te dni je orožniški podnarednik Josip Kump pojasnil ta dogodek. Zvečer je nekaj podrobnosti o tem dogodku in posrečilo se mu je tudi, da je izjavil iz neke priče priznanje, da sta bila napadalca res Peter Zamljen in Janez Kemperle. Slednji se je pod težo novih dokazil vdal in je priznal, da je Peter Zamljenja nagovoril njega in še nekega tretjega, da so sledili trojici, med katero je bil Janez Zamljen, kateremu je hotel Peter, »zagosti, da bo pomnil«. Tretji tovaris se je med potjo skesal, ostala dva pa sta počakala za orehom in ko se je trojica mirno vračala proti domu, je Kemperle posvetil, Zamljen pa je udaril svojega soimenjaka, s katerim pa nista bila v sorodu, s kolom po glavi. Na spreten način sta si znala preskrbeti alibi, da sta bila pred sodiščem na tej podlagi oproščena.

Peter Zamljen se vedno taji svojo krivdo, vendar pa so dokazi zdaj tako prepričevalni, da mu to ne bo prav nič pomagalo. To je v letošnjem letu že drugi slučaj iz prejšnjih časov, ki so ga kamniški orožniki razkrili in pojasnili, kar je vsekakor dokaz njihove sposobnosti in požrvalnosti v službi. Prvi slučaj je bil, kakor znano, umor gostilničarke Rakefove v Tunjicah, ki je bil pred kratkim obravnavan pred sodiščem v Ljubljani.

sprejemi dostojanstvenikov, bratskih društev in drugih gostov, nakar se je izpred gasilnega doma začel pomikati spreved v farno cerkev k svečani službi božji.

Po končanem sv. opravilu je na trgu pred gostilno Koracih, kjer je bila slavnostna tribuna za došle dostojanstvenike, domači g. župnik J. Širaj zagovoril zastavo, in v kratkih besedah pokazal življenje zaščitenega gasilcev sv. Florijana in pota, po katerih naj hodijo gasilci, da bodo res ustrezali pravemu namenu: v čast Božu in bližnjemu v pomoč.

Po blagoslovitvi je domači načelnik društva gosp. Buh otvoril zborovanje, pozdravil slavnostne goste, ter razdelil odlikovanja raznim zaslužnim gasilcem (in, kakor pravijo ljudje, tudi možem, ki za mirensko gasilstvo nimajo zaslug), nakar so se vrstili pozdravni govori funkcionarjev gasilstva in zastopnika državne oblasti gosp. okr. načelnika Logarja iz Novega mesta. Popoldne je pa bila veselica.

Koledar

Cetrtek, 15. junija: Sveto Rešnje Telo. Vid in tovariši, mučenci: Germana, devica. Zadnji krajec ob 0.26. Herschel napoveduje spremenljivo vreme.

Petek, 16. junija: Jošt, opat; Frančišek Regij, spoznavalec.

Novi grobovi

† Roza grofica Barbo pl. Waxenstein, roj. grofica Sternberg zu Rudelsdorf, je po dolgem trpljenju včeraj jutraj ob 2 mirno v Gospodu zapala. Truplo blage rajke so včeraj prepeljali na gasilčno Rakovnik, kjer bo pogreb v petek ob 10 dopoldne na župno pokopališče v št. Rupertu. Naj ji sveti večna luč! Zalujočim naše iskreno sožalje!

† G. Karel Dostal, bivši tapetnik mojster v Ljubljani in oče ravnatelja pisarne knezoškofjskega ordinarijata msgr. Dostala, je včeraj v 86. letu starosti odšel k Bogu po plačilo. Pokopali ga bodo v petek ob 4 popoldne. Naj počiva v miru! Zalujočim naše iskreno sožalje!

† Jernej Vode, posestnik in gostilničar na Skaručni je včeraj po kratki, mučni bolezni v ljubljanski bolnišnici mirno v Gospodu zaspal. — Truplo prepeljajo na Skaručno, kjer bo pogreb v petek ob 9 dopoldne na domače župno pokopališče. Naj v miru počiva! Zalujočim naše sožalje!

Osebnosti

= Promovirana je bila danes na dunajskem vseučilišču za doktorja modroslovja gđ. Stefanija Dollar. Cestitamo!

Gospodje, če se vam delajo izpuščaji po raziranju s milom, tedaj je za vas priporočljiva edinola

razirna krema „LA TOJA“
ki vsebuje mineralne soli iz radioaktivnih termalnih vrelcev svetovnoznane zdravilišča LA TOJA v Spanjli
CHEMOTECNA, Ljubljana, Mestni trg 10

Ostale vesti

— Izbira poklica. Ob koncu šolskega leta opozarjamo vse, ki si žele nasvetov za izbiro poklica, glede raznih šol, informacij o razmerah v raznih stanovih itd., na dr. Sušnikove »Akademske poklice«, ki dajejo v teh ozirih najboljše napotke. Knjiga (ca 400 strani) vsebuje obširno vsestransko zanimivih in že dolgo potrebnih podatkov, ki so vsakomur lahko v korist, zlasti pa učeči se mladini, staršem in vzgojiteljem, je tudi prav primerna za obdarovane dijake. Dobi se v knjigarnah oz. pri SKA Staresinstvu v Ljubljani, Miklošičeva 5 za 40 Din (oz. po pošti 45 Din).

— Ratečah-Planica na Gorenjskem se je zadnje čase razvilo v prav lepo in priljubljeno letovišče, ki ga tujci, ki so bili že enkrat tam, prav lepo priporočajo še drugim in se sami še vedno vračajo. Izleti in sprehodi so zelo lepi, nizke cene, solidna postrežba in lepo, čisto urejene sobe po zelo nizkih cenah. Kraj je letos tudi dobil brožur in telefon, ki so ga tujci zelo poglašali. Kdor bi v miru in čistem gorskem zraku rad preživel svoje počitnice, temu je samo želeli, naj obišče ta gorenjski kot. Vse informacije daje Tujsko-prometno društvo v Ratečah in pošilja brezplačno prospekte.

— Triangulacijska in topografska dela. Glasom razpisa ministrstva za notranje posle od 15. maja 1933. Pov. III. Br. 1342 se vršijo izza meseca maja tudi v Dravski banovini triangulacijska in topografska dela na terenu, ki jih izvršujejo oficirji in kontraktualni uslužbenci — topografi in triangulatorji vojskega geografskega inštituta. Prebivalstvo opozarjamo, da so ta dela splošno kulturnega značaja in koristna in ga vsled tega pozivamo, da ne ovira imenovanih oficirjev in drugih uslužbencev pri izvrševanju njihove naloge, temveč jim v slučaju potrebe po svojih močeh pomaga (n. pr. pri postavljanju piramid, prenašanju materiala in instrumentov, pri najemanju tovornih konj in vozov, pri najemanju stanovanj za oficirje, uslužbence in vojake). V slučaju nesporazuma naj se prebivalstvo obrača na šefe odsekov in sekcij. Prebivalstvo konno opozarjamo, da ne kvari in poškoduje stavljenih piramid in signalov, ker bodo krivci za te po-

Rjavo polt ustvarja NIVEA

CREME * OLJE

Oboje pospešuje, da vam polt potemni, a istočasno zmanjšuje nevarnost solnčarice. Zavidali Vas bodo za Vašo zdravo rjavo barvo. Toda pazite dobro: nikdar se ne solnite z mokrim telesom, temveč si vedno prej vrgnete NIVEA!

Nivea krema in Nivea olje sta nenadkriljiva in nedosegljiva, ker samo ta obojica vsebuje Eucerit.

NIVEA je poceni:
Krema Din 3,50, 6—, 12—, 25—.

škodbe odgovarjali po čl. 72. zakona o katastru in državnih posestvih.

— Izlet v Bukarešto. Koncem junija priredi mo zelo lep in poceni izlet z odhodom iz Beograda 23. junija zvečer s posebnim parnikom do Turn-Severina in od tod v Bukarešto. V Bukarešti ostane dva dni, nato enodnevi izlet v Sinaj, povratek v Turn-Severin, odkoder se popeljejo z ladjo do Beograda, kamor pridemo 27. junija zvečer. Podrobne informacije daje Putnik, Ljubljana, Tyrševa 1.

— Ob pričenjajočem se poapnenju krvnih cev navaja raba naravne »Franz-Josef«-grenčice k rednemu odvajanju in zmanjšanju visoki pritisk krvi. Mojstri v zdravilstvu priporočajo pri raznih starostnih pojavih »Franz-Josef«-vodo, ker zanesljivo in mlo odstranjuje zastajanja v kanalu želodnega čreva in lenivo prebavo ter mlo ublažuje razdraženost živcev. »Franz-Josef«-grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

— V Službenem listu kraljevske banke uprave dravske banovine št. 48 od 14. t. m. se objavljajo navodila za izdelavo pravilnika o gradbenih taksah dalje »Naredba bana dravske banovine o zaščiti javnih cest in varnosti prometa na njih za dravsko banovino«, »Naredba bana o zaščiti javnih cest in varnosti prometa na njih, o miru in snagi za področja uprave policije v Ljubljani, predstojništvo mestne policije v Mariboru in v Celju in mestne občine v Ptuj«, »Naredba upravnika policije v Ljubljani (v Mariboru, v Celju in mestnega načelstva v Ptuj) o prometnih prepovedih, omejitvah in ureditvah na področju uprave policije v Ljubljani (predstojništva mestne policije v Mariboru in v Celju in v mestni občini Ptuj)«, »Imenovanje komisije za pravosodni drž. izpit v Ljubljani« in »Objave banke uprave o pobiranju obč. trošarin v letu 1933«.

— Nesreča zaradi nevihte. Včeraj se je na Stožicah ponesrečila 50 letna služkinja Marija Severjeva, zaposlena pri posestniku Ramovš. Ko je popoldne nastala nevihta, so Ramovšovi hoteli, da pospravijo s travnika seno. Na vozu je sedela Severjeva, konji so voz v sunku naenkrat premaknili in Severjeva je padla vznak na tla in dobila nevarne notranje poškodbe. Prepeljali so jo v ljubljansko bolnišnico.

PRI ONEMOGLOSTI IN UTRUJENOSTI CELEGA TELES PRI STARIH OSEBAH.

Onemoglost in starejšim osebam tople priporočamo: dajte si masirati telo s preparatom »ALGA« zvečer predno greste k počitku, in zjutraj predno vstanete. Zvečer po masaži vam bo telo lahko, deležni boste globokega spanja, po katerem se boste odpočili in se okrepli. Zjutraj po masaži ostanite še nekaj časa v postelji. Ko vstanete, boste imeli ude gibljive, hojo lahko, telo bo kot prerojeno, občutili boste novo svežost, vedrost in življenjsko moč.

»ALGA« se dobiva povsod, 1 steklenica Din 14.—.

— Za uboga brezposelnega očeta iz Kočevja je daroval ravnatelj Josip Ajdišek iz Maribora po mariborskem uradništvu »Slovenec« 30 Din. — Neimenovani iz Ljubljane 100 Din, Neimenovani 30 Din, Neimenovani 50 Din, Bog plačaj!

— Pogorel je v Hošnici pri Laporju veleposelnik Franc Strmšek, Zgorela je hiša in hlevi; živino so rešili. Uboga gospodinja, ki se je šele pred par leti priženila, se je hudo opekla po celem telesu, da je vsa v mehurčkih. Zopet skoro gotovo zločinskih rok.

— Knjiga za šoferje. Inž. Stofa, znani strokovnjak, je napisal poučno in zanimivo knjigo: »Šofer in samovozač, to je priročnik v prvi vrsti za šoferje in samovozače in one, ki žele šele postati in bodo morali svojo sposobnost dokazati pred izpraševalno komisijo. Za vse te je knjiga izredno važnost. Knjiga obdeluje na 272 straneh vse kar mora vedeti avtomobilist, to je o konstrukciji avtomobila, delovanju motorjev, stregi, vžigalni napravi, o uplinjaču, o mazanju in hlajenju, sklopki, menjalniki hitrosti, o zavorah, koleših, pnevmatikah in električni razsvetljavi itd. Važno za vsakega motokidista je poglavje o bencinskih stacijah — za vsakogar pa poglavje o zakonskih in cestnopolicijskih predpisih. Ob koncu je priložen razmeroma obširen tehnični slovarček v nemškem in slovenskem jeziku, ki omogoča najti za vsak sestaven del primeren slovenski izraz in bo končno izostala poraba tujih izrazov. Besedilo pojasnjuje okoli 300 slik, ki so za pravilno umevanje stvarne velikega pomena. Knjigo je založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani in stane 140 Din.

— Slovenski učitelji. Vsebinska v št. 5-6; Moralna plat denuncianstva. Dr. Gogala Stanko. — Vzajemno delo v šoli. Alfonz Kopriva. — Šesti kongres »Mednarodne zveze za novo vzgojo«. Anica in Minka Očakar. — Kako usmeri učitelj pouk k zaposlevanju mladine, da s tem odvrta brezdelje in čuva gospodarsko blagostanje kmetskih domov. Fr. Zukovec. — Vzgojni pomen potovanja v tujino. Etbin Bojc. — Naš položaj na Koroskem. Vojteh Čuš. — Posebnosti kanadskega šolstva. Dr. L. Sušnik. — Moj dobrepoljski učiteljski zbor. Ivan Hribški. — Doneski k zgodovini šolstva v Selški dolini. Dr. Rudolf Andrejka. — Književnost. — Zapiski. Nemška narečja. — Obzornik.

— »Ljudska samopomoč« v Mariboru je imela v nedeljo, dne 11. t. m., v Gambinovi dvorani svoj redni letni občni zbor, ki je bil izredno dobro obiskan, znak velikega zanimanja za to važno socialno institucijo. Občni zbor je vodil njen načelnik g. notar dr. Šorli, ki je uvodoma orisal trud in skrb radi novih pravil, ki bodo potrebna na zahtevo oblasti. Tajniško poročilo je podal tajnik g. F. Zinauer, ki je omenil, da slavi letos Ljudska samopomoč svojo petletnico. V tem razdobju je narasla v mogočno institucijo, ki je imela koncem

lanskega leta 37.222 članov in je izplačala 6.960.292 Din na podporah. Umrljivost je znašala pri članih pod 50 let 3,6%, pri starejših do 8,52%, povprečna umrljivost iz vseh oddelkov znaša 5,04%. Blagajnik g. F. Leskovar je poročal o blagajniškem prometu, ki je znašal lanske leto okoli 22 milijonov, in o bilanci, ki izkazuje 1.166.669,71 Din aktiv. Društveno premoženje se je od prejšnje bilance zvišalo na 160.000 Din. Posebno burna je bila razprava o novih pravilih, ki se morajo sestaviti na zahtevo oblasti. Člani so ogorčeno protestirali proti previsokim mesečnim prispevkom, ki so pač potrebni za zavarovalnice, ki morajo svoj delniški kapital obrestovati, ne pa za dobrodelna društva, ozir. pom. blagajne, ki ne rabijo dividend. K sklepu je blagajnik pozval člane naj ostanejo zvesti svoji Ljudski samopomoči, da bo mogla izvrševati še naprej svojo idealno delo. Občni zbor je pooblastil odbor, da naj nadaljuje svoje delo za končno ureditev zavoda v obojestransko zadovoljstvo.

— Birmanska darila: zlatnino, ure, najboljše nudi Jan, urar, Maribor, Glavni trg.

— Eleganten čevlji za dame, od sedaj še ni imel gumi podpetnico, PALMA gumi usnjo omogoči, da se na leseno peto pritrdi še en red gumi usnja. Peta od gumi usnja daje ugodno hojo ter je razen tega trajna in poceni.

Kranj

»Misli k občnemu zboru združenja trgovcev«. Na notico pod tem naslovom smo prejeli: Ni res, da bi bil občni zbor, sklican za 15. septembra 1932 za 6 mesecev prepozen, ker da se mora po statutu sklicati občni zbor v teku prvih treh mesecev leta; res pa je, da stara ob sklicanju tega občnega zbora veljavna pravila sploh ne določajo, kdaj se mora vršiti občni zbor. — Tudi je neresnica, da je prvo polovico dnevnega reda izpolnilo čitanje brezposelnih, dolgovoznih poročil, ampak se je poročalo le o splošnem gospodarskem stanju in položaju trgovine ter je uprava polagala bilanco svojega dela in se je razpravljalo o novih pravilih, kar vse za člane-trgovce gotovo ni brezpomembno. Raznih nepotrebnih govorov pa ni zakrivila uprava, ampak vodja opozicije, ki je ne v interesu članstva, ampak le iz osebnega nasprotja kritiziral to, kar je uprava že uredila. Neresnično je dalje, da bi volitve pokazale veliko zmago opozicije, kar je bilo nemogoče, ker se sploh niso dovršile. Ponovne volitve se pa niso izvršile vso izjave načelnika Franca Sirca, da ni več časa, ampak zato, kar je ogromna večina zborovalcev, ki so bili iz oddaljenih krajev sreza in vsled tega prisiljeni odpotovati, to ob 19.15 uri, zahtevala. Ni res, da odbor glede sklicanja novega občnega zbora ni storil svoje dolžnosti in da je zavlačeval sklicanje, ampak se je v resnici to zgodilo zato, ker nova pravila, sprejeta na zaključnem občnem zboru, še niso bila odobrena in ker revizijski odbor, v katerem je bila zastopana tudi opozicija, še ni izvršil pregleda knjig in radi tega ne bi mogel dati odboru potrebne razrešnice. Sicer pa je uprava volitve stavila na dnevi red novega občnega zbora le radi novih pravil, da bi odbor funkcija doba še ni potekala. — Ni res, da bi članstvo na občnem zboru 15. 9. 1932 izreklo odboru nezaupnico, ker se volitve sploh niso izvršile in tudi sicer ni bilo niti predloga niti glasovanja o kaki zaupnici ali nezaupnici. — Končno tudi ni res, da bi obstojal kak nered ali nepravilnosti v poslovanju uprave, res pa se je slednja točno držala predpisov pravil. — Združenje trgovcev za srez Kranj v Kranju. — Predsednik: Nečitljiv. — Tajnik: Nečitljiv.

Hotel Jelen stopa v poletno sezono. V razvoju tujskega prometa gotovo pripada zelo važna vloga modernim, v vseh ozirih ustrezajočim hotelom, ki morejo domačinu kot tujcu nuditi vse udobnosti. V vrsto takih prvorazrednih hotelov spada med drugim brezdvomno hotel »Jelen« v Kranju, ki se ponosno dviga nad Jelenovim klancem. Zaradi različnih odličnih lastnosti, med katerimi bi v prvi vrsti imenovali lepe, okusno in udobno urejene prostore v notranjosti poslopja, je hotel »Jelen« priljubljen družabno zbirališče. Posebno privlačen pa postane v poletju, ko je po zaslugi marljive roke g. Blagneta z lepim senčnatim vrtom in z verandno vred ves hotel odel v rože in zelenje.

Učni uspehi na gimnaziji. S 15. majem, ko sta nehala s poukom 8. in 4. razred in s 6. junijem, ko je zaključila vsa gimnazija, se je pokazala tale slika učnih uspehov na kranjski gimnaziji: Odlično je izdelalo 26 učencev in učenk (5%), prav dobro 123 (22,24%), dobro 194 (35,08%); skupaj je izdelalo 343 učencev in učenk ali 62%. — Po pravne izpite je dobilo 140 učencev in učenk (25,32 odstotkov), izdelalo ni 55 (10%). Ob zaključku šolskega leta je bilo na gimnaziji 349 učencev in 204 učenke. Ker pa sta 8. in 4. razred popravne izpite že delala, je izdelalo ne 62% — kot je bilo to pred 7. junijem — marveč 67%. — Razstava risarskih in ženskih ročnih del v II. nadstropju gimnazije bo otvorjena 18. junija. Šolska proslava s službo božjo bo pa 24. junija ob 8. Takrat bo tudi razstavljena nova slika Nj. Vel. kralja Aleksandra I. v svečanem ornatu, katero je za gimnazijo napravil tukajšnji prof. g. J. Pangartnik.

Na progi Jezersko-Kranj in obratno je danes stopil v veljavo nov voznik red. Avtobus vozi sedaj dvakrat dnevno iz Kranja na Jezersko ter nazaj iz Kranja odhaja ob 10.38 dopoldne in 19.40 zvečer. Z Jezerskega se vrne v Kranj ob 6.20 zjutraj in 17.10 popoldne. Ob nedeljah in praznikih pa vozi iz Kranja še zjutraj ob 5.58, z Jezerskega pa ob 19.20.

Novo mesto

Tukajšnja meščanska šola priredi ob sklepu šolskega leta razstavo vseh mladinskih izdelkov. Otvorjena 15. t. m. ostane odprta do inkluzive 21. t. m. K obilni udeležbi vabi starše in ostalo občinstvo — upraviteljstvo.

Častitke g. nadškolu Jegliču za 84. god

Gornji grad, 13. junija.

Danes obhaja svoj god prevzvišeni gosp. nadškof dr. A. B. Jeglič, Kljub visoki starosti je Prevzvišeni še vedno zdrav in čvrst. Na predvečer godovnega dne mu je cerkveni pevski zbor gornjegrajski pod vodstvom gosp. organista Tratnika prav lepo zapel tri pesmice. Ob tej priliki mu je šolski nadzornik gosp. Lužnik v imenu vseh katoliških in narodnih zavednih sofaranov izrazil prisrčne častitke, poudarjajoč, da plemeniti klic Prevzvišenega: »Na noge v sveti boji« še ni zamrl v naših srcih. Kot vezilo za god pa naj mu velja naša obljuba neomajne zvestobe katoliškim načelom in zvestobe do našega naroda. Prevzvišeni se je vsem navzočim ljubeznivo zahvalil ter jih bodril k čednostnemu krščanskemu življenju in k brezpogojni pokorščini do sv. Cerkve in njenega poglavarja. Omenil je tudi razveseljivo dejstvo, da je verska misel kljub žalostnim časom, ki jih preživljamo, v lepem razmahu, in to ne le med preprostim ljudstvom, ampak tudi med inteligenco.

Pridružujemo se želji vseh častilcev prevzvišenega godovnika, naj bi ga nam Vsemogočni ohranil še dolgo vrsto let čilega in zdravega!

Zavarujte se pri »Karitas«!

To je pošteno in popolnoma varno zavarovanje!

Smrt mladega katoliškega časnikarja

† Dr. Djuro Ljubič.

V Zagrebu je umrl g. dr. Djuro Ljubič, urednik »Hrvatske Straže«. Za njim zalujejo hrvatski časnikarji, zlasti katoliški, zalujejo pa tudi slovenski. Saj je bilo edlo tega mladca, ki je umrl v četu let, tako velike važnosti, da je koristilo tudi katoliškim Slovincem. Dr. Djuro Ljubič je bil mož velike izobrazbe in je govoril skoraj vse evropske jezike. Izvrstno je poznal mnoge stroke izobrazbe in čeprav sam pravnik, je bil pravi specialist v hrvatski zgodovini. Marsikatero važno vprašanje iz hrvatske zgodovine je razločeval v svoji besedi in razveselil marsikatero dobo ter zgodovinsko osebnost. Glavne zasluge pa si je pridobil s svojim znanstvenim raziskovanjem prstozidarstva. V mnogih člankih in esejih je razkril mnogo zgodovinskih laži ter marsikatero škodljivo sestavino prstozidarskega programa in delovanja. V uredništvu »Hrvatske Straže« je veljal kakor za nekakšen splošen leksikon, ki je mogel dati odgovore na še tako zapletena in nepričakovana vprašanja, ki jih je zahtevalo uredniško delo.

Rojen je bil 1. 1903 na otoku Hvaru. Živel je življenje Kerubina ter se je posvečal le delu in lastni izobrazbi. Pokopali ga bodo tudi na otoku Hvaru, kjer bo počakal vstajenja.

Naj mu podeli Bog plačilo v večnosti za vse njegovo delo!

Tragična smrt brezposelnega rudarja

Dne 12. junija zvečer je prišel k Završniku v Dobrunje pri Ljubljani neki prosjak, ki je povedal, da mu je ime Martin in da je brezposelni rudar od Zagorja. Tožil je, da je nekaj bolehen in prosil, da so mu skuhali mleka, ki ga je hitro požul. Sel je nato v listnico spat, drugi dan zjutraj so ga pa našli mrtvega in ga prepeljali v mrtvašnico v Dobrunjah. Mož je star 35—40 let, srednje postave in je imel na sebi dobro srajo in spodnje hlače. Kdor bi kaj natančnega vedel o njem, ali če bi kje takega pogrešali, naj sporoči župnemu uradu v Sostrem, p. Dol, Hrušica.

Proslava srebrnega jubileja mirenskih gasilcev

Mirna, 12. junija.

Svečano in dostojno je mirensko gasilstvo te dni proslavilo svoj srebrni jubilej. Vsa Mirna je bila en sam velik »puščelj«, vsa v zelenju, slavo, lokih, in ni je bilo skoro hiše, raz katere bi ne visela trobojnica. Le nebo je malo motilo razpoloženje, ko je s svojimi črnimi oblaki marsikoga prestrašilo, da ni prišel na proslavo, vendar hvala Bogu, do dežja, razen nedelje zjutraj, ni prišlo.

Slavnost se je pričela v soboto večer s podoknico kumici novega prapora gospe Mariji Blažičevi, ki so jo priredili cerkveni pevci, nakar se je razvila po vasi bakljada s serenado domačih tamburašev. Nedelja, 11. junija zjutraj, je bila na pokopališču komemoracija za umrlimi gasilci, nato

Mariborske vesti:

Milijon dinarjev dovoljenih

Iz Belgrada je prispela vest, da je ministarstvo soc. politike odobrilo znesek 1 milijona dinarjev kot brezobrestno posojilo mariborski mestni občini, namenjeno za zgradbo delavškega azila. Posojilo je za pol milijona manjše, kakor je bilo za Maribor prvotno namenjeno. Zanj se bori občina že nekaj let, lani bi ga skoro dobila, pa je v zadnjem hipu zašlo drugam in sicer v Ljubljano, kjer so zgradili lani kot azil reprezentativno poslopje za 3 milijone dinarjev. Ker je posojilo reducirano, bo treba izpremeniti tudi tozadevne gradbene načrte ter prilagoditi stavbo finančnim možnostim. Obenem s posojilom je pristojna inštanca odobrila tudi gradbene projekte, ki jih je izdelal mariborski gradbeni urad. Na ta način so padle zadnje ovire

Strela ubija

Nenadna in tragična smrt je zadela včeraj dopoldne okoli 11. komaj 27-letnega Franca Nuntiča iz Jazbine pri Smarju pri Jelšah. Nuntič se je pripeljal skupaj s svojim svakom v Maribor po opravkih. Vozila sta se s kolesi ter se včeraj dopoldne vračala iz Maribora proti domu. Na povratku ju je takoj pri Teznu ujela huda nevihta, ki se je nenadno razbesnela nad Mariborom in okolico. Oba kolesarja sta pospešila tempo, da uidele dežju in nevihti, v hipu blisk in tresk, Nuntič je ležal na tleh zadet od strele, ki je udarila v sredo ceste naravnost v kolesarja. Njegovga svaka je odmahnilo v stran, ostal pa je brez poškodb. Ker se je dogodila nesreča poleg mestnega vodovoda, so bili pri žrtvi strele takoj ljudje, ki so skušali nesrečnemu Nuntiču nuditi pomoč, obenem pa so iz vodovoda telefonirali po reševalce. Vsaka pomoč je bila zaman, ker je bil Nuntič na mestu mrtev. Truplo nesrečnika je ostalo na usodnem prostoru do prihoda oblastvene komisije, potem pa so ga prepeljali v mrtvašnico na Pobrežju.

★

□ **Telovska procesija pri oo. frančiškanih.** Na »Lepo nedeljo« bo kakor običajno v predmestni župniji Matere Milosti telovska procesija, ki se prične ob 8. Gre po Aleksandrovi cesti, Tomšičevem drevoredu, Ciril-Metodovi ulici na Trg Svobode ter se konča v baziliki. Šolska mladina, društva in verniki se razvrstijo po običajnem redu. Slavnostni ob potu, po katerem se pomika procesija, se naprošajo, da okrasijo okna in jih razsvetlijo.

□ **Jubilejna devetdnevica v tukajšnji stolnici.** Drevo uvodna pridiga, Jutri v petek, dne 16. junija: Predmet pobožnosti v čast presv. Srcu Jezusovemu — katehet Avgust Šparl; v soboto, 17. jun.: Presv. Srce Jezusovo in družina — prof. dr. Jožef Jerač; v nedeljo, 18. jun.: Presveto Srce Jezusovo in najsvečetiši zakrament — stolni vikar Vinko Munda; v ponedeljek, 19. jun.: Zadoščevanje Božjemu Srcu — kanonik dr. Franc Čukala; v torek, 20. jun.: Presveto Srce Jezusovo in spoved — kanonik Fr. Časl; v sredo, 21. jun.: Presv. Srce Jezusovo šola prave pobožnosti — tajnik K. A. Franc Kolenc; v četrtek, 22. jun.: Presv. Srce Jezusovo in pogosto sv. obhajilo — duh. svetnik M. Petelinšek; v petek, 23. jun.: Presv. Srce Jezusovo in previdnos božja — prof. Pavel Živornik.

□ **Ni več za popravilo.** Ko so začeli popravljati gospodarsko poslopje stolnega župnišča, se je pokazalo, da je razpad že tako napredoval, da bi bilo popravilo zaman. V torek si je ogledala poslopje tuč strokovna komisija mestnega stavbenega urada, ki je ugotovila, da bo treba najbrže celo, ali pa vsaj del poslopja popolnoma podreti, ker se ne da več popraviti.

□ **Smrt kosi.** V bolnišnici je umrl v starosti 78 let viničar Franc Veršič. Pokopali ga bodo jutri v petek ob 3 popoldne iz mrtvašnice na mestno pokopališče. Naj počiva v miru.

□ **Mostnina na otoku ostane.** Mariborski avtomobilski klub se je pritožil proti uvedbi mostnine v iznosu 4 Din za avtomobile in motorje na Mariborskem otoku. O pritožbi so razpravljali v torek zvečer mestni očetje ter jo zavrnili z ugotovitvijo, da je imela občina toliko stroškov s katraniziranjem dovozne ceste na otok, da jih mora na nek način pokriti. Mostnina bo torej ostala.

□ **Mariborska Glasbena matica** je preteklo nedeljo nesla lepo slovensko pesem v Marenberg. Deležna je bila prisrčnega pozdrava in sicer so ji izrekli dobrodošlico župan, g. dekan Mesner in šolski upravitelj kot predsednik tamošnjega Rdečega križa, pod katerega okriljem se je vršila koncertna prireditev. Po zahvalnih besedah zborevega predsednika se je množica podala najprej v cerkev, kjer so pevcu pri večernih zapeli Gounodovo »Večerno molitev«, pol ure kasneje pa se je vršil koncert v nabito polnih Brudermanovih prostorih. Zlasti so učinkovale pri ljudstvu narodne pesmi. Pesem mariborske Glasbene matice je našla pot od srca k srcu.

□ **Smrt na meji.** Pri Pernicah nad Muto je naš obmejni stražnik našel na skupino tihotapev, ki so v teku noči gonili čez mejo čredo 8 volov. Stražnik je tihotapce ustavil, ko pa so skušali spraviti sebe in živino na varno, je pričel streljati. Zadel je enega tihotapca v vrat in ranil dva vola. Ostali, ki so odgovorili s strelji, so pustili živino in padlega tovariša ter pobegnili čez mejo. Ranjen tihotapec je kmalu izdihnil. Do sedaj niso mogli ugotoviti njegove identitete. Verjetno pa je, da je doma iz Avstrije.

□ **V Mariboru je obilo smisla za lahko atletiko.** To dokazujejo številni vsakoletni lahkoatletski mitingi v Mariboru. V nedeljo, dne 18. t. m. bo že šesta letošnja lahkoatletska prireditev, ki jo prireja tukajšnji SK Rapid.

□ **Počitniški tečaj Pedagoške centrale v Mariboru.** Pedagoški tečaj, ki bi se moral vršiti pri Ruški koči na Pohorju, se vrši na splošno željo udeležencev od 14. do 17. avgusta t. l. v Mariboru.

□ **Zopet izguba za gledališče.** Kakor doznavamo, je sprejel priljubljeni tenorist tukajšnjega gledališča g. Belizar Sancin za prihodnjo sezono angažman na ljubljanskem gledališču.

□ **Poročila sta se v tukajšnji baziliki** Matere Milosti šolski upravitelj iz Gornje Kungote gosp. Spreitz z gospodično Amalijo Sotenšek. Poročne obrede je opravil gornjekungotški župnik Francišk Magdič. Novoporočencema obilo sreče.

□ **Avstrijsko obmejno osebje izmenjano.** V torek se je zamenjalo celokupno avstrijsko obmejno stražno in carinsko osebje, ki je bilo dosedaj nastavljeno na jugoslovanski meji. Vsi cariniki in finančni stražniki so prestavljeni na bavarsko mejo, dočim so prišli ondodni stražniki na našo mejo. Vzrok: baje je bilo stražno osebje ob bavarski meji že preveč okuženo s hitlerijanskimi idejami.

□ **SSK Maraton.** Prijave za popoldanski izlet v Slovensko Bistrico se sprejemajo še na Glavnem trgu do pol druge ure, ko je odhod. Vožnja z avtobusom tja in nazaj Din 15 za osebo. Člani, ki se še niso prijavili, in prijatelji kluba vlnudno vabljeni.

□ **Novo gradnje.** Mestni svet se je v torek pečal v pretežni večini z gradbenimi zadevami. Gradbeno dovoljenja so dobili: Mitrovič Barbara za po-

stavitev tobač. paviljona na vogalu Masarykove in Jadranske ulice. Požauko Josip za visokoprtil. stan. hišo v Kralj Matjaževi ulici, Jerebič Franjo za enonadstropno stan. vilo v Dr. Turnerjevi ulici, tekstilna tovarna Doctor in drug za prizidek pri barvarni, Tomšič Fani za preureditev dvorišnega poslopja v Cankarjevi ulici 1. Prva mariborska tovarna pletenin za prizidek na Tržaški 54, Büdefeld Feliks za preureditev gostilniškega vrta na Trgu Svobode restavraciju Basletiču in Lini Rosenberger v Sodni ulici.

□ **Hlače vzrok uboja.** Pred velikim senatom mariborskega okrožnega sodišča se je zagovarjal včeraj 27-letni Anton Valant iz Sv. Jerneja na Pohorju. Obdolžen je bil umora Antonije Ribičeve, ki jo je ustrelil dne 18. aprila t. l. O zločinu smo sivočasno že poročali. Valant je bil pri zakonih Ribič pri Sv. Jerneju najemnik sobice in kosa zemljišča, za katerega je moral odraščati najemnino v delu. Ko je letos aprila od Ribičevih odhajal, je bila na dolgu še z 10 delovnimi dnevi. Da se odškoduje, mu je Ribičeva zaplenila nove hlače. To je Valanta tako razkačilo, da je zgrabil puško, jo nabil ter sprožil strel v Ribičevo, ki je kmalu izdihnila. Zagovarjal se je s hudo razburjenostjo. Valant je bil obsojen na osem let robije in na trajno izgubo častnih pravic.

□ **Radi svinčnika razbil otroku lobanjo.** Pred malim senatom se je včeraj razpravljalo žalosten slučaj iz mariborske okolice. Oče je, kakor trdi obtožnica, v pijanosti pretepel svojo devetletno hčerko, ker se je otroku zlomil svinčnik, za katerega je dal oče en dinar. Udarjal je otroka s pestmi po glavi, ga vržal na tla ter ga suval z nogami, da je deklici počila lobanjska kost. Včeraj se je zagovarjal radi tega čina pred tremi sodniki Jožef Z. iz Studencev. Obsojen je bil na 3 mesece strogega zapora, pogojno za dobo treh let.

GLEICHENBERG

(Bad Gleichenberg) — kopališče Gleichenberg 300 m. — Stajerska.

Sezona od maja do septembra.

Sloviti zdravilni vrelci, kopanje v prirodni ogljenčevi kislini, inhalatorij, pnevmatične celice se uspešno zdravijo;

katarji, astma, enulizem in boleznii srca. Najidealnejše okrevališče in letovišče. Popoln pension od 4 šilingov naprej. — Prospekte daje Putnik, Beograd, Terazije 10.

Celje

□ **Razstava ženskih ročnih del na osnovni šoli pri siskih sestrah** v Celju bo dne 18. in 19. junija t. l.

□ **Umrl je v celjski bolnišnici** posestnik Zor. ko Andrej iz Javornika pri Svetju nad Celjem. N. v m. p.

□ **Razrešeni in novi občinski svetovalci in odborniki v občini Velika Pirašica.** Z banovinskim odlokom so bili razrešeni kot občinski svetovalci sledeči gospodje: Jezernik Martin, Srebočan Jakob, Kokol Martin, kot občinski odborniki pa: Franc Vaš, Verdev Ivan, Kos Lovro, Hrustl Anton, Vase Franc, Razdevšek Tilek in Jelen Josip. Na novo so pa bili imenovani kot občinski svetovalci gospodje Kramaršič Alojzij, župnik v Galiciji, Kos Franc, Siler Josip; kot občinski odborniki pa: Stefančič Anton, Zolnir Martin, Ahlik Ivan, Pernovšek Franc, Arnshek Franc, Rezman Anton, Stmol Franc, Veler Jakob, Pečnik Ivan in Naraks Ivan; zadnji je bil imenovan na mesto umrlega odbornika Falanta Francan.

□ **Prometne knjižnice v občini Celje-okolica.** Vsi, ki so dali prometne knjižnice za dvokolesa na okrajnem načelnstvu v Celju in stanujejo v območju celjske okoliške občine, naj jih dignejo v občinski pisarni na Bregu od petka, t. j. 16. t. m. dalje. Vsakdo mora prinesiti s seboj potrdilo o prijavi v tukajšnjem uradu, sicer se mu tablice ne more izdati. K plombaranju se morajo pripeljati vozila dne 22. in 23. t. m.

□ **Napad na dva dijaka.** V torek po 6 zvečer sta se vozila dva sedmošolca na kolesih po Bregu v smeri proti Celju. Nasproti jima je prišel precej vinjen Anton Deželak, delavec brez stalnega bivališča; vržl je pred kolesa kovčeg, tako da sta bila prišljerna »stopiti s kolesi. Nato je začel oba pretepal z jermenom. Enemu od obeh, Stanetu Milanu, je zadel 1 cm globoko rano na levem licu. Stante se je podal pozneje, ko je intervenirala policija, na ambulanco rešilne postaje, kjer so mu izprali rano. Deželaka je pa policija vtaknila za 24 ur v lutanjo.

□ **Celjski trg** je bil včeraj bogato založen z vsemi mogočimi dobrotami. Gospodinje so imele veliko izbiro. Cene so bile kakor običajno. Veliko je bilo rdečih jagod od 5 do 6 Din liter. Borovnice po 2 do 2,50 Din liter, domače črešnje od 2 do 3 Din liter, stročji grah 5 do 6 Din liter, dovolj je bilo piščancev, katerim se je sukala cena po velikosti od 10 do 20 Din.

Ptui

Poročila sta se dr. Sergej Kapralov, bivši sekundarji ruskega sanatorija v Vurbegu, sedaj banovinski zdravnik združene zdravstvene občine Velka, in Helena Rippl, zasebnica iz Maribora. Bilo srečno!

Sprejemni izpit za prvi razred v ptujsko realno gimnazijo bo dne 26. t. m. Zglasiti se je najdalje do 24. t. m. s prošnjo pri gimnazijskem ravnatelju.

Okrajni kmetijski odbor je imel pred nedavnim svojo plenarno sejo pod predsedstvom predsednika g. Zunkoviča. Predsednik je podal obširno poročilo o delovanju odbora, posebno je poudarjal, kako se odbor bori proti uredbi banovinske trošarine. Posebno pozornost je obrnil tudi živinoreji, katero odbor podpira s tem, da dovoljuje subvencije k nabavi plemenskih bikov in prispeva 25.000 Din k celjenju prašičev proti rdečici. Dovolila se je nadalje podpora za kmetijsko in pa kmetijsko gospodinsko šolo.

Trbovlje

Zlato poroko sta obhajala v soboto v župni cerkvi v Trbovljah čisto na ihem Bornašak Marko in Ana r. Cerar. Oba sta še vedno krepka in zdrava, on pri svojih 74 in mama pri 66 letih. Marljiva ko mravlje, skromna in verna človeka. Vsi so prava urarska družina, celo ena hčerka je izučena urarka. Mojster Marko ima poseben svoj patent za stolpne ure, ti popravi vsak stroj, naredi dinam, delal je tudi motorje, sestavi radioaparar, fotografira. A je v vseh teh rečeh samouk! Bog ju ohrani še na mnogo let!

Pomagali bodo. Socijalni odsek na občini je sklenil začeti odločno akcijo za omiljenje brezposelnosti. Prav in potrebno je to. Nastop Renka Aloja pred enim tednom je svaril klic, ki ga bodo drugi za njim ponavljali: »Ziveti hočemo. Ni čuda, če se mlad krepkel fant po dveletnem brezposelnem tavanju sem in tja odloči za dejanje, kakor je razbijanje šip, kar je samo po sebi za obsojati. Z obrazov in pogovorov delavstva pa se je videlo, da so si kar olajšano oddahnili, ker se je le našel nekdo, ki je na brezobziren način opozoril na žalostno stanje stalno brezposelnih, kakor onih še zaposlenih, ki zaslužijo po 100 do 150 Din pol mesca, a s tem ne morejo živeti, pa se tudi sami ne upajo ganiti, da bi se teh drobtin ne zgubili.

Primernejše bi tudi bilo, če bi sedeli v obč. svetu in socijalnem odseku zastopniki delavstva, gotovo bi sami najrazumljiveje tolmačili svoje žalostno stanje. Prepričali bi tudi širjenje numestnih govoric med rudarji, da hoče socijal. odsek porabiti brezposelni fond v plačilo za razbite šipe. Sicer pa brezposelni, večinoma mladi fantje potrebujejo dela, ne pa podpore. In v tej smeri hoče pomagati tudi socijalni odsek.

Cesto nadaljujejo. Za boljše zvezo s savinjsko dolino na St. Pavel so zopet začeli popravljati oz. širiti cesto, predvsem zboljšujejo ovinke. To delo se vrši na trboveljsko stran, na savinjski strani pa šele trasirajo cesto. Vse delo gre silno počasi in po malem od rok — saj traja že več let in bi po prvotnem načrtu moralo biti letos vse gotovo, a če bo šlo z doseganjem naglo še tudi v 10 letih ne bo končano. Enako počasi napreduje tudi delo na cesti za Kumom. Gospodarsko so to važne ceste in treba bi bilo najti sredstev, obenem pa bi dobilo na stotine brezposelnih zaposlitev.

Dolsko

Speminu vzornega moža. V nedeljo popoldne smo pokopali daleč na okrog znanega gostilničarja g. Franca Zupančiča iz Kamnice. Pokojnik se je rodil l. 1856. Z njim je legel v grob moč trdnih katoliških načel. Tudi »Slovenec« je bil vedno zvest, saj je bil naročen nanj nepretrgoma skoraj pol stoletja. Bil je eden izmed glavnih ustanoviteljev mlečarske zadruge in skoraj vedno njen načelnik. Dalje je bil v odboru živinorejske zadruge; hranilnice in posojilnice v Dolskem, ključar župne cerkve in njen dobrotnik. Bil je ustanovitelj gas. društva v Dolskem in ustanovni član izob. društva pri Sv. Heleni. Vedno zvest in značajan mož, ni nikoli skrival svojega prepričanja pred nikomur. Pripadal je bivši SLS in v njej vneto deloval. Dolgo dobo je vzorno županoval občini Dolsko. Bil je pa tudi kot gostilničar vedno na svojem mestu. Če je šlo za verska ali narodna načela, ni poznal kompromisa. Kljub starosti se je še vedno živo zanimal za vsa javna vprašanja. Po daljšem bolehanju se je zadnje dni pričelo njegovo stanje vidno slabšati. Dan po sprejemu sv. zakramentov je pa popolnoma mirno, brez trpljenja izročil svojo dušo Onemu, kateremu je vedno zvesto služil. Kako je bil pokojnik priljubljen, je pričel pogreb, ki se ga je udeležilo ogromno ljudi. Na pogreb sta prihitela tudi bivša župnika pri Sv. Heleni g. I. Müller iz D. M. v Polju in g. svetnik I. Rihtaršič iz Bukavšee. Dalje domačin iz sosednje župnije g. J. Klemečič in g. kaplan A. Hostnik. Pogrebne obrede je vodil domači g. župnik Ivan Rihar. Mirno naj počiva vzorni mož na tihem domovanju pri Sveti Agati. Bog pa daj mnogo tako značajnih mož, kakršen je bil Franc Zupančič.

Krško

Dve nenadni smrti. Nepričakovano hitro je 12. t. m. popoldne umrla gospa Amalija Zrimšek, soproga uradnika pri katastrski upravi. Bila je še v nedeljo prvo dobre volje na veselici v Sevnici, v ponedeljek popoldne pa jo je zadela kap tako, da je bila v pol ure živa in mrtva. Blagi pokojnici, ki je marsikatero uru žrtvovala dobrodelnim napravam, bodi Bog milostljiv sodnik. — Nekako ob istem času kot gospo Zrimškovo je na podoban način zadela kap na drugem koncu mesta gospo Marico Vanič. Tudi ona je še včeraj zdrava obiskala bolnega moža v tukajšnji bolnišnici. Zapusča več nedorastlih otrok. Tudi njej bodi sodb božja mila!

Cerkveni vestnik

50 letnica cerkve Presv. Srea Jezusovega v Ljubljani.

V spomin na 50letni jubilej posvečenja cerkve presv. Srea Jezusovega v Ljubljani se bo obhajala ob priliki praznika presv. Srea Jezusovega slovesna jubilejna tridnevica. — Začetek v četrtek 22. junija zvečer ob pol 7 s slovesnim blagoslovom. — V petek, na praznik presv. Srea Jezusovega, ob pol 6 zjutraj pridiga, ob 6 slovesna sv. maša, katero bo imel g. stolni župnik kanonik dr. Tomaž Kliner. Zvečer ob pol 8 pridiga (g. misijonar Kerec), nato slovesne pete litanije z blagoslovom. Ta dan je obenem običajno celodnevno češčenje Najsvetjega. — V soboto ob pol 6 zjutraj pridiga, nato sv. maša z blagoslovom; zvečer ob pol 8 pridiga o zgodovini cerkve presv. Srea Jezusovega. — V nedeljo ob pol 8 zjutraj pridiga in pontifikalna sv. maša, ki jo bo daroval generalni vikar g. Ignacij Nadrah; ob 5 popoldne sklepni govor (generalni vikar g. Ign. Nadrah), nato slovesne litanije in zahvalna pesem.

Slovesna sv. maša v petek ob 6 se bo darovala za vse rajne, v nedeljo ob 8 pa za vse žive dobrotnike te cerkve.

Duhovne vaje za meščanske gospe v Lichten-thurnovem zavodu v Ljubljani bodo od 29. junija zvečer do 3. julija. Vodil jih bodo gg. misijonarji sv. Vincencija Pavelskega. Prijave — ustne ali pismene — sprejema vodstvo Lichten-thurnovega zavoda v Ljubljani, Ambrožev trg 8.

V stolnici drevi ob 8 skupna molitvena ura pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom z ljudskim petjem, od 9 dalje nočno češčenje presv. Zakramenta: 28. ura.

Poizvedovanje

1000 Dinarjev v srebru je izgubil 13. t. m. v mestu reven inkasant, ki je za izgubo odgovoren. Pošteni najditelj naj denar odda proti nagradi na policiji.

O sodobni gimnastiki

V zadnjih desetletjih ne stremljamo svet samo za tem, da bi z različnimi iznajdbami kar največ koristil iztisnil za se, temveč se tudi znanost in veda bavita z gotovimi problemi, ki so se zdeli svoječasno brezpomembni. Čim več mora današnji človek pretrpeti v svojem poklicu ali drugje in čim bolj se izčrpavajo njegove moči, tem resneje se moramo baviti z vprašanjem njegovega zdravlja ter se vprašati: Kam to pelje in kdaj bo tega konec? Vse moderne naprave, industrija itd. nič ne koristi širokim ljudskim masam, nasprotno, celo škodujejo ji in sicer v toliki meri, kakor menda še nikoli prej, odkar svet obstoja. Bore malo se brigajo današnji svetovni magnati za človeško zdravje, kajti oni zasledujejo povsem druge cilje. Ljudem je treba dati zdravlja in zadovoljstva — panem et circenses — ne pa izumetničenih zabav, ki tako hitro minejo in ki človeštvo samo škodujejo. Zdravje in zadovoljstvo kar najblagodejnejše vplivata na današnjega človeka, saj mu pa tudi nudita potrebno moč in sposobnost za obstanek.

Če pogledamo nazaj, zlasti na povojno dobo, vidimo, da so se telesne vaje močno ukoreninile pri vseh narodih in slojih. Pa je razumljivo, kajti one nam nudijo moč, gibčnost, lepoto, poleg tega pa prav sistematično izpopravljajo razne škodljivce, ki se pojavljajo v vsakdanjem življenju. One torej dvigajo ljudstvo duševno in telesno.

Mnogo je idealistov na polju telesne kulture, nebroj je drugih čimteljev, ki hočejo s telesnimi vajami pridobiti ljudske množice v svoj tabor. V to svrhu so bile ustanovljene najrazličnejše šole, ki se bavijo izključno s telesno kulturo. Toda kolikor je teh zavodov, toliko je tudi metod. Zato se moramo vprašati: Kaj je pravilno in po kateri poti moramo iti? Vodilni krogi, ki imajo že desetletja opravka s telesnimi vajami in tudi medicinska veda, ki se prav temeljito bavi s tem vprašanjem, so prišli do tegale zaključka: Telesne vaje morajo telo vzgajati, krepiti, čilo in zdravo obdržati, mu nuditi veselje in zadovoljstvo, krepiti morajo tudi živce in navzvenost vanj vplivati.

K telesnim vajam prištevamo sport in telovadbo. Hrbtenico telovadbe pa tvori orodna telovadba in proste vaje, ki so jedro vsega udejstvovanja na tako zvanem telovadnem polju. Star način prostih vaj vsi ve že ali manj poznamo in vemo, da so bile tovrstne vaje iz stališča telesne vzgoje prav malo vredne. Sodobna gimnastika se razlikuje od omenjenih pustih predvsem v tem, da hoče telo sportnika (ali telovadca) s svojimi smotrenimi gibi usposobiti za dosego čim večjih uspehov ter nudi onim, ki jo goje radi zdravlja in zabave, vse to, kar za zdravje potrebujejo. Pri prostih vajah, zlasti pri onih iz polpretekle dobe, se je gledalo predvsem na zunanji učinek. S smotrenimi ali če hočete z modernimi gimnastičnimi gibi se dajo sestaviti daleko učinkovitejše vaje, kakor so one, ki sem jih pravkar omenil in ki so žal še danes precej razširjene. Sodobna telesna vzgoja sili nazaj k naravi, hoče naravne gibanja, ki je neprimerno lepše kakor razna izumetničenja, o katerih tudi trdijo, da so moderna.

Svoječasno so bili mnjenja, da moramo pridobiti poton telesne vzgoje močno muskulaturo, dočim se na gibčnost in hitrost ni polagalo posebne važnosti. Današnja gimnastika pa stremi v prvi vrsti za gibčnostjo in hitrostjo, moč pa — ki jo itak pridobivamo, če se redno bavimo s telesnimi vajami — nam ni toliko potrebna, če smo dovolj urni. Sodobna gimnastika stremi dalje za tem, da se muskulatura, preden jo hočemo krepiti, najprej sprosti. Če pogledamo otroka, vidimo, kako je sproščen. Kakor hitro pa doraste, mu modernizacija odvzame vso to sproščenost in ga umetno napravi nerodnega — napetega. Radi tega moramo z gimnastičnimi vajami vso to napetost, odnosno trdnost odpraviti, muskulaturo sprostiti in jo napraviti dostopnejšo za pretakanje krvi; kajti krčevito napet miškel prav tako ne pusti krvi blizu, kakor človek, ki hoče piti, a drži usta zaprta. Pri telesnih vajah moramo torej gledati na to, da se bo kri pretakala po vsej muskulaturi.

Z današnjo gimnastiko hočemo dalje enostransko poklicno udejstvovanje odstraniti poton primernih gibov, ki naj vse dele našega telesa, srce, pljuča itd. spravijo v pravo delovanje, ki naj nam prinese potrebno zdravlje in ki bo naše telo lepo izoblikovalo. Nov način gimnastike bi se moral vpeljati v vsa združenja, ki se bavijo s telesno kulturo, seveda tudi v šole, da bi se na ta način čim bolj uveljavilo naravno in smotreno gibanje. Novodobna gimnastika je zelo bogata na svojih gibih, ki zadovoljujejo telo in duha, saj izvira iz otroške narave. Glede na to bi bila dolžnost vsakega vadijela, da se seznani z anatomijo človeškega telesa, da bo spoznal vrednost sodobne gimnastike in da bo znal takoj odločiti, za koga so primerni eni ali drugi gibi.

Res je, da imamo dosti drugih sportov, s katerimi se lahko dovolj razgibamo, toda čez gimnastiko je ni, ne glede na to, da tvori ona podlago za vse ostale panoge na polju telesne vzgoje. Saj imamo najrazličnejše sisteme kakor: švedskega, danskega, Niels Bukhovega, Labanovo in Bodejevo solo itd., o katerih se lahko reče, da so dobri, celo prav dobri, vendar tako popolnega kot ga dobimo v gimnastiki, ni.

Glavna naša naloga mora biti, da stvar pravilno zagrabimo. Znani strokovnjak na tem polju dr. Bode je rekel: »Nazaj k naravi!« in je v to svrhu izdal tudi znano knjigo o izrazni gimnastiki (Ausdrucks-gymnastik). Ali je dr. Bode s to izrazno gimnastiko pravo zadel? Ne popolnoma! Kajti naravna in smotrena gimnastika gre še dalje. Ona nam jasneje predloči zvezo med človeškim življenjem in naravo kakor dr. Bode. Nudi nam obsežnejše območje, dočim tvori izrazna gimnastika le del tega.

Sodobna gimnastika torej ne služi samo zunanjim efektom, ampak v prvi vrsti telesu, ki mu nudi zdravlja, veselja, zabave. Poživlja tudi duha, da smo vedno vsestransko sveži. In tega potrebuje današnji rod.

I. K.—er.

ZAGREBSKI PLAVAČI IN WATERPOLISTI PRI DEJO V LJUBLJANO

Otvoritev pavalne sezone. Kljub neugodnemu vremenu so se ljubljanski plavači pripravili za prvo letošnje tekmo, ki bo v soboto, 17. t. m. ob 20.30 ob svitu žarometov na kopališču Ilirije. Za prvo srečanje si je izbrala Ilirija pavalno sekcijo zagrebške Concordie, katere 16 članska ekipa bo nudila zlasti v damskih disciplinah in v prsmnem stilu močan odpor. Tekma obeta biti zelo zanimiva, ker bo pokazala letošnje forme Ilirije, na drugi strani pa bo predstavila našo publiko najmočnejšo ekipu zagrebških plavačev in waterpolistov. Nočne tekme na Iliriji so postale toliko priljubljene, da je pričakovati velik poseet s strani sportne publike; radi lažjega prometa bosta poslovali pred vhomom v kopališče dve blagajni. Vstopnina 5 in 10 Din.

★

Rana ura — zlata ura! Treninki pavalne sekcije SK Ilirije se vršja vsak dan ob 8 zjutraj. Vsi in točno! — Začetniški tečaj za mladino se pričnejo s prihodnjim tednom. Natančna določila in navodila bodo objavljena v dnevnikih.

Ne zamudite!

Danes zadnji dan velesejma

Tudi dodanim dnevom ljubljanskega velesejma vreme ni prizaneslo, bilo je danes zopet deževno, kar je naravno povzročilo, da obisk ni bil prevelik. Preostaja nam torej le še praznik Sv. Rešnjega Telesa, ki je zadnji dan velesejma.

Tako je jutri zadnji dan za obisk velesejma, kar bodo ljubljanci gotovo z veseljem izrabili, saj so se tako navadili na velesejem, da nobeno leto ne zamudi niti eden ljubljanski velesejma. Ljubljanski velesejem je tudi v najodličnejši meri dosegel tuškoprometne cilje za mesto Ljubljano, saj je danes dejstvo, da je zaradi velesejma vsak Slovenec bil večkrat v Ljubljani.

Med drugim so si ogledali velesejem včeraj davčni uradniki, zbrani na kongresu v Ljubljani, danes pa so prišli na velesejem bolgarski inženjerji, ki se mude v Ljubljani.

Ker je praznik zadnji dan velesejma, naj velja deviza: Ne zamudite prilike!

V pohištveno mizarski stroki zavzema letos največji prostor izložba dobro znane tvrdke Andrej Kregar & sinova, Vižnerje, ki je razstavila v paviljonu »E« krasno izdelane spalnice, jedilnice in kuhinjo. — Trdka Erman & Arhar iz St. Vida je razstavila v istem paviljonu v dveh oddelkih spalnice in jedilnice, ki imajo istotako neprestano polno občudovalcev. Izdelki obeh navedenih tvrdk, kakor tudi one bratov Erjavec z Brode so tako mojstersko in krasno izvršeni, da bi bila tudi najstrožja strokovna kritika v zadregi, kateri bi dala prednost.

Od razstavljalcev na ljubljanskem velesejmu vzbuja izredno pozornost obiskovalcev velesejma

Trgovski odsek Zbornice

Pod predsedstvom načelnika trgovskega odseka in zborničnega podpredsednika g. K. Elsbacherja se je vršila v ponedeljek dne 12. t. m. seja trgovskega odseka, ki je razpravljala o perečih trgovskih in splošnih gospodarskih vprašanjih.

Po uvodni besedi predsedujočega je podal zbornični predsednik g. Ivan Jelačin izbrano poročilo o anketah in konferencah, ki so se vršile v poslednjem času glede finančnih težav in gospodarske krize, zlasti o konferencah, koje je sklicala zbornica pred konzultacijo odbora pri ministarstvu trgovine in industrije z gospodarskimi predstavniki dravske banovine. Gospod predsednik je poročal tudi o poteku kongresa Mednarodne zbornice na Dunaju in o perspektivah londonske svetovne gospodarske konference.

Sledilo je nato poročilo tajnika g. dr. Plessa o važnejših akcijah, ki jih je izvršila zbornica posebno z ozirom na interese naše trgovine po zadnji seji trgovskega odseka. Z zadovoljenjem je odsek sprejel na znanje zlasti poročilo, da so se akciji zbornice za obdobje konzumov priključile vse zbornice v državi in da je bila v tem prečnem oprasanju dosežena skupna fronta. Živahna diskusija se je razvila tudi glede davčnih akcij, inozemskih potnikov i. dr. Po izbranih tajniškem poročilu je sledila razprava o nekaterih važnejših obrtno-pravnih vprašanjih, o prošnjah za dovolitev tržnih dnevov, za podelitev državljanstva i. dr.

Po poročilu tajnika in izbranih pojasnilih predsednika Zveze trgovskih združenj dravske banovine g. Jos. J. Kavčiča je odsek razpravljaj o načrtu uredbe za obvezno zavarovanje trgovcev. Diskusije so se udeležili zlasti g. Jelačin, Stermecki, Pintar, Senčar, Lenarčič, Čeh i. dr. Po končani diskusiji je g. Elsbacher ugotovil, da se vsi člani odseka strinjajo z načrtom, ki je bil predložen od Zveze trgovskih združenj. Načrt bo poslan ministarstvu in vsem zbornicam.

Ureditve obrestne mere v Avstriji

V Avstriji so po zgledu Češkoslovaške tudi uredili višino obrestne mere na tale način:

Najvišje dovoljene obresti znašajo sedaj pri avstrijskih bankah na deželi 3,5—4%, pri hranilnicah 4, pri zadrugah pa 4—4,50%. Za deželna glavna mesta so deloma obresti nižje, na Dunaju pa so ostale neizpremenjene, le pri zadrugah so se nekoliko znižale. Za vloge na knjižice i. d. tu veljavi se znižajo obresti na 2,75% enotno za vse državo.

Nove obresti bodo splošno veljale od 1. julija t. l. in je v zvezi s tem pričakovati občutnega znižanja obrestne mere za posojila vseh vrst.

Trgovski zborovanje v Kamniku. Združenje trgovcev v Ljubljani opozarja ljubljanske trgovce, da bo glavna skupščina Zveze trgovskih združenj v nedeljo dne 18. t. m. v Kamniku ob 9 dopoldne. Vabljeni so vsi na to manifestacijo slovenskega trgovstva, zato naj nihče ne zaostane. Po zborovanju je projektiran izlet v Kamniško Bistrico. Predsedstvo uprave.

Lesno in dinstrijsko podjetje Dohrljan-Drvar, največja lesna tvrdka v državi izkazuje v l. 1932. zmanjšanje izgube od 2,4 na 1,97 milij. Din pri naraščanju zalog in še večjem zmanjšanju dolžnikov. Cisti dobiček se je povečal kljub povečanim odpisom od 0,3 na 0,4 milij. Din in znaša s prenosom vred 1,3 milij.

Hrvatska banka v Zagrebu izkazuje zmanjšanje upnikov od 234,65 na 198,4 milij, čemur odgovarja znižanje blagajne od 38,1 na 28,1, menice od 51,9 na 42,8 in dolžnikov od 166,1 na 146,3 milij. Cisti dobiček se je povečal kljub povečanim odpisom od 0,3 na 0,4 milij. Din in znaša s prenosom vred 1,3 milij.

Vpisi v združni register. Gospodarska zadruga za Prekmurje v Mur. Soboti, r. z. v o. z., in Vodovodna zadruga St. Janž-Česenec, r. z. v o. z.

Občni zbori: Tovarna klobukov »Šešir« v Zadrugi gosp. banki 24. junija ob 15, Tiskarna Sava v Kranju 27. junija ob 14.

Nova delniška družba. Trg. ministarstvo je odobrilo osnivanje d. d. »Trud« za izvrševanje vseh izdajateljskih in reklamnih poslov. Glavnica znaša pol milijona (1000 delnic po 500 Din). Cetrtno je plačati takoj, drugo po 6 mesecih, ostanek po sklepu upravnega odbora.

Borza

Dne 14. junija 1933.

Denar

V današnjem prometu so ostali neizpremenjeni Curih, Pariz, Praga in Trst, Amsterdam je padel, narasli pa so tečaji Berlina, Bruslja, Londona in Newyorka.

Avstrijski šiling je bil na ljubljanski borzi zaključen po 8,00, na zagrebški po 8,82 in na belgrajski 8,775. Grški boni so notirali v Zagrebu 40 do 42, v Beogradu 44,25 den. in zaklj.

tvrdka Teokarović & komp. iz Paratina, ki je razstavila v paviljonu M volnene kamgarne vseh vrst, ki zlasti vzbujajo občudovanje radi njih izredne kvalitete sprito njih nizkih cen, dalje volnene odevje, buret svilo, kot specialiteto tvrdke, berete v 29 barvah itd. Trdka ima lastno tvornico v Paratinu — model tovarniških objektov v miniaturni vidli na razstavi —, edino v Jugoslaviji, ki izvršuje sama ves proces od surovine do izdelka. Tvornica vnaša sirovine — in sicer najfinjšo merino volno — ponajveč iz Avstralije, katero potem sama pere in čisti; tvornica ima lastno predilnico in lastno tkalnico. (Enega od svojih 200 tkalnih strojev je tvrdka razstavila na velesejmu, kar zlasti obrača pozornost obiskovalcev na to tvrdko.) Dalje ima tvornica lastno barvarno ter apreturo, na kar tvornica zlasti polaga važnost. (Proces od tkane do izgotovljene tkanine traja še celih 14 dni. Omeniti je zlasti karbonizacijo, ki uniči vse odpadke v tkanini.) Tvornica zaposluje nad 1000 delavcev in sicer same domače moči, pa tudi od strokovnjakov se je večina v teku svojega obstoja (ustanovljena l. 1919.) že sama izsolala. Poleg tovarniških objektov ima v kompleksu svojih poslopij več stanovanjskih hiš za delavstvo in uradništvo, lastno gledališko dvorano, kopalnico ter obširne nasade. Pogon in razsvetljavo oskrbuje lastna električna centrala. Svoje izdelke prodaja tvrdka v lastnih prodajalnah v vseh večjih mestih v državi, katerih šteje do danes že okrog 20. V Ljubljani ima tvrdka svojo prodajalno šele dobrega pol leta (v novi hiši Gradišče 4), vendar je v tem kratkem času ljubljanskemu prebivalstvu postala že zelo poznana kot solidna tvrdka. Tudi z obiskom na velesejmu — tu pa zlasti podeželskega ljudstva — je tvrdka zelo zadovoljna.

Ljubljana. Amsterdam 2302,03—2313,99, Berlin 1347,36—1358,16, Bruselj 801,91—805,85, Curih 1108,35—1118,85, London 194,08—195,68, Newyork 4708,26—4736,52, Pariz 225,90—227,02, Praga 170,79—171,65, Trst 298,24—300,64.

Promet na zagrebški borzi je znašal brez kompenzacij 53,620 Din.

Curih. Pariz 20,3825, London 17,56, Newyork 429, Bruselj 72,35, Milan 26,95, Madrid 44,325, Amsterdam 207,80, Berlin 121,80, Dunaj 73,18 (57,75), Stockholm 90,25, Oslo 88,50, Kopenhagen 78,25, Praga 15,41, Varšava 58,05, Atene 2,97, Carigrad 2,48, Bukarešta 3,08.

Vrednostni papirji

Tendeuca je za državne papirje neizpremenjena, ravnotako tudi v glavnem tečaju. Promet je slab, saj je na zagrebški borzi prišlo do zaključkov samo v vojni škodi 100 kom. in 8% Bleru 1000 dol. Nadalje je bilo zaključenih 10 delnic Priv. agr. banke.

Ljubljana. 7% inv. pos. 44 den., vojna škoda 198—200, begl. obv. 32 den., 8% Bler. pos. 33—35, 7% Bler. pos. 32 d., 7% pos. DHB 47 den., agrarji 25 den.

Zagreb. Državni papirji: 7% inv. pos. 44—46, agrarji 25 den., vojna škoda 198—200 (198), 6% begl. obv. 32,50—33, 8% Bler. pos. 33—34,50 (34), 7% Bler. pos. 32,50—33,50, 7% pos. DHB 47—51. — Delnice: Narodna banka 3750 den., Priv. agrar. banka 221—224 (221), Sečarana Osijek 145 bl., Impex 50 den., Isis 30 bl., Trboveljska 175 bl.

Belgrad. Narodna banka 3750—3820, Priv. agr. banka 223—225 (224), 7% invest. pos. 44,50—45 (44,75, 44,50), agrarji 26,50 den., vojna škoda 199—200 (200, 199), 6% begl. obv. 33,50—34 (34, 33,50), 8% Bler. pos. 34 den. (34,50), 7% Bler. pos. 32,25 den. (32,50), 7% pos. DHB 44 den.

Dunaj. Podon.-savsko-jadran. 55,10, Alpine 12,55.

Hmelj

Peronospora na hmelju.

Hmeljarsko društvo za Slovenijo nam piše: Ne le po lastnem prepričanju, nego tudi po izreku g. dr. ing. Cytbor Blatnyja, Praga, se je v naših hmeljskih nasadih vsled mokrotnega vremena pojavil neljubi gost — peronospora, na katerega je hmeljarsko društvo že opozorilo vse hmeljarje ter kot prvo obrambno sredstvo priporočalo skrbno zbiranje vseh okuženih pogankov — posebno pa tako zvanih »kuštrovcev« ter njih uničevanje potom ognja. Vkljub temu so pa nekateri hmeljarji kuštrovce zbirali in potem podorali in si tako napravili novo vališče za neljubega gosta. Hmeljarji! Pripravite se pravočasno na drugo obrambno sredstvo t. j. na brizganje s pripravljeno brozgo.

Živina

Mariborski živinski sejem dne 13. junija. Na današnji živinski sejem je bilo prignanih 14 konj, 8 bikov, 182 volov, 301 krava in 15 telet; skupaj 520 komadov. Povprečne cene so bile sledeče: debeli volli kilogram žive teže 4—4,70 Din, poldebili volli 3—3,50 Din, plemenski volli 3—3,80 Din, bikji za klanje 2,76—3,25, klavne krave debele 2,25—3,50 Din, plemenske krave 2,50—3,51, krave klobasarice 1,50—2, molzne krave 3—3,75, breje krave 3—3,75, mlada živina 3—4 Din, teleta 4 do 5 Din. Prodanih je bilo 335 komadov. Mesne cene so v Mariboru sledeče: volovsko meso I. vrste 10—12 Din, II. vrste 8—10 Din, meso bikov, krav, telet 5—7 Din, telečje meso I. vrste 10—12 Din, II. vrste 6—8 Din, sveže svinjsko meso 10 do 14 Din.

Dunajski prašičji sejem. (Poročilo tvrdke Ed. Saborsky & Co., Dunaj.) Pripeljanih je bilo 12,407 prašičev, iz Jugoslavije 15 pršutarjev in 2032 špeharjev. Na kontinuačnem trgu pa je bilo 249 špeharjev iz Jugoslavije in Madjarske. Cene: špeharji 1. 1,41—1,46, kmetski 1,40—1,45, pršutarji 1,50 do 1,60, najboljši 1,65—1,75. Tendence: cene špeharjev so se držale slabo, pršutarjev pa dobro. Neprodanih je ostalo 80 pršutarjev in 46 špeharjev.

Dev. Marija v Polju

Pokopali smo včeraj, v splošni bolnišnici umrlega trgovca in posestnika Ivana Snoja iz Sp. Kašija. Pokojnik je bil čislán in spoštovan kot soliden trgovec, vzoren posestnik in veren mož. Prestalim naše iskreno sožalje. — Umrli je po kratki bolezni včeraj zjutraj gosp. Keber Ivan, vulgo Bajdevčev suštar — iz Studenca. Dočakal je lepo starost 75 let. Pokopan bo v petek. Počivaj v miru!

Lepa je bila nedeljska slavnost, ko je 118 srečnih otrok privrkat prejelo Jezusa v sv. obhajilu. Starši, verno ljudstvo in šolski otroci so napolnili cerkev pri omi sveti maši. Popoldan pa je bila v domu v nabito polni dvorani prireditvi prvoobhajancev. Misijoska igrice »Pri Jezusu« je lepo izpadla. Zelo so ugajale deklaracije pred kipom sv. Alojzija. Starši se iskreno zahvaljujejo gospodoma kaplanoma za trud in nepozaben dan, dalje g. vodji šole Silvestru za petje pri prireditvi in sploh pri otroških mašah. Zahvalo izrekamo tudi gdč. učiteljicam, ki so pomagale pri okrasitvi dvorane in strežbi prvoobhajancev, in Bog plačaj tudi vsem darovalcem, ki so omogočili pogostitev otrok.

Mengeš

Lastnik prijaznega mengškega gradu, gosp. Anton Stare, praznuje te dni redko slavnost — devetdesetletnico rojstva. Dne 8. junija 1843 je zagledal luč sveta v Mengšu. Kljub svoji visoki starosti je še prav čvrst korenjak, skoraj vsak dan ga lahko opazimo, kako koraka sam na pošto po časopise, ki jih še redno prebira. Velik dobrotnik je tukajšnji župni cerkvi, ki jo prav rad obišče ne samo vsako nedeljo, ampak večkrat tudi na delavnik. V svojem življenju je veliko potoval po svetu, bodisi službeno ali privatno, in prav rad pripoveduje zanimive dogodke iz davnih dni. Cenj. jubilarntu želimo še v naprej tako krepkega zdravja in čilosti.

Te dni smo dobili novega župana v osebi lesnega trgovca gosp. Alojzija Kanca ml. Dolgoletni župan gosp. Peter Lipar pa je bil razrešen županske časti.

V nedeljo, 11. junija, je bil ob obilni udeležbi ustanovni občni zbor strelske družine v Mengšu, za predsednika je bil izvoljen bivši župan gosp. Peter Lipar.

Na Telovo se vrši popoldne ob 4 na igrišču SK Mengeš nogometna tekma med SK Disk iz Domžal in SK Mengeš. Obeta se zanimiva borba.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Cetrtek, 15. junija: 9.15 Poročila. — 9.30 Prenos zvonenja iz cerkve sv. Petra. — 10.00 Pogovor s poslušalci (prof. Prezeli). — 10.30 Ozanam in Dante (gdč. Peleasa). — 11.00 Radio orkester. — 12.00 Čas, plošče. — 15.30 Gospodinjstvo — poklic (g. Govekarjeva). — 16.00 Tamburaški sekstet. — 17.30 Plošče. — 20.00 Komorni trio. — 21.00 Prenos iz Prage: Jugoslovanska glasba. — 22.00 Čas, poročila, Radio-Jazz.

Petek, 16. junija: 11.15 Šolska ura: Jugoslovani ob Adrijji (Viktor Pirnat). 12.15 Plošče. 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 18.30 Radio orkester. 19.30 Potovanje v Maroko (dr. Reja). 20.00 Zabavno štivo (Kragelj). 20.30 Prenos iz Belgrada. 22.30 Čas, poročila, plošče.

Sobota, 17. junija: 12.15 Plošče. 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče. 17.30 Radio orkester. 18.30 Naše strupene rastline (V. Pirnat). 19.00 Izobrazba in vzgoja (dr. Gogala). 19.30 Drž. zdravilišče v Kraljevi (Pero Horn). 20.00 Sokolske telovadne vaje. 20.30 Pevski koncert gdč. Sokove in g. Jelačina. 21.15 Čas, poročila. 21.30 Plošče. 22.00 Radio orkester.

Pred zajtrkom

uporabljajte

BUBILOTE

Dobe se povsod

Radio za vsakega!

Philips 2-cevni baterijski sprejemnik

„SAVA“

z zvočnikom, akumulatorjem in mrežno anodo. Plačljivo v 12 mesečnih obrokih po Din 90.—

Philips 2+1-cevni mrežni sprejemnik

„JADRAN“

z vdelanim zvočnikom. Plačljivo v 12 mesečnih obrokih po Din 176.—

Dobi se samo pri

Philips-Radio-zastopstvu

H. SUTTNER, LJUBLJANA

Dunajska cesta št. 1 B (poleg nebotičnika)

FOTOAPARATE

svetlopih tvrdk Zeiss-Ikon, Rodenstock, Voigtlander, Welta, Certo i. t. d. i. t. d. ima vedno v zalogi

FOTOTRGOVINA

JUGOSLOVANSKE KNJIGARNE

v Ljubljani, Miklošičeva cesta 5

Zahvala

Vsem, ki so sočuvstvovali z nami, ko je odšla pred Sodnika naša sestra in teta, gospodična

Tinca Müller

in vsem, ki ste ji lajšali dolgo trpljenje v težki bolezni in onim, ki so jo spremljali na njeni zadnji poti, ko je odhajala utrjena k večnemu počitku, se najtopleje zahvaljujemo. Posebno zahvalo pa pevcem in godbi, ki so nam lajšali težke trenutke.

Črnomelj-Novo mesto, 9. junija 1933.

ZALUJOČI OSTALI

PUDER DOUCE FRANCE
parfumerije LUBIN-PARIS

vsebuje skrivnost mladosti, ker

PUDER DOUCE FRANCE

daje dovršeno nolt, hrani kožo, odpravlja črne pikice, dolgo ostane na obrazu ter ima prijeten, trajen in diskreten vonj

Ze po prvi uporabi postanete stalen odjemalec

PUDRA DOUCE FRANCE
LUBIN-PARIS

Dobi se v vseh apotekah, drogerijah in boljših parfumerijah

Drugi programi

Petek, 16. junija.

Belgrad: 20.30 Liturgija C-dur (Milojevič), izjava zbor slušateljcev pravosl. teološke fakultete. 21.30 Orgelski koncert. 22.00 Narodne pesmi. — Zagreb: 20.30 Koncertni večer. — Dunaj: 20.30 Orkestralni koncert. — Bukarešta: 20.00 Werther, opera, Massenot. — Frankfurt: 21.25 Koncert simfon. orkestra. — Leipzig: 20.20 Narodne pesmi. 21.25 Solistovski koncert. — London: 21.00 Orkestralni koncert. — Milan: 20.30 Simfonični koncert. — München: 20.05 Li-Taj-Pe, opera, Frankenstein. — Praga: 20.45 Vokalni kvartet. — Varšava: 20.00 Simfonični koncert.

Sobota, 17. junija.

Belgrad: 16.00 Tamburaši. 20.30 Slovenska glasba. — Zagreb: 20.30 Koncert za dva klavirja. 21.30 Radio orkester. — Dunaj: 20.00 Slavnostni koncert združenih vojskih godb (200 muzikov in 400 pevcev). — Beromünster: 20.30 Orkestralni koncert. — Budimpešta: 21.15 Koncert opernega orkestra. — London: 20.00 Orkestralni koncert. — 21.00 Komorna glasba. — Milan: 20.45 Operna glasba. — München: 20.00 Pesmi, arije, dueti, nato zabavna glasba. — Praga: 20.15 Pester večer. — Rim: 20.45 Iz modernih italijanskih oper. — Varšava: 20.00 Radio orkester.

najboljši nezlomljivi navijalec kodrov, da boste imeli po zajtrku najpopolnejšo kodrasto glavico ali najlepšo ondulacijo

Franc Grögi

Zagreb, Vrhovčeva 19/II

DIANA

PASTA ZA ZOBLE

zadostuje, da se razvije obilna pena, dovršeno očisti zobe in desinficira usta. — Zato je ona zelo na mestu

PO GENI

MANJŠA TUBA DIN. 7.— VEČJA TUBA DIN. 12.—
SEDAJ V NOVI BELI TUBI

Za izpiranje ust
DIANA francosko žganje

A. Pongračič naznanja

da je preselila svojo strojno pletilnico v Celju iz Gosposke ulice na Glavni trg št. 14
prej trgovina Kuder & Cerlini.

Azija naj Azijo izpreobrne!

Na binkošti je pristal v pristanišču Brindisi parnik »Conte Verde« s kitajskimi romarji, ki so jih vodili trije bodoči škofje Fan, Ly in Tsaoi. Mosgr. Tong je bil izbran za pomožnega škofa apostolskega vikarja iz Phat Diem, ki je obenem prvi anamitski škof, se je pripeljal prejšnji teden iz Francije v Rim; koadjutor mosgr. Attipetti je bil že prej več časa v Rimu. Posvetitev teh novoizbranih škofov z Daljnega Vzhoda se je izvršila na praznik sv. Trojice in je bila res nekaj izrednega.

Javnost se je posebno zanimala za posvetitev 63 letnega anamitskega škofa. Prvič v zgodovini dobi rumeno pleme v francoski Zapadni Indiji pastirja iz lastnega rodu. Ta velika krščanska občina šteje 1.300.000 duš. V vsej francoski koloniji prebiva 20 milijonov prebivalcev in to bo prvi domači katoliški škof sredi kolonije. Tudi francoska oblastva podpirajo najnovejšo misijonsko politiko katoliške cerkve, ki stremi za tem, da se postavijo tudi prebivalstvu v kolonijalnih državah za pastirje domači škofje. Francoska oblastva so uvidela potrebo, da tudi v državni upravi puste v ospredje domačo inteligenco. Že leta 1913 je bilo med duhovščino 55% domačinov, leta 1929 celo 70%. Čas je že bil, da tudi zapadna Indija po tolikih mučeniških bojih dobi škofo domačine.

Okoli 60% katoličanov v Aziji že vodi domača

duhovščina. Po posvetitvi imenovanih škofov bo ena petina azijskih katoličanov pod vodstvom azijskih škofov. V marsikateri pokrajini vodijo škofijske stolice škofje z zapada. Toda pod njihovim vodstvom raste rod domače duhovščine, ki se pripravlja na to, da prevzame vso odgovornost nase. V Indiji je že 2000 domačih duhovnikov, medtem ko znaša število inozemskih samo število 1500. Izmed 3.500.000 katoličanov je 30%, to je en milijon pod vodstvom indijskih škofov. V Indokini je 1100 domačih duhovnikov in le 3600 iz Evrope. Phat Diem, to je škofija, v kateri bo poslej vladal novi anamitski škof, šteje 1.300.000 domačih katoličanov. 800.000 izmed teh oskrbuje že domača duhovščina. Na Kitajskem je 1420 domačih duhovnikov in 1980 inozemcev. 19 okrajev je pod kitajskim vodstvom in v teh je naseljenih 450.000 katoličanov. Na Japonskem je 62 domačih duhovnikov in 222 tujih. Edino škofija Nagasaki je podrejena japonskemu škofu. V tej sta naseljeni dve tretjini vseh katoličanov na Japonskem, katerih število znaša 100.000. Koreja ima 64 domačih in 81 inozemskih duhovnikov. Na njej živi okoli 100.000 katoliških vernikov. Od teh upravlja 40 tisoč domača duhovščina.

Sv. oče Pij XI. nadaljuje misijonsko politiko Benedikta XV., ker je ta vodil po geslu: »Azija naj spreobrne Azijo.«

Vhod na svetovno gospodarsko konferenco. Iz napisa razbereš, da se službeno naziva: denarna in gospodarska konferenca. (Monetary and economic conference).

Potegavščina strasburških dijakov

Kje bi si človek mislil, da si bodo vedno korektni francoski študentje tako privoščili mirne strasburške meščane! Toda kdor bi pogledal kateremu izmed njih v te žive temne oči, bi se pač ne začudil, da jim plane kdaj na dan njihova nemirna kri.

Velik banket so hoteli prirediti, da se založijo za počitniške izlete, ki so v Franciji pač češče kakor pri nas. A študentov žep je vedno suh in reklama je dandanes draga, zato so si izmislili fantje nekaj čisto svojevrstnega. Nadeli so si slavnostne kroje in oklicali po vseh fakultetah, da jih je blagovolil počastiti s svojim obiskom na banketu znani slovanski državnik. Da bo sprejem čim slovesnejši, naj se zbero vsi ob določeni uri na kolodvoru. Novica o visokem obisku se je bliskovito raznesla po vsem mestu. Dasi je izpod neba rahlo rosilo, se je zbrala tedaj na prostornem trgu pred kolodvorskimi hoteli tolika množica ljudi, da so se avtomobili z dijaškimi zastopniki komaj prebili do perona. Ko je pribučal prvi vlak, je godba zaigrala slavnostno koračnico, a spoštovani gost se

kar nekam čudno ni hotel zmeniti ne zanj ne za ogromno radovednost zbranih meščanov, temveč se je naglo skril za zavesami avtomobila in se odpeljal v studentovsko palačo »Galija«. Po tem sprejemu so bile vse promenade polne različnega uganjanja in zvečer je bila banketna dvorana do zadnjega kotička polna. Vstopnina je bila visoka, a kaj to, da je le radovednost utešena. Ob vsesplošni napetosti se je pojavil v dvorani tudi predmet te radovednosti — dostojanstveni gospod z belo brado. Kakšno je bilo presenečenje navzočnih, ko je nenadoma zginila brada in se je izza nje prikazal — simpatični obraz mladega študenta s temi vragoljastimi temnimi očmi! Opravičil se je, da se ni že pri sprejemu na kolodvoru zahvalil za toliko pozornost, ki jo meščani naklanjajo študentom — kajti bal se je, da mu dež ne pokvari krinke, zato se pa sedaj tem pristrčnejše zahvaljuje občinstvu, da je tako blagodušno napolnilo blagajne.

Lahko si predstavljate, koliko smeja je vzbudil ta dogodek v vsej javnosti, ki je bila tako obilo poplačana za nenasiteno radovednost. L. K.

V ognjenikovo žrelo so ga spustili

Japoncev se je nedavno položila čudna bolezen, posebno mladih, da so se namreč metali v žrelo ogromnega ognjenika Mihara na otoku Osima. Ta način samomora je prišel na Japonskem v modo. Japonsko policijo je zanimalo, kaj se je prav za prav zgodilo z mladimi Japonci, ki so si izbrali to nenavadno smrt. Zato je izbrala detektivka, ki je bil pripravljen, da se spusti primerno opravljen v globino vulkana. Obekli so ga v azbestovo obleko, da bi ne prišla do njega strašna vročina in da ne bi zgorel, dali so mu še plinsko masko, s katero naj bi se boril proti plinom, ki jih izloča lava. Potem so ga postavili v železno kletko in ga spustili v žrelo. Detektiv se je spustil kakih 500 metrov globoko, toda v svoje začudenje je opazil na neki skali samo enega mrtliča od številnih samomorilcev. Ostale je pa ognjenik že pogoltnil.

Praznik narcisov v Montreux ob Ženevskem jezeru. Cvetlični avtomobil vozi po korzu. S takšnimi metulji bi radi privabili čimveč tujcev v to letovišče.

V kopališču Long Beachu je nastala strahovita eksplozija. Ogromna zaloga nafte je zletela v zrak. Trideset ljudi je bilo ubitih, 17 hudo ranjenih. Pok so slišali 40 km daleč.

Moskva oddaja s 500 KW?

Te dni so službeno odprli novo radijsko postajo v Moskvi, ki je sicer že v obratu od 1. maja. Po vestih iz Moskve bo ta postaja oddajala z energijo 500 KW. Moskovske postaje so do sedaj delale samo z 250 KW. Že ta jakost je zadostovala, da so moskovske postaje lahko motile ob rusko-poljski meji sprejemanje poljskih in tudi drugih evropskih postaj. Te motnje so bile že tako mo-

ne, da je bilo izključeno skoraj po vsej Poljski sprejemanje domačih in drugih evropskih postaj z aparati na žarnice. Če najnovejša vesti iz Moskve ustrezajo resnici, potem bo nova moskovska postaja nadkrilila tudi najmočnejšo poljsko postajo v Rašinu. Nevarnost je toliko večja, ker oddaja postaja v Rašinu na valu 1411,1 metrov, medtem ko znaša dolžina valov moskovske postaje 1481,8 metrov.

Uprava poljskega radia ne bi rada stopila v tekmo z ruskimi postajami s tem, da bi svoje postaje še ojačila. Zato je v zadnjem času predlagala Moskvi sporazum glede valovnih dolžin. Ker že zdaj obe postaji oddajata skoraj z isto valovno dolžino in se med seboj motita, predlagajo Poljaki, naj bi se sporazumno menjale valovne dolžine. Ravnatelj tehničnega oddelka poljskega radia ing. Heller se na mednarodni konferenci v Luzernu zelo trudi, da bi se valovne dolžine odmerile tako, da bi se poljske in ruske postaje ne motile. Poljaki pričakujejo, da bodo Rusi pristali na njihovo zahtevo in da se bodo še bolj utrdili prijateljski odnosi med obema državama.

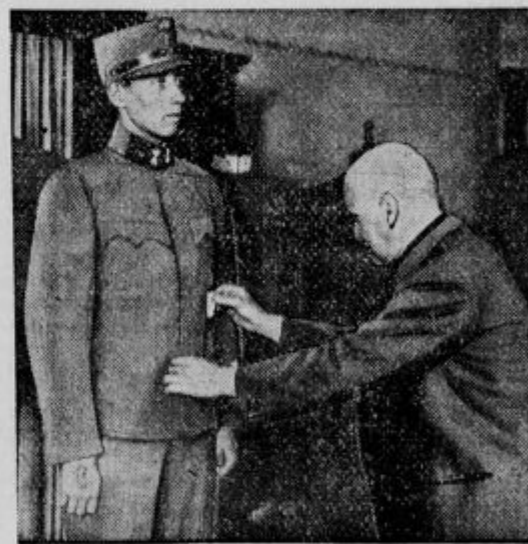
Angleški kralj Jurij bere otvoritveni govor na gospodarski konferenci

Zgled poljskih sester

Malokdo ve, da vzdržujejo pogumne poljske sestre v Harbinu sirotišče v času najhujših homatij na Daljnem vzhodu. Poleg Japoncev so Harbin neprestano ogrožali roparji in druge roparske tolpe, ki se izdajajo za komuniste. Strašni so bili dnevi japonskega obleganja. V mestu razsajajo poleg tega nalezljive bolezni, kakor kolera. Tudi lakota zahteva svoje žrtve. Poljske sestre vodi prednica Marija Labujevska, ki je te dni pisala v svojo domovino: »Borimo se proti stiski in z dnevnimi nadlogami. Že več mesecev nimamo ničesar več in živimo samo od darov darežljivih Kitajcev. Število naših sirot smo morali znižati od 80 na 60. Otroke smo morali poslati zopet med poganje. Poleg tega so v neprestani nevarnosti, da zidejo v boljševiška ali pa protestantska zavetišča.« Kljub vsej stiski poljske sestre še vedno vztrajajo na svojem mestu.

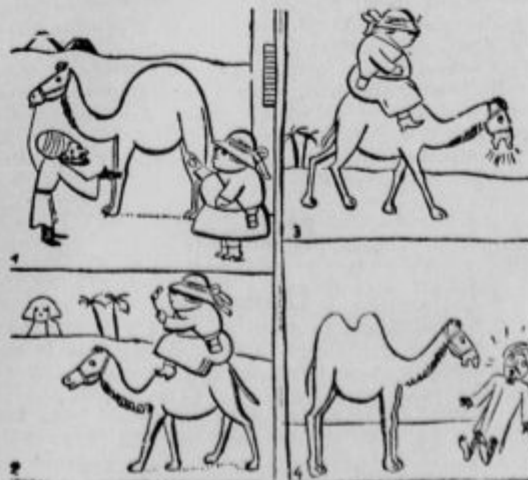

Dr. Rintelen, deželni glavar Štajerske, na katerega so Hitlerjevci izvršili bombni atentat. Dr. Rintelen je ostal nepoškodovan. Na desni dr. Steidle, vodja Tirolskega Heimwehra in policijski nadzornik za Tirolsko. Nanj so streljali v Inomestu in ga ranili v desno roko.

Krojači avstrijske armade so zdaj silno zaposleni, ker je Dollfussova vlada odredila, naj se izmenja uniforma v vsej armadi. Avstrijski vojak naj nosi zopet staro cesarsko uniformo.

»Že večkrat so poskušali stehitati mesec, toda vselej so prišli do različnih števil.«
»To je vendar samo po sebi umevno. Luna vendar narašča in pojem.«

Kako je iz dromedarja nastala kamela.

Londonski kipar C. S. Jagger izpopolnjuje model za ogromen kip »Kristus-kralj«, ki bo krasil novo katedralo v Liverpoolu. To bo najvišji Kristusov kip na svetu. Ponoči bo razsvetljen, da bo kazal pot ladjam na morju.

Morda veš,

da v Švici nosijo gluhi ljudje posebno znamenje;

da so v ameriškem mestu Trentonu oblastva odredila, naj se vse kokoši tetovirajo in registrirajo, da bi na ta način lažje pobijali tatvino perutnine;

da je neki trgovec v Guatemali postavil na noge novo industrijo in pričel iz pokvarjenih avtomobilskih obročev izdelovati sandale.

ZVEZDE IN SONCE

Proti jutru se vse po nebu raztresene zvezde zlijejo in strdijo; srebro pustje za zlato, zato da naredi samo eno sonce

Papini.

Lekarno

vpeljano, išče v najem ali nakup
magistra farmacije z odlično dolgoletno prakso. Cenjene
dopise pod »Lekarna« na oglasni zavod

Publicitas d. d. Zagreb, Ilica 9.

**Ako želite, da Vam
bo dete tako
zdravo in veselo -
dajte mu**

Energin

za krepitev krvi, živcev in teka

„Energin“ krepi kri, krepi živce, daje tek in pospešuje
razvoj otroka. Otrokom od 5 do 15 let 3 krat na dan po 1
malo žličko okusnega „Energina“.

„Energin“ se dobiva v lekarnah v poliliterskih steklenicah po Din 35—
S pošto razpošilja Laboratorij „ALOA“ na Sušaku. 5 steklenice „Ener-
gina“ Din 119—, 6 steklenic „Energina“ Din 220— in 1 zastoj, 12
steklenic „Energina“ Din 440— in 2 zastoj.

(Odobreno po min. soc. politike in nar. zdravja S. št. 4787 z dne 23. marca 1932)

Gospodinjska šola

spojena

s tečajem za nemški jezik

SOLSKIH SESTER V EGGENBERG-U
pri Gradcu, Georgigasse Nr. 84 — Avstrija

Družinski dom za deklice s prvovrstno oskrbo
Cena zmerna — Prospekti
se dobe pri predstojništvu gospodinjske šole

Priporočamo Vam

naboljše šivalne stroje
in kolesa

**Adler -
GRITZNER**

Švicarski
pletilni
stroji

DUBIED

edino le pri tvrdki

Jos. Petelinc, Ljubljana

Telef. št. 2913

za vodo.

Telef. št. 2913

Brezplačen pouk v vezenju. Večletno jamstvo.

Zaloga v Kranju:
Trgovina Levičnik

Tovarna furnirja

Ivan Zakotnik, Ljubljana

Kobaridska 45 (za Bežigradom)
nudi MIZARJEM raznovrstni FURNIR doma-
čega izdelka po nizki ceni. Ima veliko iz-
biro lepih OREHOVIH KORENIN za moderna
pohištva. Zaloga vezanih plošč in trdega pre-
kuhanega lesa. — Telefon 23—79

Kruh „TURIST“

Glavna zaloga:

FEIERTAG

Bežnavska

43.

Telefon

2824.

Podružnica:

NOVA VAS

in v trgovini

Skaza, prej

Sirk

Glavni trg

Crni kruh iz rži je zelo tečen, ostane 8-10 dni
v največji vročini popolnoma svež in zdrav.

Specijalni entel oblek, ašuriranje, predtisk
najhitrejša postrežba — najfineše delo pri

Matek & Mikeš, Ljubljana

poleg hotela Štrukelj

vezenje raznovrstnih monogramov, perila, zaves.
pregriinal, entlanje, izdelovanje gumbic.
Velika izbira predtiskanih žen. ročnih del. Vred
pamodernejše ureditve podjetja — najnižje cene

**Interesenti za zidanje stavb,
stavbni podjetniki!**

Veliko pocenitev pri gradnji malih stanovanjskih
hiš, vil itd. dosežete z novim varčnim načinom zi-
danja po sistemu Opekarne Lajtersberg pri uporabi

veleformatne votle opeke

v 2X, 4X in 6X velikosti normalne zidne opeke.
Vzorčni načrti z detajliranim proračunom stroškov
in seznamom potrebnega materiala samo Din 30—
do Din 80—.

Zahtevajte brezplačni prospekt z seznamom tipov!

Opekarna Lajtersberg

Franc Derwuschek, Košaki pri Mariboru

**V trgovini z mešanim
blagom**

v mestu ali trgu, se želi izučiti dekle z 2. razr.
gimnazije, stara 15 let, ki ima veselje do trgo-
vine. Vsa oskrba naj bo v hiši. Nastop takoj.
Naslov pove uprava »Slovenec« pod šte. 6858.

Otomane

žimnice (modroce) peresnice, spalne fotelje, divane,
Couch sofe ter vsa tapetniška dela izvršuje po
konkurenčnim cenah, ter se priporoča

F. Salovic, Ljubljana, Stari trg 6

Ena garnitura
novih **Champion**
nadomesti svoje
siroške pri štednji
bencina, daje večjo
moč in hitrost.

Glavno zastopstvo in skladišče
za Jugoslavijo:
Robert Weinberger, Zagreb,
Gajeva ulica 10.

CHAMPION
SVEČICE

Dobe se
povsod.

† Zalostni naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancem
tužno vest, da je naš ljubljani oče, stari oče, brat itd.,
gospod

Ivan Keber

posestnik na Studencu št. 36

danes v 76. letu starosti, previden s svetimi zakramenti, mirno
v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega rajnika bo v četrtek, 15. junija popol-
dne na farno pokopališče Dev. Mar. v Polju.

Svete maše zadušnice se bodo darovale istotam.

Studenc, dne 13. junija 1933.

ZALUJOCA RODBINA KEBER.

Zahvala

Za mnogobrojne dokaze iskrenega sočutja in sožalja, ki
sva jih prejela ob smrti našega nad vse ljubljenega edinega
sinčka

VANJO ŠUMRADA

kakor za poklonjeno krasno cvetje in vence, se tem potom
vsem najiskrenejše zahvaljujemo. Posebno zahvalo sva dolžna
častiti duhovščini, učitelstvu, gospodom zdravnikom in vsem,
ki so ga obiskovali in tolažili v njegovi bolezni, ter končno
vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so blagega po-
kojnika v tako častnem številu spremili na njegovi zadnji poti.
Ponovno vsem najlepša hvala!

Maša zadušnica bo jutri ob 7 v Kozariščah.

Kozarišče, dne 14. junija 1933.

Zalujoči starši JANKO in TEREZIJA.

Zahvala

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja ob smrti našega nad
vse ljubljenega očeta, starega očeta, brata, strica, tasta, gospoda

Zupančič Franca

posestnika, gostilničarja in trgovca

se najprisrčneje zahvaljujemo. Dolžni posebne zahvale pa smo
častiti duhovščini, tako domačemu g. župniku, duh. svet. g.
Mühlerju, duh. svet. g. Rihtaršiču ter gg. kaplanoma, dalje
gasilnemu društvu v Dolskem, Prosvetnemu društvu pri Sveti
Heleni, vsem darovalcem krasnih vencev in cvetja in vsem
znancem in prijateljem, ki so od blizu in daleč v tako lepem
številu spremili blagega pokojnika na zadnji poti.

Vsem in vsakemu posebej Bog plačaj!

V Kamnici, dne 14. junija 1933.

ZALUJOČI OSTALI.

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijate-
ljem in znancem pretužno vest, da je naš nad vse ljubljeni
soprog, oče, brat, stric in svak, gospod

Jernej Vode

posestnik in gostilničar v Skaručni

danes 14. junija ob pol 7 zjutraj, po kratki, mučni bolezni,
previden s tolažili svete vere mirno v Gospodu zaspal.

Truplo blagopokojnika prepeljemo v Skaručno štev. 20,
kjer bo pogreb v petek 16. junija ob 9 dopoldne na domače
farno pokopališče.

Skaručna-Ljubljana, dne 14. junija 1933.

FRANČISKA VODE, soproga;

MINKA, MIROSLAV, CIRIL in ANICA, otroci

in ostalo sorodstvo.

Samuel Lover:

RORY O'MORE

Irski ljudski roman.

»Nimam ne lonca, ne ponve, ne kotla,« je odvrnil
kovač, »zakaj samec sem in samec tudi ostanem.« Med
tem si je pa že začel ogledovati oslove podkve. Ko je
privzdigoval živinčetu noge, je zaduhnil tobak, ki je bil
v malhi; saj je tako sveže in prijetno in vabljivo zadi-
šalo kakor sam med. Začel je vsrkavati vase sladki vonj
in vzklisknil:

»Kje vraga pa imate tisti tobak?«

»Tu v žepu ga imam; to je imeniten tobak, vam
rečem! Dobil sem ga davi od nekega prijatelja in — a
ne povejte nikomur — če hočete, vam ga odstopim
nekaj, toliko, kolikor so vredne nove podkve za mojo
žival.«

»O, joj, za to ni pa bilo treba neznansko veliko to-
bake!« je dejal kovač.

»To je svez, vtihotapljen tobak,« je tiho pripomnil
Salomon, potegnil iz žepa več jard dišečega zelišča, ga
zvil v kepo, pomolil kovaču pod nos in rekel: »No, kaj
se vam zdi, prijatelj, kje dobite takega?«

Kovač, ki so se mu v ustih začele sline zbirati, ko
je tako sladko zadišalo, je ves zavzet potrdil: »Fino
zelce, res!«

»Torej, kaj pravite zaradi novih podkev?« je vpra-
šal Salomon in prežeče škilil v kovača.

»Hm, ne vem, kaj bi rekel,« se je obotavljal kovač,
ki se mu je videlo, kako ga tobak mika.

»Saj veste, da stare podkve ostanjejo vam.«

»Vem,« je odvrnil kovač, »to se razume samo ob
sebi, a kaj mibodo male oslovskve podkve?«

»Oh, podkve so podkve,« je rekel Salomon.

»Kaj? Ponošene, obrušene in tanke so že kakor obr-
abljen denar.«

»Res je, prijatelj,« je pristavil Salomon, »saj jih je
pa tudi napravil najboljši kovač na vsem Irskem in tako
močnih moja žival se svoj živ dan ni imela.«

»Najboljši kovač! Kdo pa je to?« je vprašal mož,
užaljen, ker Salomon ni mislil nanj, ko je govoril o naj-
boljšem kovaču na Irskem.

»I, kdo drugi neki, kakor Brian Branagan,« je od-
vrnil premeteni Salomon, ki je dobro vedel, da je Bran-
agan kovačev tekmeec, kateri ima kovačnico tam v so-
sednji ulici, da pa nikoli v vsem svojem življenju ni
delal podkev za njegovega osla.

To je Salomon res sijajno zasakul v svoj prid, zakaj
kovač se je kar pehal za priznanje, da bi bil on najboljši
kovač.

»Branagan, Branagan, pravite, da je najboljši kovač
na Irskem?«

»Da,« je mirno odvrnil Salomon.

»Pri moji veri, potem ga pa slabo poznate! Vraga,
Branagan naj bi bil kak kovač?! Ni je večje skaze kakor
je on!«

»Bežite, tega pa nisem vedel,« je rekel loncevezec,
kakor bi hotel pokazati, da ga noče razžaliti. »Za me
pa je dovolj dober. No, pa zbogom, prijatelj,« je rekel
in pognal osla.

To pa je bilo kovaču preveč.

»Hej, vrnite se no,« je klical za loncevezcem, »jaz
vam pokažem, kaj so najboljše podkve, ne pa Branagan!«
»Dobro, ali pa velja, kakor sem rekel?« je vprašal
Salomon in se delal, kakor da mu nič ni za to, ali mu
kovač napravi podkve ali ne.

»No, pa naj velja, a nikdar več mi ne zinite o Bran-
aganu!« je rekel in prijel za klešče, nož in kladivo ter
začel odščipavati glave žebeljev, da se je kar kadilo.
Vsakikrat, kadar je odščipnil, je napel vse sile, pa ne

zato, ker je bilo delo zanj morda težko, ampak iz same
ljubosumnosti in zavisti. Neprestano je godrnjal: »Ha,
Branagan, pa kovač!«

»Ali bi ne bilo boljše razsedlati?« je čez nekaj časa
krotko vprašal Salomon.

»I, kajpada!« je odvrnil kovač, ves razbeljen in
vnet.

Tako je Salomon oslu s hrbta snel sedlo, ki je močno
dišalo po tobaku, vzel nekaj tobaka, napolnil z njim ko-
vačevo pipo pa tudi svojo, seveda s tislim tobakom, ki
ga je kovaču prodal. Potem pa je začel na vso moč ka-
diti in puhati, da bi duh tlečega zelišča premagal duh
tistega, ki je bilo še skrito v kupu žlindre.

Ko je pa kovač imel opraviti s podkvami v kovač-
nici, je Salomon imel lepo priložnost, da je izgrebel iz
kupa zvitek tam zakopanega ukradenega tobaka. Ko je
skril plen v enem svojih starih kotlov, mu je kar od-
leglo. Nato je tudi on stopil v kovačnico in začel tlačiti
kovaču meh, med tem ko je kovač žaril železo. Ves vesel
in zadovoljen je gledal, ko je kovač strugal in dokon-
čaval podkve.

»No, tem podkvam pa res ne bo para,« je začel
hvaliti kovača.

»In o Branaganu mi ne boste zinili nikoli več!« ga
je še enkrat prijel kovač.

»Pri moji veri, da ne bom,« se je zaklel Salomon.
»Kakšen norec sem bil, da sem hodil k njemu! No, pa
kaj hočemo, čim bolj se staramo, tem več vemo! Kako
škoda, da vas nisem prej poznal!«

»Dobro, pozno je boljše kakor nič,« je pristavil ko-
vač, ki so mu Salomonove besede laskale.

»Da, prav imate,« je potrdil loncevezec in si zopet
napolnil pipo s kovačevim tobakom. »Pa srečno,« se je
poslovil in odšel s svojim plenom in z novimi podkvami.

Kovač tisti dan ni več delal. Samo kadil je, pil in
godrnjal: »Branagan, najboljši kovač! Ha!«

»Ljudska knjižnica« iz založništva Jugoslovanske knjižarne v Ljubljani: Lovrenčič:
Publius in Hispana, povest, broš. 28 Din. — Pierre L'Ermite: Deklica z
odprtimi očmi, povest, broš. 30 Din. — Pierre L'Ermite: Kako sem ubila
svoje otroke, povest, broš. 35 Din. — Biggers: Kitajčeva papiga, povest,
broš. 32 Din. — Verne Jules: 20.000 milj pod morjem, povest, broš. 28 Din.
vez. 40 Din.

Mali oglasi

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka pletilna vrstica po Din 2.50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Letovišča

Hotel Turist, Bled
Pension 45 Din. Restoracija. Krasna lega, dve minuti do jezerske kopeli.

Letoviščarjem

nudi gostilna pri Vidmarju, Poljane nad Škofjo Loko, dobro celodnevno hrano za 20—22 dinarjev dnevno. Novo kopališče ob Sori. Lepa okolica. — Nadaljnje informacije da Jože Tavčar, gostilna — Poljane nad Škofjo Loko.

Službodobne

100 Din dnevno
zasluži zgovorni poverjenik za obiskovanjem privatnih strank za posojila. »Kreditna zadruga«, Ljubljana, pp. 307. Znamke za odgovor! (b)

Zastopnike

išče posojilnico za obisk privatnih strank za zaključevanje posojil. — Ponudbe na: »Kreditna zadruga«, Ljubljana, pošt. predal 307. — Znamki za odgovor! (b)

Služkinja

se sprejme k mesarju. — Glavni pogoji: poštenost, sposobnost ter zmožnost preproste kuhe. Predstaviti se je od 10—12 dopoldne. Istotam se sprejme perica za mesarsko perilo. — Zalar, Pleternškova 25, Ljubljana. (b)

Mizar, pomočnika

dobrega, sposobnega za vsako delo, sprejem takoj. Naslov pove uprava »Slov.« pod št. 6894. (b)

Hlapca

starega 20—40 let, poštenega, pridnega kmečkega fantja — sprejme takoj: Škeršar Anton, mesar, Solski drevored. (b)

Služkinja

za vsa hišna dela, ki zna tudi kuhati, pridna, sposobna in zanesljiva, stara do 30 let — se sprejme s 1. julijem v boljšo hišo. Ponudbe na upravo »Slov.« pod št. 6836. (b)

Pouk

Šoferska šola
I. Gabersčik, bivši komisar za šoferske izpite, Slomškova ulica. Garaža Stupica.

Denar

Posojilo
dam na hišo v Ljubljani na prvo mesto. Ponudbe pod »Gotovina« na upravo »Slov.« št. 6893. (d)

Poceni posojila

počeni od 2000 Din do 500.000 Din za vse svrhe, stanove in poklice, odplačljivo v malih mesec. obrokih dajejo »Stavbne Mobilne Zadruga«, Ljubljana. Mestni trg 25/1 — iščejo poverjenike! (d)

Službe iščejo

Gospodična

trg. naobražena, poštena in marljiva, želi premeniti mesto. Prevzela bi event. tudi vodstvo male podružnice ali prodajalke v buffetu z malo kavcijo. Cenj. ponudbe prosim na upravo »Slov.« pod št. »Mala in spretna« 6874. a

Mesarski pomočnik

išče mesta za k čoku pri kakoli solidni firmi, v mestu ali na deželi. Dobra moč, mirnega značaja. — Klobasar in prekaljevalec. Ponudbe na upravo »Slov.« pod št. »Zanesljiv« št. 6819. (a)

Vajenci

Pekovskega vajenca
z vsjo oskrbo, sprejme pekarna Riha Karol, Dravljice 111, p. St. Vid. (v)

Učenko

za modno in konfekcijsko trgovino sprejme Belihar & Velepič, Tyrševa 35 b. Predstaviti se osebno. (v)

Dijaki

V Gradcu

(Eggenberg) odda slovenska družina visokošolcu (visokošolki) jeseni sobo, event. s hrano. Cena po dogovoru. Naslov v upr. »Slovenca« pod 6856. (D)

Stanovanja

ODDAJO:

Sobo in kuhinjo

oddam. Kolezija, Vipavska ulica 8. (č)

Trisobno stanovanje
komfortno, solčna lega, I. nadstropje — se odda s 1. avgustom. Vprašati pri hišniku od 2—3 pop., izvešči nedelje in praznike. Naslov pove uprava »Slovenca« pod 6798. (č)

Trisobno stanovanje
s kopalnico, dvosobno in enosobno, se s 1. julijem odda. Poizve se: Moste, Šušteršičeva 5 (č)

Stanovanje

obstoječe iz sobe, kuhinje in pritliklin oddam dvočlanski družini v Ciglarjevi 39, Moste (č)

Dvosobno stanovanje
s pritliklinami se odda s 1. julijem Podrožnik cesta IX-28. (č)

Večje stanovanje

s krasno lego v Vodmatu, 2 minuti od cestne železnice, takoj oddam. — V hiši je vodovod, elektrika, kopalnica in vse pritlikline. — Izve se pri I. Oražen, Moste. (č)

Večje stanovanje

v moderni vili, 5 sob in kabinet s pritliklino, visoki parter, solčna lega za Narodnim domom z uporabo vrta, prosto po 1. avgustu, se odda Dopisi na poštini predal 219 — Ljubljana I. (č)

Dvosobno stanovanje

solčno, prostorno, s kopalnico, poselsko sobo, balkonom itd., oddam avgusta. — Informacije: Tržaška 8. (č)

Opremljeno sobo

veliko, elektrika, ugodno oddam. Koman F., Cankarjevo nabrežje 7-II, levo. (s)

Opremljeno sobo

podpritlikno, z elektriko in posebnim vvhodom — oddam. Friškovec 6. (s)

Vnajem

ODDAJO:

Salon

15 x 8 m, pripraven za vsako obrt, oddam v najem. Istotam prodam veliko hladilno omaro. — Lojze Krašovec, gostilničar, Jezica. (n)

Čitajte in širite »Slovenca«!

Posestva

Droben oglas v »Slovenca«
posestvo ti hitro prodaj; če že ne z gotovim denarjem pač kupca ti s knjižico da.

Trgovina v Ljubljani

na najprometnejšem prostoru ugodno napredaj. — Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Dobro vpeljana« št. 6827. (p)

Hišo

v bližini bolnišnice vzajem v najem za internat šole s 1. avgustom ali s 1. oktobrom. Potrebno je 12 sob, pritlikline, dvorišče. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Hiša« 6852. (s)

Večji kompleks

stavbnega zemljišča na prodaj Podrožnikom. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6869. (p)

Specijalna trgovina v Ljubljani

se prodaja. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod značko »Brezkonkurenčno« 6807. (f)

Auto-motor

Avto-limuzino

prodam na hranilne knjižice. Poizve se Borštinkov trg I. (f)

ZAHVALA

Čast mi je izreči

Trgovski samopomoči v Mariboru

toplo zahvalo za točno izplačano izdatno podporo po smrti članice ge. Kovač Marije. Priporočam vsakomur pristop k tej kulantni instituciji. Maribor, dne 14. junija 1933.

ČRESNAR ADAM

Zahvala

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja in sožalja ob izgubi, ki nas je zadel a smrtjo našega ljubega brata, srica in svaka, gospoda

Miloša Šmida

zlatomašnika, duhovnega svetnika in župnika

se tem potom najiskrenejše zahvaljujemo. Posebno zahvalo izrekamo milostnemu gospodu celjskemu opatu Juraku, prečastitim gospodom dekanu Krančiču in župniku Požarju ter ostali duhovščini od blizu in daleč za opravljene pogrebne svečanosti, gg. sreskemu poglavarju dr. Kandriču, ravnatelju inž. Žumerju, zastopniku občine trga Mozirje županu g. Goričarju ter zastopniku mozirskega Sokola, nadalje Gasilnim društvom Ljubno, Rečica in Solčava, domačemu učiteljsstvu in šolski mladini ter ostalim pevcem za ganljive žalostinke, darovalcem cvetja in vsem, ki so pokojnika v tako obilnem številu spremili na zadnji poti.

Prav izredna zahvala domačemu g. kaplanu Leopoldu Arko-tu, ki je pokojniku ves čas bolezn i toliko ljubeznijo in požrtvovalnostjo lajšal življenje, kakor tudi Logarjevi in Heretovi rodbini za ves njihov trud.

Solčava, dne 11. junija 1933.

Zalujoče rodbine: ŠMID.

Bukova drva in oglje
kupi Uran Franc. Ljubljana — Sv. Petra cesta št. 24. (k)

Prodamo

Če avto svoj stari prodajaš a' motorja bi znebil se rad. brž kupcev ti mnogo prižene Slovenec najmanjši inserat

Modna konfekcija

Naibolihi nakup! A Prešker. Ljubljana. Sv. Petra cesta 14. (l)

Čevlarski stroj

levoročen, nov, prodam za 3600 Din. — Alojzij Ussar, Maribor, Trubarjeva 9/I. (l)

Velika izbira potnih kovčkov in usnatih torbic

Ivan Kravos

Maribor, Aleksandrova 13

Novo kolo

zelo poceni prodam. — Dvočakova ul. 3/I, levo. I

Birmanska darila

najceneje dobite pri Jakob Mulavec

ure, zlatnine in srebrnine Maribor, Kralja Petra trg 1

Vrtne stole

zložljive prodaj. Tribuč, Glince, Tržaška 6, telefon št. 2605. (l)

Usnje

vse vrste po najnižjih cenah dobite pri

Viktor Legan

trgovina in tovarniška zaloga usnja, Ljubljana, palača »Dunav« (Beethovnova ulica)

Težave v nogah

se olajšajo v 1 minuti!

Ali so Vaše noge boleljive, občutljive in zatečene? Takoj lahko dosežete olajšanje, če si priredite kopel s Saltrat Rodellom. Bolečine takoj prenehajo in že v eni minuti ne bo več ozeblin in občutka, da kaj boli ali peče. Krepeke zdravilne soli in kisik, sproščen v Saltrat Rodellu, prodirajo popolnoma v lojnice ter odstranjujejo vse kisline in strupe. Kurja ocesa omehča tako, da jih lahko cele odstranite s korenino vred. Po eni sami kopeli s Saltrat Rodellom boste že lahko nosili čevlje, ki so za eno številko manjši. Vporabljajte to sredstvo redno, pa se boste za vedno rešili bolnih, zatečenih in ranljivih nog. Saltrat Rodell se dobi za nekaj dinarjev z iamtvom uspeha v lekarnah, drogerijah in parfumerijah.

Mladiči volčjaki

7 tednov stari, napredaj. Izžanska c. 57. (l)

Domače salame

prvovrstne, in ogrske — kakor tudi polnomasten polementalec, nudi trdka I. Buzzolini — delikatesa, zajtrkovalnica. (l)

Vse po 12 Din

damske flor nogavice, damske rokavice, moške nogavice in rokavice — otroške nogavice po 3 D. Nogavice »Bemberg«, dr. z o. z. Ljubljana, Miklošičeva cesta 14. (l)

Perje

razstavljeno na velesejmu dobite danes in jutri 25% ceneje. (l)

Seno in otavo

vrtno, v košnji pod Rožnikom, takoj prodam. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 6829. (l)

V petek in soboto

razprodaja več postelj, omar, miz, 4 pernice, divan. Maribor, Zidovska 8, dvorišče. (l)

»Weekove« kozarce

za vkuhanje sadja kupite pri Jagodič, Celje, Glavni trg. Cenik zastoj.

Fizola

ca. 200 kg, nizkega, po 1.50 Din fco. Velenje — prodam. Anton Čok, Velenje. (l)

Razne rane in kožne bolezni

razpokano kožo, srbenje, otiske, izjede od vlage ali znoja, volka od hoje, osobito pri otrocih hraste, opekline in ozeblin se zdravi in preprečuje z redno uporabo splošno znane

LJEKOVITE BARTULIČEVE MASTI.

Cena skatli 10 Din. Proizvaja in stavlja v promet stara, leta 1599, ustanovljena Kaptolska lekarna sv. Marije v Zagrebu, Dolac, poleg tržnice, lekarinar Vladko Bartulič.

Sporočamo našim prijateljem in znancem, da je naš ljubljani oče

KAREL DOSTAL

bivši tapetniški mojster

danes popoldan po daljšem bolehanju v 86. letu zemeljskega potovanja, previden s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zaspal. Pogreb bo v petek, 16. junija 1933 ob 16. uri popoldan iz hiše št. 5. ob Sv. Petra cesti na pokopališče pri Sv. Križu.

Njegova duša naj po usmiljenju božjem počiva v miru!

V Ljubljani, 14. junija 1933.

Rodbine DOSTALOVIH.

Robert grof Barbo naznanja v svojem in v imenu vseh sorodnikov pretužno vest, da je njegova nadvse ljubljena mati, stara mati, sestra, tašča in svakinja, gošpa

Rosa grofica Barbo pl. Waxenstain roj. grofica Sternberg zu Rudelsdorf

dama Zvezdnega križa

po dolgem in težkem, voljno prenašajočem trpljenju, previdena s sv. zakramenti v sredo, dne 14. junija ob 2. uri zjutraj mirno v Gospodu zaspala.

Truplo blagopokojne prepeljemo dne 14. t. m. na graščino Rakovnik, kjer bo pogreb v petek, dne 16. junija 1933 ob 10. uri dopoldne na farno pokopališče v St. Rupertu.

Maša zadušnica se bo darovala v župni cerkvi v St. Rupertu. Ljubljana—St. Rupert, dne 14. junija 1933.